A Nemesvámosi
Petőfi Sándor Német Nemzetiségi
Nyelvoktató Általános Iskola

Helyi Pedagógiai Programja

2024

„Innen csak indulni lehet,

S aki indul, visszajöhet.

Tisztesség dolgában mindig

Tanulhat itt, el a sírig.

Becsületből, akit innen

Tarisznyáltak, azt egykönnyen

Nem fogja az élet piszka,

Mert itt még a sár is tiszta.”

[Kányádi Sándor]

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ *5*
CÉLOK ÉS FELADATOK *6*
I. NEVELÉSI PROGRAM *8*
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 9
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 15
1.2.1. Kulcskompetenciák 20
1.2.1.1. Anyanyelvi kommunikáció 20
1.2.1.2. Idegen nyelvi kommunikáció 20
1.2.1.3. Matematikai kompetencia 21
1.2.1.4. Természettudományos kompetencia 22
1.2.1.5. Digitális kompetencia 23
1.2.1.6. Hatékony, önálló tanulás 24
1.2.1.7. Szociális és állampolgári kompetencia 24
1.2.1.8. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia 25
1.2.1.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség 26
1.2.1.10. További releváns kompetenciaterületek 26
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 31
1.3.1. Személyi higiénés nevelés: 32
1.3.2. ÖKO-szemlélet 33
1.3.3. Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció 34
1.3.4. Iskolai étkeztetés 35
1.3.5. Mindennapos testmozgás 35
1.3.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 37
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 38
1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok 38
1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai 40
1.4.3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai 44
1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai 44
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 45
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 47
1.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 47
1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő tevékenységek 47
1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 50
1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása 52
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje 53
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, a tanulókkal, az iskola partnereivel 54
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata 56
MELLÉKLETEK *68*
A vizsgatárgyak részei és követelményei 68
FOGALMAK: természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés 107
FOGALMAK: hang és betű, ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) elválasztás, helyes kiejtés, nyelvi normáknak megfelelő mondatalkotás, határozóragok megfelelő használata 108
FOGALMAK: állandósult szókapcsolat, szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, köznyelvi metaforák 108
FOGALMAK: beszédhang, fonéma, magánhangzó, mássalhangzó, hangkapcsolódási szabályszerűségek, szó, szóelem, egyszerű szó, összetett szó 108
FOGALMAK: egyjelentésű, többjelentésű, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangulatfestő szavak, jelentésmező 108
FOGALMAK: szó, szóelem, szófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonyszók, mondatszók 109
FOGALMAK: egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szószerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető); szóösszetétel, szóképzés, szórend. 110
FOGALMAK: irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv 111

FOGALMAK: elbeszélés, leírás, jellemzés, érvelés, cáfolat 111
FOGALMAK: összetett mondat, alárendelés, mellérendelés, logikai viszonyok; idézet, idézés 111
FOGALMAK: rovásírás, nyelvemlék, nyelvújítás, nyelvcsalád, nyelvrokonság, jövevényszó 111
FOGALMAK: verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét 112
FOGALMAK: hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás 113
FOGALMAK: verses epika, elbeszélő költemény; s, előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás 113
FOGALMAK: líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal 114
FOGALMAK: történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek 114
FOGALMAK: kisepika, novella, elbeszélés, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; humor, paródia; lírai novella, realista novella, aforizma 116
FOGALMAK: egyperces, groteszk, humor 117
II. HELYI TANTERV 174
1. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK 175
1.1. Helyi tantervünk sajátosságai - nyelvoktató német nemzetiségi oktatás 175
1.2. A német nemzetiségi nyelvoktatás tantárgyai 177
1.3. A német nemzetiségi nyelvoktatás feltételrendszere 177
1.3.1. Német nemzetiségi nyelvoktatás tanórán kívüli formái 177
2. KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE 178
3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA 181
3. 1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 181
3. 2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 183
3. 3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 185
3. 4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása 187
4. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI 187
5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE 189
5.0. Ellenőrzés 189
Az ellenőrzés során a pedagógus megbízható, érvényes információkat szerez a nevelés - oktatás folyamatáról. Az értékelés során elemzi, viszonyítja a célokhoz és a követelményekhez. Az ellenőrzés mindig figyelembe veszi az érvényes igazgatói határozatokat. 189
5.0.2. A szóbeli beszámoltatás rendje 190
5.0.3. Az írásbeli beszámoltatás rendje 190
5.0.4. A gyakorlati beszámoltatás rendje 190
5.1. Az értékelés 190
5.1.2. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig 193
5.1.3. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai 194
5.2. A tanuló jutalmazásával összefüggő, magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek 194
5. 3. Petőfi- díj 195
A Petőfi Sándor Általános Iskola nevelőtestülete a 2004/2005 - ös tanévben Petőfi - díjat alapított. 195
A Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola nevelőtestülete a 2022/2023 - as tanévben tiszteletbeli Petőfi - díjat alapított. 196
5.4. Digitális országos mérések lebonyolítása 196
5.4.1. Digitális országos mérés 196
6. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA, TÉMAZÁRÓ DOLGOZATOK SZÁMA 196
7. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI 197
8. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI 197
9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS PROGRAMJA 198
9. 1. Az iskola egészségnevelési programja 198
9. 1. 1. *Az egészségnevelési program célja* 198

9. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei 200
9. 1. 3. Komplex intézményi mozgásprogram 201
9. 2. Az iskola környezeti nevelési programja 202
9. 2. 1. Kiemelt stratégiai céljaink 202
9. 2. 2. A környezeti nevelés színterei 203
9. 2. 3. Környezeti nevelés a tanórákon 204
9. 2. 4. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat 205
9. 2. 5. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában 205
9. 2. 6. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt 206
9. 3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek 210
9.4. Felvilágosító tevékenység 212
9.5. Kapcsolatrendszer 212
9.6. Pedagógus továbbképzés 213
10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK 213
11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE, A HELYI MÓDSZEREK MEGHATÁROZÁSA 214
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK 217

ELŐSZÓ

a Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola
Helyi Pedagógiai Programjához

Iskolánk tantestülete az új helyi Pedagógiai Programját elsősorban a szülők igényei, a fenntartó elvárásai és a társadalmi környezet kihívásai alapján állította össze.

Programunk célja az európai színvonalú általános iskolai oktatás-nevelés és a korszerű tudás szilárd alapjainak megteremtése, a továbbtanulás megkönnyítése.

Egyik legfontosabb célunk a komplex személyiségfejlesztés megvalósítása a nevelő-oktató munka során.

A német nemzetiségi tagozatos képzés 2005. szeptember 1-jén indult. A 2019-2020-as tanévtől – felmenő rendszerben párhuzamosan a német nemzetiségi oktatással - újra bevezetésre került az általános tanrend is.

A magas színvonalú informatikaoktatás válasz a kor kihívásaira, fontos eszköz és módszer a továbbtanuláshoz. Biztosítja az Európai Számítógép-használói Jogosítvány, az ECDL/ICDL bizonyítvány megszerzésének feltételeit, valamint megalapozza azoknak a továbbtanulását, akik az informatikai szakirányt választják.

Tanulóink tehetséggondozásában, személyiségük kibontakoztatásában fontos szerepet kapnak az iskolában működő szakkörök. Ezek a szakkörök nemcsak a szabadidő értelmes eltöltéséhez, az érzelmi intelligencia fejlesztéséhez járulnak hozzá, hanem teret adnak a kiemelkedő egyéni képességek megnyilvánulásának is.

2005 óta a felső tagozatosaink a tanévet erdei iskolai programmal kezdik, mely a környezeti nevelés szerves részét képezi. 2010-ben iskolánk elnyerte az ÖKO-iskola, 2018-ban pedig az örökös ÖKO-iskola címet. Továbbra is fontosnak tartjuk a környezettudatos nevelést, az ÖKO-szemlélet kialakítását és fenntarthatóságát.

Programunkban minden területen arra törekedtünk, hogy a fentebb említett szempontok mellett előtérbe kerüljenek a helyi sajátosságok, lehetőségek, legyen szinkron a rendelkezésre álló feltételrendszer, az elképzelések és a jogszabály adta lehetőségek között.

Nemesvámos, 2024. augusztus 28.

CÉLOK ÉS FELADATOK

(Alapelveink)

1. A Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola elsődleges céljai

1.1. A korszerű, életkoruknak megfelelő mennyiségű és mélységű szaktárgyi ismeretanyag elsajátíttatása a tanulókkal (irányadó dokumentumok: NAT, Kerettanterv, Helyi tantervek).

1.2. A tanítás során arra törekszünk, hogy a tanulók részére nyújtott tájékoztatás és ismeretközlés tárgyilagos és többoldalú legyen.

1.3. A tagozat tantervi és szintbeli követelményeinek teljesíttetése a tanulókkal.

1.4. Személyre szabott vagy a csoportszinthez igazított tanórai és tanórán kívüli foglalkozás az egyes tanulók, tanulócsoportok képességei, érdeklődése alapján.

1.5. A valamely területen kiemelkedően tehetséges tanulók kibontakozásának segítése.

1.6. Az alkalmazásképes tudás elsajátításához szükséges tanulási technikák megismertetése a tanulókkal.

1.7. Az írásbeli és szóbeli kifejezőkészség, a kreativitás fejlesztése.

1.8. Felkészítés a magasabb iskolafokokon történő helytállásra (felső tagozat, középiskola).

1.9. A reális önismereti szint kialakítása, toleranciára nevelés, a vitakészség fejlesztése.

1.10. A tanítási időn kívüli iskolai, illetve az iskolán kívüli szervezett szabadidős programok segítségével az igényes, tartalmas szórakozás, kikapcsolódás iránti igény felkeltése.

1.11. Egészséges életmódra, rendszeres és kiegyensúlyozott életvitelre nevelés.

1.12. A beilleszkedési vagy tanulási problémákkal küzdő, illetve szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítése, támogatásuk; szükség esetén a szakember által történő segítésük megszervezése.

2. Fontos feladatunk

2.1. A pedagógiai és pályaválasztási tanácsadó intézetekkel, szaktanácsadással, pedagógus-továbbképző-, valamint a mérés- értékelés feladatkörével foglalkozó intézményekkel való kapcsolattartás;

2.2. Folyamatosan fenntartjuk a magas színvonalú munka személyi feltételeit, lehetőségeinkhez mérten megteremtjük az ehhez szükséges tárgyi feltételeket.

2.3. Arra törekszünk, hogy adminisztratív munkánk, tanügyi dokumentumaink hiánytalan rendezettségükkel és precizitásukkal jól szolgálják a tartalmi munkát.

3. A pedagógus testület önmagára nézve kötelezően betartandó követelménynek tekinti a személyes példamutatást:

- az önmagával szembeni szakmai igényesség terén;
- a munkafegyelem terén;
- az etikus magatartás terén;
- egymásnak, a gyerekeknek, a szülőknek (türelemre, megértésre törekvés, tisztelet, segítőkészség, kölcsönös bizalom, felelősségvállalás)

4. Tiszteljük és ápoljuk az intézmény hagyományait.
5. Minden rendelkezésünkre álló eszközzel segítjük pedagógustársainkat.
6. A fenntartóval a korrekt, segítőkész együttműködő kapcsolatra törekszünk.
7. Távol tartjuk az intézménytől a napi politikát.
8. Vallási és világnézeti kérdésekben semleges álláspontot képviselünk.
9. A Nemesvámosi Iskoláért Alapítvánnyal, a közoktatási intézményekkel és a tudományos-kulturális feladatokat ellátó civil szervezetekkel korrekt, kiegyensúlyozott kapcsolatot tartunk.
10. Arra törekszünk, hogy az épület és az iskolai légkör megfeleljen a kiegyensúlyozott, nyugodt, színvonalas munka környezeti követelményeinek.

I.

I. NEVELÉSI PROGRAM

A **nevelés:** társadalmi tevékenység, komplex hatásrendszer. A lényege az **értékközvetítés** és **értékteremtés**.

A nevelés funkciói:

individuális fejlesztés, amely elősegíti az egyén fejlődését;

közösségfejlesztés, amely hozzájárul az emberi (mikro, makro) közösségek fejlődéséhez.

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelési programunk vezérelve: *kialakítani és megtartani mindazon értékeket, amelyek birtokában tanítványaink – szociális helyzetükre, világnézetükre, családi hátterükre való tekintet nélkül – képesek művelt, kulturált emberként helytállni, majd (az iskolában szerzett ismeretekre és készségekre építve) későbbi tanulmányaikat folytatni, szakemberként érvényesülni a felnőtt életükben.*

Melyek ezek az értékek?

Pedagógia Programunk intézményünk valamennyi pedagógusa által elfogadott célokat, feladatokat, értékeket fogalmaz meg:

- becsületesség, egyenesség, őszinteség, megbízhatóság;
- kíváncsiság és tudásvágy;
- tolerancia és szolidaritás;
- a másik ember tisztelete és a szeretni tudás;
- a szűkebb és tágabb környezet szeretete és védelme;
- kötődés a családhoz és az iskolához;
- magyarság- és európaiság tudat;
- önfegyelem és a másokra figyelés képessége;
- szorgalom és türelem a munkában;
- törekvés széles körű műveltségre;
- reális önismeret és erre alapozott döntésképesség;
- vitakészség és kifejezőkészség;
- innovatív készség, kreativitás;
- törekvés az egészséges életmódra;
- az értékes és az értéktelen biztos megkülönböztetésének képessége.

Milyen célokat tűzünk ki magunk elé?

- Gyermekközpontú légkör kialakítása, a tanulás optimális tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése.
- Igényes nevelő- oktató munkával biztosítani, hogy tanítványaink biztos alapokkal fejezzék be általános iskolai tanulmányaikat, eredményesen folytathassák a középiskolás éveket.
- A személyiségfejlesztésben cél a tanulók életkorának, érdeklődésének megfelelő sokoldalú fejlesztés.
- Az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás szokásrendszerének fejlesztése, a természet védelmére, a fenntarthatóságra való nyitottság kialakítása.
- közösségi élet megteremtése, ahol a diákok útmutatást kaphatnak a szabadidő hasznos eltöltésére.

Pedagógiai alapelvek

Az általános iskola célját, szerepét szolgáló nevelési feladatok megvalósítása érdekében szükséges, hogy annak működését korszerű oktatáspolitikai és pedagógiai elvek határozzák meg. Figyelembe véve társadalmunk fejlődését különös figyelmet kell fordítani a következőkre:

1. Az iskola nyitottsága

Azt kívánja meg, hogy a tanulók kapcsolódjanak be - életkoruknak megfelelően - a helyi társadalom életébe, tevékenységébe, a társadalmi munkába. Az iskola használja fel és értelmezze a tanulóknak az iskolán kívül szerzett, különféle forrásokból származó ismereteit, tapasztalatait! Az iskola vonja be a szülőket és más érdeklődő felnőtteket a pedagógiai munkájába!
Legyen nyitott az óvoda és a középiskola felé is!

2. Az iskolai élet demokratizmusa

A pedagógusi, a tanulói, a szülői jogoknak és kötelességeknek érvényesítését, az érdemi döntések körének kiterjesztését jelenti.

3. A tanulók tevékenységének szervezése

Az iskola egész élete, tanórai és órán kívüli munkája a tanulók tevékenységére épüljön. A tevékenység alapozza meg az önálló, kezdeményező, alkotó személyiségek nevelését. Ennek érdekében különös gonddal kell megszervezni a tanulást, a közéleti és a szabadidős tevékenység szükséges és elégséges arányait.

4. A tanulók önállósága, öntevékenysége

A tanulók öntevékenysége terjedjen ki egész élettevékenységükre. Minél önállóbb tanulásra kell ösztönözni őket, biztosítva ennek feltételeit.

5. Motiválás

Minden tanulói tevékenységet és erőfeszítést kezdettől fogva motiválni kell azért, hogy a tanulók az iskolába lépéstől kezdve magukénak érezzék a kitűzött célokat és feladatokat. A kötelezőt minél több vonatkozásban az önkéntesség váltsa fel.

6. A tanulás fogalmának tág értelmezése

Tanulásnak tekintendő az elméleti és gyakorlati ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása, a képességek kialakulása, meghatározott viszonyulások, érzelmi és akarati tulajdonságok fejlődése, valamint a magatartás alakulása is.

7. Korszerű pedagógiai technológia

Lényege: a korszerű eljárások, módszerek, eszközök, szervezeti formák - a tananyag jellegének és a tanulók felkészültségének, valamint fejlettségi szintjének megfelelő - alkalmazása. A különböző munkaformák során a pedagógus irányítása biztosítja a tanulási - tanítási folyamat hatékonyságát.

Az aktív tanulás, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, a differenciált tanulásszervezési eljárások, a multidiszciplináris foglalkozások, a team-tanítás, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek tanórán és tanórán kívüli tevékenységek formájában is megvalósulnak a következő programjaink során:

- erdei iskola
- Petőfi – hét
- Pénz7
- állatvédelmi témahét
- jeles napok, világnapok (Föld világnapja, Víz világnapja, népmese napja, Zene világnapja)
- egészségnap
- DÖK-nap
- nemzetiségi napok

- pályaorientációs nap

8. Folyamatos ellenőrzés, értékelés

A pedagógusnak fontos tudnia, hogy a tanulók fejlődése megfelel-e a követelményekben megfogalmazott ismérveknek. A nevelési, tanítási - tanulási folyamat során ezért rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell - ahol szükséges, mérésekkel is alátámasztva - a tanulók teljesítményét. A folyamatos megfigyelés, ellenőrzés, értékelés a tanulót rávezeti az önellenőrzésre, önértékelésre, és ösztönzi arra, hogy teljesítményét a kitűzött célokhoz közelítse. Az ellenőrzés, értékelés legfontosabb szerepe a tanulók nevelésének, fejlesztésének elősegítése, a differenciált pedagógiai tevékenység megalapozása, hatékonyabbá tétele.

A **nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai**

Didaktikai alapelvek:

- az iskola és az élet kapcsolata,
- tudományosság,
- érthetőség,
- rendszeresség,
- fokozatosság,
- a tanulók motivációja,
- a tanulók tudatossága,
- aktivitás,
- szemléletesség
- a tudás tartóssága

A társadalmi környezet arra kényszerít bennünket, hogy olyan modern iskolát építsünk, amely megfelel a mai igényeknek: kreatív, innovatív, a világra nyitott, egyéni teljesítményre és csoportmunkára egyaránt képes, korszerű, több területen is mobilizálható tudással rendelkező, a piacgazdaságban talpon maradó embereket képezzen. Ehhez fokozatosan olyan dinamikus oktatási szerkezetet kell kialakítani, amely tud reagálni a társadalom változó igényeire. Kiemelt célunk megfelelni ennek a kihívásnak, azzal versenyhelyzetben maradni a városi iskolákkal. Ennek érdekében magas szinten tartjuk a magyar, a matematika, az idegen nyelv és az informatika oktatását (felvételi előkészítők, nemzetiségi tagozat, angol szakkör, ICDL vizsgára felkészítés). A hazaszeretet és a helyi hagyományok ápolását kiemelten kezeljük (rajz szakkör, helytörténeti kutatómunka). A BDSE jóvoltából rendelkezésünkre álló sportcsarnok, az úszásoktatás és a megfelelő személyi feltételek biztosítják a mindennapos testnevelés

lehetőségét. Mivel a sportcsarnok nem iskolánk része, ezért a szárazföldi testnevelésórák tömbösítve (2x45 perc) kerülnek lebonyolításra. A környezeti és a környezettudatos nevelés „természetesen” áthatja a mindennapjainkat (ÖKO-iskola, erdei iskola).

Milyen legyen az általános iskolát elvégzett serdülő?

- Legyen képes a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre!
- Legyen akaratereje és fegyelmezettsége, legyen képes a kudarcok leküzdésére!
- Legyen érzelmileg gazdag, szellemileg fogékony, erkölcsös!
- Rendelkezzen az alkalmazkodás és a megújulás képességével!
- Rendelkezzen a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások, magatartásmódok ismeretével és gyakorlatával!
- Tudjon a helyzethez illően viselkedni!
- Érezzen és vállaljon felelősséget önmagáért és másokért, a közösségéért!
- Legyen határozott, de toleráns, következetes, de változásokra és változtatásokra is képes!
- Legyen állhatatos!
- Jellemezze a tágabb és szűkebb haza szeretete, a közösségi, a valahová tartozás érzése!
- Legyen képes a társadalmi munkamegosztásba való későbbi bekapcsolódásra. Rendelkezzen a korszerű társadalom és természettudományi, esztétikai, szomatikus és általános technikai műveltség alapjaival, alapképességeivel, ezeken belül a szakmai tevékenységek alapelemeivel!
- Legyen a világról és önmagáról reális képe!
- Tudjon rövidebb és hosszabb távra tervezni, reális mérlegelés alapján dönteni!
- Legyen tanulni vágyó és tanulni tudó!

Az iskolánk a következő személyiség-összetevőket várja el a pedagógusoktól:

Szaktudást

- befogadási és önművelési készséget a pedagógiai és pszichológiai kultúra, illetve a szaktudományok újabb eredményei iránt;
- döntési készséget: azt, hogy másokat is érintő döntéseit csak megfelelő mennyiségű és minőségű információ birtokában hozza meg;
- elemző készséget: a helyzetek több szempontú mérlegelését, a problémák okainak feltárását, elemzését;
- szervezőkészséget: törekvést a tanórai és tanórán kívüli idő mind tökéletesebb

intellektuális, morális és emocionális hasznosítására.

Humanitást, emberséget

- jellemezze cselekedeteit, hogy empatikusan viselkedik a gyermek, a helyzet értékelése során;
- a problémamegoldás során sokoldalúan mérlegeljen;
- kommunikációja, megjelenése, viselkedése kultúrát sugározzon;
- személyiségéből az elfogadás, a határozottság, a jóindulat érződjön.

Lelki egészséget

- hangulatának uralását, törekvést önmaga vállalására, pozitív életszemléletet,
- bizonytalanságainak, kudarcainak kezelését, egészséges önértékelésre való törekvéssel.

Önkritikát

- a pedagógiai műhiba, az esetleges mulasztás vagy felelősség vállalását, elismerését.

Türelmet

- azt a kiváró optimizmust, amely a gyerek fejlődését hosszabb érési folyamat eredményének tekinti.

Felelősségérzetet

- igényt szavainak, tetteinek megfontolására, azok következményeinek végiggondolására.

Értékvállaló magatartást

- az iskola által megfogalmazott alapvető értékek bármely helyzetben történő hiteles közvetítését.

Közvetlen nevelési eljárások (módszerek):

a) az integráció közvetlen módszerei:

- következetesség, számonkérés, gyakoroltatás,
- ismétlés,
- segítségadás,
- ellenőrzés,
- ösztönzés.

b) a magatartási - tevékenységi modellek közvetítésének direkt módszerei:

- elbeszélés,
- magyarázat,
- a tények és jelenségek bemutatása,
- az alkotások bemutatása,
- a személyes példaadás.

c) a meggyőződés formálásának közvetlen módszerei:

- előadás,
- magyarázat,
- beszélgetés,
- a tanulók önálló elemző munkája,
- a következtetések levonása.

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Minden nevelési intézmény alapvető feladata a fiatalok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

E program részeként az alábbi területeken végzünk tudatos fejlesztőmunkát:

- az önismeret erősítése, az önelfogadás képességének kialakítása,
- a kudarctűrő képesség fejlesztése,
- a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése,
- az akaraterő fokozása,
- az igényes környezet kialakítására és fenntartására való törekvés erősítése,
- az egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése,
- az öltözködési szokások, az ízlés alakítása.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal való közös tevékenységre.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló beszélgetések során közvetítik a pedagógusok a nevelési elveket, értékeket.

CÉLOK	FELADATOK	ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK
Az értelmi képesség fejlesztése, gyarapítása érdeklődés felkeltése.	- A tanulók tanulás iránti motivációjának fejlesztése. - Helyes tanulási szokások kialakítása. - A tantárgyak közötti átjárhatóság biztosításával a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás, nevelés egységes feladatellátása.	- tanórák és más foglalkozások, szabadidős tevékenységek - egyénre szabott megismerési folyamat az érdeklődés felkeltése, szinten tartása, új célok, lehetőségek kijelölése - tudományos diákmunkák, tanulmányi vetélkedők - audiovizuális eszközök használata - interaktív tanulás önállóan a számítógép segítségével - korszerű tanulási tevékenységek, együttműködés: csoportmunka, projektek, kooperatív technika
A szociális kompetencia fejlesztésével, az életvitel kialakításával a sokoldalú személyiség formálása.	- A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése. - Olyan iskolai légkör kialakítása, amely elősegíti, hogy a tanulók folyamatosan megtapasztalhassák az egyének, csoportok megértésének, segítőkészségének előnyeit, hiányuk káros következményeit. - Egyértelmű magatartási szabályok.	- szociális szokások, minták elsajátítása tanórákon, tanórán kívüli foglalkozásokon - önkiszolgálás, segítés, felelősök szerepe - szokásrend kialakítása a tanteremben, tanítási órákon, az eszközök kezelésében, udvaron, ebédlőben, társakkal, felnőttekkel szemben - viselkedés alapvető szabályainak megismerése, gyakorlása szituációs játékokban - egyéni „érzékenység” elfogadása, csoportok, közösségek, barátságok kialakulása

		- egymás mellett élés alapvető szabályainak alkalmazása - választékos, közérthető kommunikáció
A nevelési nehézségekkel, alapvető tanulási és motivációs problémákkal, magatartási és beilleszkedési zavarokkal küzdő és az SNI-s tanulók személyiségének fejlesztése.	- A korai észlelés, a problémák korai felismerése, szűrés. - A személyiségfejlesztési feladatok megtervezése, a tanulók személyiségfejlesztése.	- az osztályfőnökök a külső szervezetek bevonásával végzik - a szakszolgálatokkal, családvédelmi intézményekkel szoros kapcsolat
Önismeret, önértékelés, önszabályozás, önbecsülés fejlesztése.	A tanulók személyiségének- megkülönböztetett figyelemmel az SNI-s tanulókra - széleskörű fejlesztése. - Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. - A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. - Reális, a képességeket is figyelembe vevő teljesítményértékelés.	- a reális énkép és a reális társadalmi környezeti kép kialakítása - játékos önismereti beszélgetések, szociometriai felmérések - a realitásérzék fejlesztése - pozitív visszacsatolások, önbizalom-erősítés a különböző képességek és készségek figyelembe vételével - segítség pozitív és negatív élmények feldolgozásában - egyéni és csoportos tréningek a pszichológus bevonásával, - gyakorlás, segítő szempontok adása, nevelői korrekciók, a tanulók véleményének tisztelete
A tanulás tanítása.	- A tanulók életkorának, egyéniségének megfelelő tanulási módok ajánlása, tanítása. - Az egyéni tanulási útvonal, differenciált fejlesztés biztosítása.	- szemléltetés, szemléltető tanítás, tanulás - rámutatás a tanulás értelmére a tanuló fejlődésén keresztül - fokozatos önállóságra nevelés tanórai differenciálással

	- Fokozatos önállóságra nevelés, lényegkiemelés képességének fejlesztése.	- önálló munkák, feladatok, versenyfeladatok alkalmazása, szövegértési feladatok, emlékezetfejlesztés alkalmazása
Vitakultúra, együttműködés, egyéni és közös feladatvállalás - fejtsék ki saját véleményüket felmerülő témákról, dolgokról.	- Kialakítani és fejleszteni a tanulók vitakultúráját, a saját vélemény kialakítását, érvelést, illetve más véleményének elfogadását, és az azzal való azonosulást. - Együttműködési készség kialakítása, legyenek képesek a tanulók a munka- és feladatmegosztásra a közös cél elérése érdekében.	- vélemény kialakítása, meggyőző érvelés technikájának, módszereinek elsajátítása - a kompromisszumkészség fejlesztése vitakörök, fórumok keretében - versenyfeladatok megoldása tanulmányi versenyeken, órai munka során - az „önkéntesség” díjazása a jutalmi rendszerben - az egyén és csoport közötti különbségek bemutatása gyakorlati példákon keresztül
Az információszerzés és feldolgozás képességének fejlesztése	Az információszerzés és információ feldolgozás, felhasználás módjainak elsajátítása	az információhoz jutás folyamatainak bemutatása, (nyomtatott és elektronikus média, internet, könyvtár, stb.) - az információ feldolgozásának szükségessége (újságírás, cikkek, közlemények írása) az információtovábbítás lehetőségeinek vizsgálata, eszközeinek bemutatása játékos feladványokon keresztül
A digitális írástudás, az IKT-kompetencia fejlesztése.	- Az IKT-eszközök magabiztos és kritikus használatának elsajátítása és alkalmazása a tanulás, a kommunikáció és a szabadidő terén.	Információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje, továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Problémamegoldó és alkotóképesség előtérbe állítása, alkotó képzelet fejlesztése.	- Az alkotó és problémamegoldó gondolkodásmód kialakítása. - Kognitív képességek, illetve intellektuális készségek fejlesztése, logikus gondolkodásra nevelés valamennyi tanórán és foglalkozáson. - Alkotó jellegű feladatok biztosítása.	- a problémamegoldás folyamatainak bemutatása a felismeréstől a feldolgozásig - szituációk, szerepjátékok alkalmazása - alkotóképesség új dimenzióinak megnyitása, festés, rajzolás, agyagozás, digitális művészet, (rajzfoglalkozás, szakkör) - a tanuló motiváltságának megőrzése az általa készített alkotások elbírálásával, kiállításával
A tanulásszervezésben a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.	Kialakítani a tanulókban, hogy képesek legyenek megszervezni az önálló tanulásukat, figyelembe véve saját korlátaikat, ill. az elsajátítandó, ismétlendő tananyagot.	- elméleti és gyakorlati tanácsok, módszerek az időbeosztás megszervezésére - széleskörű elérés, illetve hozzáférés biztosítása a tananyagok, dokumentációk, háttér információkhoz, törzsanyaghoz - a községi könyvtár, informatika terem optimális kihasználása
A kezdeményezőkészség és a szervezőkészség erősítése. A szülőföld, lakóhely iránti szeretet, népünk múltjának, néphagyományának feltárása.	- DÖK, osztályközösségek, szülői szervezet, munkaközösségek munkájának segítése, lehetőségteremtés a tanulók együttműködésére. Tanulóink megismertetése nemzeti kultúránk és történelmünk főbb eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival. A lakóhely megismertetése.	- testnevelés, versengések - közművelődési és tanulmányi versenyek - DÖK által szervezett, támogatott programok - a helyi vonatkozások kiemelésével tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet, a Bakony és Balaton-felvidékhez való kötődést
Diákjaink megalapozott műveltséggel, egészséges	Olyan ismeretek közlése, melyek megalapozzák a tanulók	- a tanulók alapkészségeit fejlesztjük

világszemlélettel, reális világképpel rendelkezzenek.	műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.	- megteremtjük számukra a korszerű, a mindennapi életben hasznosítható alapműveltséget, - formáljuk világképüket - a világban való eligazodásukat segítő információkat nyújtunk

1.2.1. Kulcskompetenciák

1.2.1.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empatikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

1.2.1.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

1.2.1.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát

- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

1.2.1.4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terrénumában kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

<u>Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök</u>

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolási készség

- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és a nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- biztonságos közlekedés közösségi szabályainak ismerete
- biztonságos gyalogos közlekedés szabályainak ismerete
- elsősegélynyújtási ismeretek
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

1.2.1.5. Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

- a média hatásmechanizmusának megismerése
- médiatudatosság

1.2.1.6. Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén minden műveltségi területen képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A továbbtanulás terén segítjük tanulóinkat a pályaválasztásban, irányítjuk őket az egyéni adottságok és a társadalmi igények reális vizsgálatában.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

1.2.1.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá, ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség

- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

1.2.1.8. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás

- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

1.2.1.9. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiesség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgókép fontosságának elismerése.

1.2.1.10. További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása

4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembevételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája

Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

1.2.1.5.1. Elvárások, lehetőségek a tantermen kívüli digitális oktatás idején

A diákokkal (és szüleikkel) való kapcsolattartás eljárásrendje:

- ***Platformok:*** KRÉTA elektronikus napló, Google Classroom, intézményi honlap, iskolai-, illetve pedagógusok által létrehozott levelező, zárt szülői és osztályközösségi csoportok, online fogadóóra
- ***Kréta*****:** e-napló, e-ügyintézés, óra anyaga, házi feladatok, értékelés funkciók
- ***Google Classroom***
  - elvégzendő feladatok, tevékenységek,
  - határidők,
  - digitális tananyagok linkjei,
  - online számonkérés: esszé, teszt, numerikus, skálás, százalékos kiértékelésű házi feladatok,
  - visszajelzések,
  - automatizálható kiértékelés.
- ***Intézményi honlap***: intézményi szintű információk megosztása a tanulókkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- ***Intézményi levelező***:
  - *petofi@altisk*-nvamos.edu.hu
  - nemvamos@gmail.com
  - technikai probléma esetén segítségnyújtás (szülők, pedagógusok részére)
- ***Pedagógus által működtetett levelező*****:** visszacsatolás, feladatok ellenőrzése
- ***Zárt szülői és osztályközösségi csoportok***: az osztály egészét érintő információk megosztása.
- ***Online fogadóóra***: egyéni megsegítés, támogatás. Előre egyeztetett időpontban és

támogató rendszeren.

A tantermen kívüli digitális oktatás megvalósításának feltételei:

- Pedagógusok, tanulók eszközparkjának felmérése, szükség esetén IKT eszköz biztosítása
    - Azon családok részére, melyek nem rendelkeznek megfelelő eszközzel, számukra iskolánk segítséget nyújt lehetőségeinkhez mérten.
- Egységes platform használata
    - a tanulók és a pedagógusok hozzáférése 100%-ban biztosított,
    - a rendszergazda és az informatikus kolléga támogatásával, megsegítésével.

A tantermen kívüli digitális oktatás módszerei:

- A pedagógusok módszertani szabadságuk egyéni felelősségének tudatában maguk döntenek a nevelési-oktatási didaktikájukról, a tantermen kívüli oktatás egységesen megfogalmazott alapelveinek betartásával.

A tantermen kívüli digitális oktatás pedagógiai alapvetései – figyelemmel a kivételes körülményekre:

A pedagógus tutori szerepénél fogva támogatja a tanulók önálló tanulását, az információ felkutatását, az információ feldolgozását.

A digitális munkarendben, otthoni körülmények között történő oktatásra, tanításra más szemlélettel kell tekinteni.

A pedagógus:

- nem várja el, hogy a gyermek egész nap ott üljön a számítógép előtt.
- az online oktatás tanrendjét a hagyományos tanrend szerinti órarendhez igazítja.
- a hagyományos tanrend szerinti órarendtől való eltérést előzetesen egyezteti a kollégákkal és a diákokkal.
- az önálló munkák feldolgozását - a határidők betartatásával - a tanulók saját időbeosztására bízza.
- határozza meg az elvégzett feladatok leadásának határidejét.
- kialakítja az információ átadásának rendszerességét.
- az elvárások tekintetében egyszerű és egyértelmű, időben tartható elvárásokat fogalmaz meg tanítványai számára.
- tekintettel van arra, hogy a nevelő-oktató munka során a digitális munkarendben is a gyermek áll a középpontban.

A tanítás során elsősorban a megerősítésre, a pozitív motivációra helyeződik a hangsúly, hogy a gyermekek ne egy további korlátnak éljék meg ezt a helyzetet, hanem egy különleges

tanulási módnak.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a szakértői bizottsági szakvélemények továbbra is érvényesek, az azokban foglaltak figyelembevételével kell a tanulókat a digitális munkarendben is oktatni és értékelni.

A pedagógus kötelességei a digitális oktatás során:

- A pedagógus az elsődleges információforrás, a tudás átadója, a különféle tanulói kompetenciák fejlesztője, a tanuló önálló tanulásának motiválója, irányítója.
- A digitális munkarendben történő tanítás eszközeiről, részleteiről, elvárásairól a tanulók, a szülők, törvényes képviselők teljes körű, részletes tájékoztatást kapnak.
- Az egyéni bánásmód érvényesítése.
- Szükség esetén az egyénre szabott segítségnyújtás, támogatás.
- Ellenőrzés, értékelés, visszacsatolás, reflexió.
- Kapcsolattartás a tanulókkal, szülőkkel.

A tanuló kötelességei a digitális oktatás során:

- Nyomon követi az órarendet az adott napon, tantárgyi bontásban.
- Elvégzi a számára kijelölt feladatokat.
- Számot ad a saját tudásáról a pedagógus által meghatározott formában.
- Betartja a határidőket.
- Hiányzás esetén köteles pótolni a tananyagot a Házirendben foglaltak szerint.

A szülő a sikeres digitális oktatás megvalósítása érdekében köteles:

- biztosítani gyermeke zavartalan felkészülését;
- támogatni gyermekét;
- figyelemmel kísérni gyermeke munkáját;
- együttműködni – gyermeke érdekében – a pedagógussal;
- jelezni és igazolni gyermeke hiányzását/távollétét.

Az online munkarend biztonsági, jogi feltételei: közzétételre kerülnek a honlapon, illetve a szülőket és törvényes képviselőket is tájékoztatjuk.

Házi feladat:

- A diákok a digitális tanrend alatt is kötelesek teljesíteni a feladatokat, a kiadott tananyagot fel kell dolgozniuk. Az információ(k) feldolgozását visszacsatolás követi a pedagógus részéről.
- A tanulói visszacsatolások során a pedagógus meggyőződik a megértés mélységéről,

az elsajátítás mennyiségi mutatóiról, és az egyéni sajátosságokat maximálisan figyelembe véve elvégzi a szükséges beavatkozásokat.

- A feladatok kijelölése során a pedagógus figyelembe veszi, milyen szintű a tanítványai digitális, tárgyi háttere, kompetenciaszintje.
- Az átadott digitális tananyag feldolgozási ideje, a kiosztott feladatok megoldási ideje egyensúlyban kell, hogy legyen a tanulók életkori sajátosságaival, terhelhetőségével, képességeivel.
- A házi feladat hiányát a KRÉTA naplóban jelöli a pedagógus.

A tanulási folyamat nyomon követése és az értékelés:

- Cél: motiválni a tanulókat rendszeres beszámoltatással – és főleg az önértékelés, önellenőrzés érdekében – online feladatokkal.
- Az osztályozás fogalma a megváltozott munkarendben továbbra is él.
- A formatív (fejlesztő, támogató, alakító-segítő) értékelés szerepe kerül előtérbe a „távoktatás” során. Célja, hogy megállapítsa a tanulók fejlődését, ehhez igazítva a tanulást. Ahhoz képest értékel, hogy milyen tanulási úton képes elérni a tanuló a kitűzött célt. A pedagógus munkáját segítik az önellenőrzést biztosító feladatok és tesztek, amelyek adaptív módon támogatják a tanuló előrehaladását, önálló anyagfeldolgozását.
- A szummatív (összegző) értékelésre a távoktatásban is szükség van. Ez az adott témakör feldolgozásának, tanulási szakasznak vagy folyamatnak a végén, annak átfogó értékelését jelenti.

Lehetséges módjai:

- elektronikus tanulói portfólió,
- valós idejű tesztek (amennyiben meg lehet győződni arról, hogy a tanuló egyéni munkáját értékeli),
- „játékos” pontrendszer, valamint egyéb lehetőségek, melynek feltételeiről előzetesen tájékoztatja a tanító és szaktanár a tanulókat, valamint a szülőket és törvényes képviselőket.
- A tanulók tanulmányi munkáját, az értékelési szabályzatban foglaltaknak megfelelően a digitális munkarendhez alkalmazkodva alkalmazzák a pedagógusok.
- Az érdemjegyek száma félévenként az értékelési szabályzatban foglaltak szerint alakul.
- A megszerzett érdemjegyek beírásra kerülnek a KRÉTA naplóba.

A beszámoltatás különböző formáinak sorozatos elmulasztása esetén a tanító, szaktanár döntése alapján a tanuló elégtelen érdemjegyet kap. Ha a tanuló a digitális munkarend ideje alatt érvényben lévő tananyag követelményeit nem teljesíti, a pedagógus meggyőződik arról, hogy rendelkezik-e a továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel.

Ha az iskola nem tud kapcsolatot tartani a gyerekkel, illetve a szülővel, felvesszük a kapcsolatot a gyermekvédelmi szolgálattal és az illetékes hatóságokkal.

Forrás:
Szegedi Jerney János Általános Iskola 80-1/2020 Munkáltatói utasítás
https://www.oktatas.hu/kozneveles/ajanlas_tantermen_kivuli_digitalis_munkarendhez

1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

"Egészségedre mindazon által gondot viselj, mert anélkül dolgodban el nem járhatsz."

(Apáczai Csere János I. Rákóczi Ferenchez)

Ez az intelem ma nagyon is időszerű felnőttnek és gyermeknek egyaránt. A helyi adottságokat és az iskolaegészségügyi-szolgálat tapasztalatait figyelembe véve az egészséges életmódra neveléssel kiemelten kell foglalkozni.

Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására.

Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaik iránt. Nevelni kell a gyerekeket a káros függéshez vezető szokások kialakulásának megelőzésére.

Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Az egészségnevelés színterei:

- tanórák,
- osztályfőnöki óra,
- egészségnap,
- diák-önkormányzati nap,
- erdei iskola,
- orvosi és fogorvosi szűrővizsgálatok.

1.3.1. Személyi higiénés nevelés:

1-4. osztály

- tudjon önállóan mosakodni;
- tudja, mikor kell feltétlenül kezet mosnia;
- ismerje a zuhanyozás előnyeit;
- ismerje és rendeltetésének megfelelően alkalmazza a szappant, a törölközőt, a körömkefét, a ruhakefét, a lábtörlőt;
- ismerje és tartsa be a helyes fogmosás szabályait, tudja, mikor kell feltétlenül fogat mosnia;
- vigyázzon ruházatának tisztaságára;
- igényelje a személyi tisztaságot;
- öltözködjön az évszaknak megfelelően;
- alakítsa ki a helyes napirend szabályait, és éljen annak megfelelően;
- ismerje meg saját testét és annak működését életkorának megfelelően

5-6. osztály

- legyen tisztában a testápolással**,** azon belül a tisztálkodás, a bőr-, haj-, kéz-, körömápolás, a szájhigiénia (fogak, fogíny, fogmosás, a fogselyem használata) fontosságával;
- ismerje meg az őt érintő hormonális változásokat és az ezzel járó tisztálkodási, viselkedési szokásokat;
- öltözködjön az időjárásnak megfelelően, rétegesen

7-8. osztály

- tudatosuljon a testápolás alapvető szabályainak alkalmazása, a tisztálkodási eszközök használata;
- tanulja meg teste működését, a nemi szervek felépítését és tisztán tartását;
- legyen fogalma a fogamzásgátlásról, a menstruáció és a szexuális élet higiéniájáról;

- legyen tisztában az AIDS terjedésével, megelőzésével
- legyen tisztában a dohányzás ártalmaival
- legyen tisztában a szenvedélybetegségek káros következményeivel

1.3.2. ÖKO-szemlélet

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze. Ehhez a célkitűzéshez járulnak hozzá az ÖKO-iskolák iskolafejlesztő munkájuk során azzal, hogy a jövő generációk nevelése során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt.

Egy ÖKO-iskola abban különbözik egy átlagos iskolától, hogy nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése vagy a táborok szervezése során. Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának, a helyi pedagógiai programba beágyazottan.

2011. június 4.-én iskolánk ÖKO-iskola lett.
A világ, amelyben élünk, rossz irányba halad, mert nem vigyázunk eléggé a környezetünkre. Sokkal többet használunk belőle, mint amire a mindennapi élethez szükségünk lenne. Nem gondolunk a jövő nemzedékére.
A szemléletbeli változás elkezdődött iskolánkban, de a cím elnyerése csak az út kezdete.
Nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén, mint

- az erdei iskola programokban
- diák-önkormányzati programok megszervezésében (papírgyűjtés, tisztasági verseny)
- sport-programjainkban és- versenyeinkben
- környezetünk szépítésében (sziklakert készítés, fűszercsiga gyógynövényekkel, virágosítás, természetes anyagok felhasználása, játszóhelyek kialakítása, szemétszedés)
- a település életébe való bekapcsolódásban
- szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítésében
- komposztálási programokba való bekapcsolódásban
- családokkal való közös kirándulás szervezésében
- környezetvédelmi rajzpályázatokban, versenyeken való részvételben
- magyar és német hagyományok ápolásában.

Mindannyian, akik az ÖKO-iskola létrejöttén dolgoztunk, bízunk abban, hogy gyermekeink hazaviszik ezt a szemléletet családtagjaiknak és a környezetükben élő embertársaiknak. Tudjuk, nem megy egyik napról a másikra, de a jövő nemzedékének formálásában nagy szerepünk és felelősségünk van. Rajtunk pedagógusokon és a mi példánkon, lelkesedésünkön is múlik, hogy milyen lesz az utánunk élő generáció.

1.3.3. Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció

Az országban az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt a tiltott szerek, a nem orvosi alkalmazás keretében használt nyugtatók, fájdalomcsillapítók, altatók együttes fogyasztása, de a legális szerek használata sem csökkent.

Legfőbb célunk a **tanulóinkat** olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott belső értékké vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát; a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságokat biztosítani.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. **Pedagógusainknak** tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószerezés problémájával.

A **szülő, a család** a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett megelőző munkában, megfelelő előkészítés és információátadás után részvételükkel tudják támogatni az iskola programjait.

A pubertás kortól kezdve nagyon fontos a **kortárs csoport** befolyása, amit a drogprevenciós munkában is fel tudunk használni. (DÖK, kortárs segítők.)

A drogprevenció lehetséges színterei:

a) Iskolai programok

1.) Tanórai foglalkozások:

- szaktárgyi órák témafeldolgozása
- osztályfőnöki órák, szükség esetén külső előadókkal

2.) Tanórán kívüli foglalkozások

- délutáni szervezett foglalkozások

- délutáni szabadidős foglalkozások
- szülői értekezletek
- értekezletek, esetmegbeszélések

b) Iskolán kívüli rendezvények

- drogprevenciós rendezvények
- továbbképzések
- kirándulások, túrák, sportprogramok, erdei iskola, táborok

1.3.4. Iskolai étkeztetés

Hazánkban kiemelkedően magas az érrendszeri és a daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulása elérhető lenne a helyes táplálkozással. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon.

Az iskola megfelelően felszerelt ebédlővel és melegítőkonyhával rendelkezik. A tanulóknak több mint kétharmada veszi igénybe az iskolai étkezés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével (ebédelési rend) igyekszünk biztosítani az ebéd elfogyasztására az optimális külső feltételeket. Az ebédet szállító vállalkozó kiválasztásánál - az ár mellett - kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagok és az adalék anyagok helyes megválasztása), és az a lehetőség, hogy a heti étlap összeállításába is van beleszólásunk.

Diétás ételt is tudunk biztosítani a (liszt érzékeny, tej érzékeny, diabétesz betegségben szenvedő) rászoruló gyermekeknek.

1.3.5. Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének.

Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erőkifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem az, hogy megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését.

A mindennapos testnevelés feladatai:

- A harmonikus testi fejlődés biztosítása és az egészség megszilárdítása.
- Játékos mozgástevékenységgel a tanulók mozgásműveltségének gazdagítása és fejlesztése.
- A koordinációs képességek olyan szintre fejlesztése, hogy alkalmassá váljanak a tanulók a későbbi hatékony mozgásos cselekvés tanulására, sportolásra.
- A tanulók mozgásszükségletének kielégítése.
- A mozgásos cselekvési biztonság, alapvető mozgás – és feladatmegoldó képesség fejlesztése.
- A sportolás eszközeivel történő hozzájárulás a tanulók életigenlő, az egészséget saját érdekükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé formálásához.
- A sportszerű magatartás és viselkedés kialakítása.

Iskolánkban - e törvényi előírást megelőzően is - kiemelt feladatunknak tartottuk, hogy minden gyerek minden nap szervezett foglalkozáson vegyen részt. A 2012/2013-as tanévtől bevezetésre került a heti öt testnevelésóra az alábbiak szerint:
([x]Az úszásoktatás a törvényi előírásokhoz azonnali hatállyal alkalmazkodik.)

1. évfolyam	**3** testnevelés óra + 2 úszás[x] ; /5 testnevelés
2. évfolyam	**3** testnevelés óra + 2 úszás[x]; /5 testnevelés
3. évfolyam	**5** testnevelés
4. évfolyam	**5** testnevelés
5. évfolyam	**5** testnevelés
6. évfolyam	**5** testnevelés
7. évfolyam	**5** testnevelés
8. évfolyam	**5** testnevelés

Célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele, e téren a belátás és a szándék kevés, ennek feltételeit meg kell teremteni.

Az 5. testnevelésóra, a tömbösített tornaórák miatt, a törvényi előírások szerint kiváltható az igazgató jóváhagyásával.

A felső tagozatos tanulók fizikai állapotát minden tanévben felmérjük a módszertani útmutató alapján

A mindennapos testmozgás tanórán kívüli lehetőségei és színterei:

Szoros kapcsolat a BDSE egyesülettel

- sportszakkör,
- úszás,
- atlétika,
- kézilabda,
- labdarúgás,
- röplabda,
- túrák, kirándulások.

A testnevelés foglalkozások során különös gondot fordítunk annak másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

1.3.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, amelyet bárki- egészségügyi képesítés hiányában is- elvégezhet a hirtelen fellépő, egészségkárosodás megelőzése céljából.

Elsődleges elemei: felismerés, segélyhívás, segélynyújtás.

Oktatásának legfőbb célja:

- ismerje meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerje fel a vészhelyzeteket,
- tudja az egyes sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsa el a legalapvetőbb segélynyújtási módokat,
- ismerje meg a segélynyújtással, élettannal, anatómiával kapcsolatos alapfogalmakat, nyerjen bepillantást a mentőszolgálat felépítésébe és működésébe,
- sajátítsa el készség szinten, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az alábbi kompetenciák fejlesztését tűztük ki célul:

- problémafelismerés,
- gyors és szakszerű cselekvés,
- embertársaink iránti érzékenység,
- bajbajutottakkal szembeni együttérzés.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- osztályfőnöki óra keretei között,
- egészségnap részeként.

1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés folyamatával összefüggő tevékenységek célja az egyén és a társadalom harmonikus kapcsolatának megteremtése. E célt szolgálják a következő területek:

- kommunikáció,
- a tanulás tanítása,
- az egészséges életmód,
- a természet- és környezetvédelem
- a hon- és népismeret,
- Európa ismeret,
- nemzetközi együttműködés.

A közösségfejlesztés feladatai:

A tanulók:

- ismerjék meg az intézmény közéleti fórumait, a demokrácia alapjait a diákönkormányzat működésével
- vegyenek részt aktívan az iskolai élet szervezésében, tudatosan formálják közösségüket
- ismerjék és teljesítsék kötelességeiket, gyakorolják jogaikat
- értékeljék reálisan önmagukat és másokat
- vállaljanak közösségi megbízásokat

A közösségfejlesztés színterei:

- osztályközösség, aminek az élén az osztályfőnök áll.

Az osztályfőnök megbízását az igazgatótól kapja.

Az osztályfőnök feladata:

- meghatározza az osztály értékrendjét
- formálja az osztályon belüli viszonyokat
- biztosítja a fejlesztést, nyomon követi a tanulók elmaradását, hiányzását, mulasztását
- biztosítja, hogy a beilleszkedési zavarral küzdő tanulók is megtalálják helyüket a közösségben
- nem rendszeres foglalkozásokat, programokat biztosít az osztályának (művészeti előadások, könyvtárlátogatás, tanulmányi kirándulás)

1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

A **kommunikáció**s tevékenységgel járó feladatok lényege, hogy a tanuló fogja fel, értse

meg, és tudja szelektálni, felhasználni a különböző jellegű és különböző csatornákon terjedő információkat. A verbális kommunikáció segítse elő az anyanyelv helyes használatát szóban és írásban, az információk feldolgozását, az önálló ismeretszerzést, a vélemények kifejtését, a kulturált vitát. A vizuális kommunikáció által a tanuló ismerje fel és értse meg a környezetben, a tárgyakban, a művészetekben meglévő esztétikumot.
A pedagógus segítse elő - tekintetbe véve az életkori sajátosságokat is -, hogy a tanuló eligazodjon a rázúduló információs áradatban, irányítsa figyelmét a lényeges, fontos információkra. Az iskolában az internethasználat elsősorban az ismeretszerzés, ismeretbővítés eszköze legyen.

A **tanulás tanítása** az értelmi nevelés részeként a jó tanulási szokások, technikák kialakítását, a rosszak elhagyását jelenti. A pedagógus segíti kialakítani az egyénre szabott tanulási módszereket, az önművelés igényét, szokását, fejleszti az emlékezetet, a kifejező és a néma olvasást, a gondolkodási kultúrát.

Az egészséges **életmódra** nevelésnek fontos szerepet kell kapnia az osztályfőnöki, a biológia-, a természet- és társadalomismereti órákon. Az iskola biztosítja a tanulók mentális, szociális és testi egészségének fejlődését segítő feltételeket. Kiemelt feladatunk a testi és a lelki egészséget veszélyeztető, károsító tényezőknek és azok okainak feltárása. A tanuló tevékenyen működjön közre az egészséges életmód feltételeinek, szokásainak kialakításában, egészségének és környezetének védelmében.

A **közlekedési ismeretekkel** kapcsolatos tananyagrészek oktatása elsősorban az osztályfőnöki-, valamint a technika óra keretében valósul meg. Kiemelt feladat a közösségi közlekedés szabályainak, a gyalogos közlekedés alapvető szabályainak megismertetése. A biztonságos közlekedés céljából fontos, hogy a tanulók ismerjék az útburkolati jeleket, jelzőlámpákat, a segítségnyújtás lehetőségeit, korlátait. Külön hangsúlyt kell fektetni a mobileszközök használatának kockázatára, a láthatóság fontosságára.

A természet- és környezetvédelemmel összefüggő feladatok célja, hogy a tanulók ismerjék meg az egyének és a társadalmak életének, fejlődésének kapcsolatát, függőségét a természeti és az ember alkotta környezettől. A tanulókban alakuljon ki pozitív viszony a természet- és környezetvédelem iránt, tevékenységükkel, életmódjukkal óvják a környezetüket, a természetet. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció

sikerességének záloga.

A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

A hon- és **népismeret** elősegíti, hogy a tanulók ismerjék meg és gyakorolják azokat a tevékenységeket, amelyek otthonuk, lakóhelyük, szülőföldjük, a haza és népei megbecsüléséhez, jobb megismeréséhez vezetnek. A tanulók értelmileg és érzelmileg kötődjenek népünk, hazánk hagyományaihoz.

A nemzeti identitás erősítése céljából fontosnak tartjuk a magyar kultúra iránti érdeklődést és nyitottságot.

Iskolánk, ha a lehetőségek engedik, aktívan részt kíván venni az alábbi projektekben:

- Határtalanul Program
- LEP- Lázár Ervin Program
- NEP- Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A nemzetközi Európai Uniós együttműködésre való nevelés tartalmazza az ismeretek nyújtását a világnak a Magyarországot érintő problémáiról és együttesen megoldandó feladatairól, a nemzetközi együttműködés fő lehetőségeiről. Kifejleszti érzékenységüket a Földet, az emberiséget fenyegető globális problémák iránt. Nyitottságot, megértést, megbecsülést alakít ki a különböző kultúrák, szokások, más népek teljesítményei iránt.
A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

CÉLOK	FELADATOK	ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK
Közösségkialakítás, közösségfejlesztés.	Kapcsolattartás a gyermek környezetével. Tanuló-tanuló, tanuló-tanár, tanár-szülő kapcsolat alakítása.	- szülői értekezletek, szülői munkaközösségi megbeszélés, családlátogatás

		- közös osztály-, iskolai és iskolán kívüli programok, ahol a szülők is részt vehetnek - kirándulás, túra
Közösségi szellem kialakítása, fejlesztése.	Egészséges versenyszellem kialakítása, az összefogás szükségességének felismertetése csoportos tevékenységek útján.	- közös játékok, ügyességi, szellemi vetélkedők, - gyermeknapi rendezvények, farsangi bál
Erkölcsi szemlélet fejlesztése	Becsületesség, küzdőszellem, negatív magatartásformák elítélése, pozitívak elfogadása. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.	- osztályfőnöki és tanórákon: beszélgetések, tesztek, feladatlapok, szituációs játékok, szociometriai felmérés
A helyi természeti és emberi környezet megismerése.	A természet, a szűkebb és tágabb környezetük értékeinek óvása. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.	- természetvédelmi terület - túrák: őszi vagy tavaszi túra, akadályverseny, vetélkedők, sportversenyek, csapatversenyek

Nyitottság kialakítása, tolerancia a másság elfogadtatására.	Nyitottság a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt.	- helyi hagyományok, népszokások őrzése, továbbadása, az osztályfőnöki órákon drámapedagógia módszerek alkalmazása
Szűkebb és tágabb környezet értékeinek védelmére való nevelés.	Környezeti értékek védelme és gyarapítása.	- iskolai munkaeszközök védelme, óvása, rendben tartása - az iskola környékének közös rendben tartása, rendezése, parkosítása, közösen végzett munka
A demokrácia mindennapi és iskolai életben való alkalmazása.	A demokrácia fogalmának megismertetése, jelentősége. Jogok és kötelességek megismerése és gyakorlása. Konfliktushelyzetek kezelésének fejlesztése. Legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.	-beszélgetések az osztályfőnöki órákon - alkalmazása a tanórákon - jogorvoslat lehetősége - egyeztető eljárás alkalmazása és fegyelmi bizottság működtetése - iskolai diákönkormányzat működtetése
A kommunikációs kultúra fejlesztése.	Önálló ismeretszerzés, véleményformálás és- kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képessége.	- iskolarádió felhasználása az információnyújtás, véleményformálás terén is.
Az összetartozás, a szolidaritás érzésének kialakítása.	A közösség erejébe vetett hit érzésének fejlesztése. Egymás sikerének elismerése, együtt örülni tudás, az empatikus készség fejlesztése.	- csoportos és egyéni versenyeken, sportversenyeken való részvétel - részvétel az iskolagyűléseken

	A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatatás egészében evidenciának kell lennie.	
A pozitív értékek iránti fogékonyság erősítése.	A beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása. SNI- s tanulók befogadása, pozitív diszkrimináció elfogadtatása.	- közösségi rendezvényeken és a mindennapi életben való részvételük segítése
A hazaszeretet érzésének erősítése, a hagyományok ápolása, ünnepségek értékének megőrzése.	Az iskola hírnevének öregbítése. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiesség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.	- ünnepségek rendezése - iskolai hagyományok őrzése - részvétel a települési ünnepélyeken, rendezvényeken

Nevelési feladatai:

- hozzájárulni a tanulóifjúság demokratikus viselkedési kultúrájának kialakításához,
- megismertetni a diákok és diákközösségek jogait, gyakoroltatni ezeket a jogokat,
- kialakítani azt a stílust és hangnemet, melyet a diák-önkormányzati tagok használnak az intézmény vezetőivel és tantestületével kommunikációjuk során,
- folyamatos és kölcsönös tiszteletadásra nevelés,
- partneri viszony kialakítása,
- a konfliktusok körültekintő, belátó kezelése,
- szabadidős tevékenység tervezése, lebonyolítása,
- rendszeres összejövetelek tartása,
- igazi diák-önkormányzati vezetők kinevelése,
- a diákönkormányzat működésével kapcsolatos dokumentumok elkészítése, az elméleti ismeretek gyakorlati megvalósítása.
-

1.4.3. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

Tagjai a 3-8. osztályokban megválasztott képviselők. A diákönkormányzat munkáját segítő pedagógus támogatja.

A diákönkormányzat a diákság kollektív érdekképviseleti szervezete.

Nevelési feladatai:

- hozzájárulni a tanulóifjúság demokratikus viselkedési kultúrájának kialakításához,
- megismertetni a diákok és diákközösségek jogait, gyakoroltatni ezeket a jogokat,
- kialakítani azt a stílust és hangnemet, melyet a diák-önkormányzati tagok használnak az intézmény vezetőivel és tantestületével kommunikációjuk során,
- folyamatos és kölcsönös tiszteletadásra nevelés,
- partneri viszony kialakítása,
- a konfliktusok körültekintő, belátó kezelése,
- szabadidős tevékenység tervezése, lebonyolítása,
- rendszeres összejövetelek tartása,
- igazi diák-önkormányzati vezetők kinevelése,
- a diákönkormányzat működésével kapcsolatos dokumentumok elkészítése, az elméleti ismeretek gyakorlati megvalósítása.

1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A jól szervezett, irányított és segített szabadidő fejleszti a lelki, szellemi egészséget, az akaratot, a jellemet, az erkölcsi arculatot, az emberi érintkezési formákat, a közösségi,

társadalmi és a nemzeti tudatot. A szabadidő igényes eltöltése kulturált életmódbeli szokásrendszert alakít ki. Fejleszti a személyközi kapcsolatokat, a különböző nemű, adottságú, eltérő képességű fiatalok között a pozitív irányú kötődéseket. Jelentősen hozzájárul a társadalmi beilleszkedési zavarok csökkentéséhez.

1. Tanulóink szabadidős tevékenységének megszervezésében, irányításában iskolánk pedagógusain kívül szülők, külső személyek és közművelődési intézmények vesznek részt. Az iskola és a szülők tartalmas együttműködését a következő programok jelzik:
   - az iskola udvarának és környékének parkosítása,
   - udvari játékok beépítése,
   - diák-önkormányzati programok,
   - gyermeknap, iskolai kirándulások, játszóházak, téli sportolási lehetőségek.

2. A szabadidő eltöltésének fő irányai iskolánkban:
   - aktív tanulási-művelődési tevékenységek: nyelvi, informatikai szakkörök, középiskolai előkészítő foglalkozások, szaktárgyi versenyek, pályázatok,
   - aktív művelődési tevékenységek: könyvtár, vizuális kultúra szakkör, hangszeres oktatás, néptánc,
   - passzív művészeti és tudományos művelődés: könyvtár-, színház-, mozi-, hangverseny- és múzeumlátogatás,
   - sportolási és testedzési alkalmak: röplabda, labdarúgás, kézilabda, atlétika, úszás, osztályok közötti mérkőzések, természetjárás, túrázás, táborozás

Fontos feladat felébreszteni a szülőkben a gyermekek szabadidős tevékenysége iránti felelősséget, és fejleszteni az iskolával való együttműködést.

1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A **pedagógusok** legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása,

- különbözeti, osztályozó és javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete az óraközi szünetekben és étkezésekkor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladata és hatásköre:

- Az iskola pedagógia programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással

kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.

- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Alkalmanként órát látogat az osztályban.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánk teret ad a tehetséggondozásnak a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon:

- differenciált óravezetéssel,
- matematikából, magyarból és németből középiskolai előkészítő foglalkozásokkal,
- szaktárgyi versenyekkel,
- sportversenyekkel.

Az iskolaudvaron található kosárlabdapálya, kültéri pingpongasztalok tanítványaink mozgáskultúrájának fejlődését szolgálja.

Gyakoribbá tesszük az osztályok kerékpártúráit az őszi és a tavaszi időszakban.

Az erdei iskola a személyiség komplex fejlesztését szolgálja. Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése

Vizuális kultúra szakkörünk évek óta foglalkozik kiemelkedő kézügyességgel, szín- és formaérzékkel bíró gyerekekkel.

A művészeti ágak rajzszakkör és hangszeres oktatás is folyik az intézményben.

A 7-8. osztályos tanulóink az informatika szakkörön ICDL-bizonyítvány megszerzéséhez kapnak segítséget.

Második idegen nyelv tanulására ad lehetőségére az angol szakkör.

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő tevékenységek

Figyelmet fordítunk az átlagtól lemaradó, tanulási kudarccal vagy magatartászavarral küzdő gyerekek kiszűrésére.

A prevenció kiterjed minden olyan beavatkozásra, amelynek célja a tanulási korlátok elkerülése, felismerése, megszüntetése, csökkentése, valamint a már kialakult akadályozottság speciális kezelése.

Iskolánk a Nkt. 47.§ alapján a tanulási folyamatban akadályozott gyermekeket vállalja fel. A sajátos nevelési igényű tanuló iskolai nevelése-oktatása az iskolai osztályban a többi tanulóval részben vagy egészben együtt történik. A speciális elméleti és módszertani felkészültséggel rendelkező fejlesztő pedagógusok és utazó gyógypedagógusok (EGYMI) tevékenységükkel segítik az alapkészségek elsajátítását a sajátos nevelési igényű tanulóknál. A BTMN szakvéleménnyel rendelkezőknek az iskola pedagógusai biztosítanak csoportos foglalkozást.

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

A fejlesztést segítő tevékenységformák, módszerek:

- egyéni bánásmód, egyéni foglalkoztatás,
- egyénre szabott feladatok kijelölése,
- hosszabb türelmi idő biztosítása,
- a tanítási program változatos feldolgozása,
- a tanuló sokoldalú tevékenykedtetése,
- a tananyag differenciált feldolgozása,
- folyamatos pozitív megerősítés,
- az egyéni tanulási stílus és ütem tekintetbe vétele,
- teljesítményszintek egyéni elbírálása.

Speciális fejlesztés céljai, feladatai:

- *Diszlexia, diszgráfia:*

Ez a tanulási zavar intelligenciaszinttől független olvasási és helyesírási gyengeség.

A fejlesztés célja az iskolás korban a mindenkori osztályfoknak megfelelő értő olvasás-írás készséget fejleszteni, kifejező készséget emelni, az olvasás és írás eszközzé válását elősegíteni.

- *Diszkalkulia:*

Különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, a számok sorrendiségének nehézsége.

A fenti tanulási zavarral küzdő tanulók fejlesztésének feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri, idői relációk biztonsága,
- a szerialitás erősítése,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságok alkalmazása,
- a fogalmak, szám-és műveletfogalmak kialakítása eszközhasználattal.
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása lassított tempójú, nyújtott ütemű szótagoló módszerrel,
- az olvasás, írás folyamatos fejlesztése,
- a kompenzáló technikák alkalmazása,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel.

Az egyéni ütemben történő fejlesztő nevelés-oktatáshoz, a szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a speciális tanterv és eszközök szükségesek.

A nevelés-oktatás során e tünetcsoportok bármelyikét produkáló gyermeket az iskola az osztályfőnök javaslata alapján a szülő beleegyezésével felterjeszti a Veszprém Vármegyei Szakszolgálathoz vizsgálatra.

A diagnózis és a gyermek osztályfoka szerint részesül a tanuló a továbbiakban a törvény által meghatározott (15/2013. EMMI rendelet 25.§) óraszámban logopédiai vagy egyéb speciális szakembert igénylő megsegítésben. Fejlesztésére a speciális szakember fejlesztési tervet készít, és fejlesztési naplót vezet.

Ezzel párhuzamosan a sérülés területén érintett szaktanár is elkészíti saját, a gyermek fejlesztésére vonatkozó tervét, melyet előzetesen megkonzultál a gyermek speciális fejlesztését végző szakemberrel.

Ha a szakértői véleményben az szerepel, hogy a tanulót bizonyos tantárgyakból vagy tantárgyrészekből fel kell menteni az osztályozással történő értékelés alól, akkor erre az igazgató határozatot hoz.

A tanulót a szakértői véleményben meghatározottak alapján a későbbiekben felülvizsgálatra terjesztjük fel.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítására a Pedagógiai Szakszolgálat (EPSZ) valamint a helyi Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat jogosult.

Ennek folyamata:

- Az iskola vagy a szülő a probléma észlelésekor pedagógiai, pszichológiai szűrővizsgálatot kér a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézménye (a továbbiakban: nevelési tanácsadó)
- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség megállapítását kontrollvizsgálatokkal a határozatokban megjelölt időszakonként meg kell ismételni.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség:
A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanuló.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségű tanulók ellátása az intézményben:

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló fejlesztő foglalkoztatásra jogosult.
- Célja a tanulók iskolai nevelésének, oktatásának segítése, a pedagógiai, pszichológiai támogatása, ennek érdekében a szülőkkel való kapcsolattartás.
- A fejlesztő foglalkozások mellett – a lehetőségeinkhez képest - szaktanári korrepetálásokat is biztosítunk a BTMN tanulók számára.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók értékelése:

BTMN tanulót a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézménye (a továbbiakban: nevelési tanácsadó) véleménye alapján az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól, illetve többletidőt, segédeszközöket kell biztosítani számára az írásbeli, szóbeli feleletek megoldásához. A nevelő feladata segíteni minden gyermek személyiségének optimális fejlődését, egyéni adottságainak, képességeinek a kibontakozását.

A probléma feltárása során alkalmazzuk az alábbi eljárásokat:

- irányított beszélgetés
- az egyes tanulók önmagukhoz mért fejlődésének nyomon követése
- a gyermek családi hátterének megismerése, születéssel kapcsolatos információk
- szociális kapcsolatok feltérképezése
- a tanulói értékrend megismerése
- intézményi előélet megismerése

Alkalmazott módszerek:

- szociometriai mérések
- szükség szerinti családlátogatás
- szülővel való megbeszélés
- kérdőíves eljárások
- óvodákkal va1ó kapcsolattartás

Együttműködés más intézményekkel:

- Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Veszprémi Tagintézménye (a továbbiakban: nevelési tanácsadó)
- Veszprémi Családsegítő és Gyerekjóléti Integrált Intézmény
- Egészségügyi Szakszolgálat (orvos, gyógytornász, pszichológus)

Kiemelt feladat: a másság elfogadása, egymás segítése, tolerancia kialakítása.

A tanórákba építhető korrekciós eljárások:

- a differenciálás alkalmazása
- szülőkkel való együttműködés a problémák leküzdése érdekében
- együttműködés a szakszolgálatokkal

Magatartási nehézségek enyhítését segítő feladatok:

- a családi háttér feltárását követően a segítő együttműködés módjának megtervezése
- a magatartási nehézségek kialakulási okainak pedagógiai feltárása
- a megfelelő pedagógiai eljárások kidolgozása (önkontroll, reális énkép kialakítása)
- az érintett gyermeket oktató pedagógusok együttműködése
- szabadidős tevékenységek szervezése, ahol sikereket ér el a gyerek
- egyéni foglalkozások, felzárkóztatás

A pedagógiai diagnózis célja mind a teljesítmény, mind a viselkedési zavarok esetében az, hogy

megtaláljuk, melyek azok a területek, részképességek, amelyekben az érintett gyermekek jók, hogy korrekciós programunkkal erre alapozhassunk. Diagnózisunk tehát nem hiánydiagnózis, hanem fejlesztő diagnózis.

A témához kapcsolódó iskolai szintű feladatok:

- szülői konzultációk, előadások szervezése az osztályfőnöki és a napközis közösségek irányításával és közreműködésével
- szakkörök szervezése
- a nyílt nap lehetőségeit kihasználva a gyakorlás otthon is elvégezhető, egyszerűbb formáinak bemutatása a szülőknek
- napközi vagy tanulószoba igénybevételének ajánlása olyan gyermekek esetében, akiknél az ott folyó nevelőmunka segíthet nehézségeik megoldásában.

A tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

- konzultáció a pedagógusokkal, iskolai szakemberekkel
- felkészítés tanulmányi versenyekre
- egyéni, öntevékeny számítógép- használat- felügyelettel

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók vonatkozásában feladatunk a jogszabály előírásainak megfelelő kimutatás vezetése. Ennek figyelembevételével történik a veszélyeztető tényezők megszüntetését szolgáló tevékenységek tervezése. Megvalósításában minden pedagógus közreműködik.

Versenyszervezés

A tehetséggondozás érdekében támogatjuk tanítványaink részvételét különböző tanulmányi-, és sportversenyeken. A versenyekre a pedagógusok tesznek javaslatot, melyek az éves munkatervbe rögzítésre kerülnek. A tanév során az igazgató dönthet arról, hogy a tervbe be nem került versenyeken is megmérettethessék magukat a tanulók.

1.6.4. Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő **problémák feltárása, megelőzése.** Minden

pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
A segítségnyújtás kulcs a kollégák (pszichológus, pszichiáter, családgondozó, szociális munkás, pedagógus) kapcsolattartása, együttműködése szempontjából.

b) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi **tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem célja**inak megvalósítását:

- egyenlő esélyek biztosítása,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az SNI-s, BTMN-s, HH-s és HHH-s gyermekek tanulmányainak figyelemmel kísérése, a szakértői felülvizsgálatok, egyéb vizsgálatok elvégzése után segítségnyújtás szülőknek,
- tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás,
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre nevelés,
- lehetőség az iskolai étkezésre,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése
- együttműködés a szülőkkel,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Jogszabályi hivatkozások alapján az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokrácia, a közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákönkormányzatot működtetünk, amelyet a nevelőtestület segít.

A diákönkormányzat - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - önállóan dönt saját közösségi élete tervezésében, szervezésében, tisztségviselői megválasztásában. Javaslatot tehet a tanórán kívüli foglalkozások szervezésére, egy tanítás nélküli munkanap programjára. Munkáját felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt,
- a fegyelmi eljárás során,
- a fenntartónak a köznevelési intézmény megszüntetésével, átszervezésével, feladatának megváltoztatásával, nevének megállapításával, vezetőjének megbízásával és megbízásának visszavonásával összefüggő döntése vagy véleményének kialakítása előtt,
- az adatkezelési szabályzat elkészítésekor, módosításakor.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglevő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, a tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érdekazonosság ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, fegyelmet és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A *szülők* határozott elvárásokkal fordulnak az iskola felé. Partnerkapcsolatot kell kialakítaniuk gyermekük pedagógusaival, hogy a nevelőmunkában igazi társakként dolgozhassanak.

A szülők iskolához fűződő kapcsolatában a legfontosabb elem a bizalom, a gyermek reális ismeretétől és az érte vállalt felelősségtől vezérelt igényesség.

A szülőknek a pedagógusokhoz való viszonyát annak a tudatnak kell áthatnia, hogy a szülő a gyermek legjobb ismerője, az érte egész életén át felelősséggel tartozó személy, és mint ilyen, joga van gyermeke mellett kiállni, benne bízni, érte szót emelni. A szülőknek tudniuk kell, hogy *az iskolaválasztással a szülő a pedagógust nevelőtársává fogadta*. Ennek minden konzekvenciáját, felelősségét viselnie kell; pontosan tudnia kell, hogy ez mire kötelezi, és mit tesz lehetővé számára.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

Az iskola érdeke és kötelessége a folyamatos együttműködés kialakítása és fenntartása a szülőkkel. Felelőssége és szakértelme fel is jogosítja, hogy egy-egy kérdésben irányítsa a szülők

nevelőmunkáját, kérésekkel és tanácsokkal forduljon a családhoz.
Mindez azonban nem változtat azon, hogy felelős nevelőtársak egyenrangú viszonyáról van szó. A család sajátos *feladatait és felelősségét az iskola nem veszi* át, sőt igényt tart arra, hogy a szülők gyermekük ismeretével és a családi nevelés tapasztalataival segítsék az iskola, a pedagógusok munkáját.

A család és az iskola együttműködésének, a szülői közösségek kialakításának fontos szervezeti kerete a *szülői munkaközösség*. Választott tisztségviselői ennek a kapcsolatnak a személyi feltételeit adják.

A szülőktől a következőket várjuk és kérjük:

- az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok, alapelvek elfogadását,
- partneri kapcsolatot: bizalmat, őszinteséget, a problémák közös megoldására való készséget,
- az iskola pedagógiai programjában és házirendjében foglaltak összehangolását a családi neveléssel,
- a gyerekek iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését,
- folyamatos kapcsolattartást, a Kréta felület rendszeres nyomonkövetését
- a gyermekvédelmi munkába való bekapcsolódást,
- az iskola rendezvényein való részvételt, segítségnyújtást azok szervezésében,
- a Nemesvámosi Iskoláért Alapítvány támogatását (lehetőség szerint).
- A Házirendben szabályozott módon gyermekének hiányzását igazolni

Folyamatos kapcsolattartás az érintettekkel (család, gyermek, kollégák)

A családok segítésének módjai:

- családlátogatás, szülői értekezletek, fogadóóra,
- speciális programok,
- közös szabadidős programok,

A gyerek segítésének módjai:

- figyelem, empátia, tolerancia,
- támogatás a tanulásban,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás
- szocializáció.

Az iskolát *a külső kapcsolatokban* az *igazgató* képviseli. Az igazgató-helyettes a vezetői feladatmegosztás szerint tart kapcsolatot a külső szervekkel.

a) Gyermekjóléti szolgálat - Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény -

pedagógusok közösségei

- Az igazgató rendszeresen részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által szervezett esetmegbeszéléseken.
- Az osztályfőnökök probléma esetén írásos jelzést küldenek a szolgálatnak.
- A gyermekjóléti szolgálat munkatársa meghívás esetén szülői értekezleteken és osztályfőnöki órákon vesz részt.

b) Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat - pedagógusok közössége

- A kialakult gyakorlat szerint az osztályfőnök - a szaktanár jelzésére, vele egyeztetve- felterjesztést készít, kérve a tanuló vizsgálatát.
- A tanuló vizsgálaton való megjelenéséről a szülő gondoskodik.
- A vizsgálat eredményéről az iskola tájékoztatást kap. Ennek alapján az igazgató határozatot hoz a gyermek tanulmányi munkájának megkönnyítése érdekében.

c) Egészségügyi ellátás - pedagógusok közössége

- Az foglalkozás-egészségügyi orvos kötött szerződés alapján az iskola dolgozói évente egy alkalommal - meghatározott rend szerint - alkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

d) Középiskolák – Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola

- A középiskolák tájékoztatást nyújtanak a volt diákjaink tanulmányi eredményeiről.

Az együttműködés fórumai:

- szülői értekezlet- az osztályközösség életével kapcsolatos döntések színtere
- fogadóóra – pedagógusok és a szülők személyes találkozására ad lehetőséget
- nyílt nap- a szülő betekintést kaphat az iskolai mindennapokba
- írásbeli tájékoztató- előmenetelről, programokról

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

20/2012. EMMI rendelet 64-78.§ alapján:

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

Azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akik valamilyen ok miatt nem voltak értékelhetők.

Ha a tanuló osztályzatait a tanuló évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján az iskola különböző okokból nem tudja meghatározni, akkor a tanulónak lehetősége van **osztályozó vizsgán**, **különbözeti vizsgán**, valamint **pótló- és javítóvizsgán** részt venni (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga). Az érdemjegyet az ott nyújtott teljesítménye alapján állapítják meg.

A tanulmányok alatti vizsgák

A) Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól, és/vagy az intézményben az oktatási hivatal által engedélyezett egyéni tanrend alapján folytatja a tanulmányait,

b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

c) az 51. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet,

d) más iskolából lépett át, és a továbbhaladás feltételeként az előzőekben nem tanult tantárgyakból az igazgató osztályozóvizsga letételére kötelezte,

e) a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

   Kiskorú tanuló esetén a szülő – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig értesítést kap. Az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

Az osztályozóvizsga követelménye egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az iskola az adott tanítási évben szervezi meg, a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző 30 munkanapon belül.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázó a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatást kap.

Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványba-is beírjuk.

Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra megállapítjuk, valamennyi évfolyam bizonyítványába bejegyezzük. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett *alsó tagozatos* tanuló az alábbi tantárgyakból köteles **osztályozó vizsgát** tenni

- magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv – szóbeli és írásbeli vizsga
- környezetismeret 3., 4. évfolyamon – szóbeli és írásbeli vizsga
- testnevelés- gyakorlati jegy
- rajz, technika – beadandó munkák
- etika/ hit és erkölcstan- szóbeli vizsga/ beadandó házi dolgozat. Hitoktatást választók a felekezet hitoktatójával kötelesek egyeztetni.

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett *felső tagozatos, 5-6. évfolyamos* tanuló az alábbi tantárgyakból köteles **osztályozó vizsgát** tenni:

- magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, idegen nyelv, történelem, természetismeret – szóbeli és írásbeli
- informatika – szóbeli és gyakorlati vizsga

Az iskola rendszeres látogatása alól felmentett *felső tagozatos, 7-8. évfolyamos* tanuló az alábbi tantárgyakból köteles **osztályozó vizsgát** tenni:

- magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, idegen nyelv, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz – szóbeli és írásbeli
- informatika – szóbeli és gyakorlati vizsga

Rajz, ének-zene, technika, etika/ hit és erkölcstan, dráma, honismeret tantárgyakból beadandó házi dolgozatot kell/lehet készíteni a tanítók és szaktanárok instrukciói alapján. Testnevelésből gyakorlati jegy adható.

B) Különbözeti vizsga

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.
A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során az intézmény vezetője egyedileg hoz határozatot a jelentkező tanuló ügyében.
Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.
A vizsgaidőszakot a vizsgát megelőző három hónapon belül jelöli ki az iskola, ehhez két vizsgaidőszakot jelöl meg az intézmény.

C) Pótlóvizsga

Pótlóvizsgát tehet a tanuló, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A tanulónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig adott válaszait értékelni kell.

D) Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló augusztus 15-étől augusztus 31-éig, ha

a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
b) az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A tanulmányok alatti vizsgák követelménye

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részleteit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján a nevelőtestület határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák részletes követelményeiről a tanuló minimum a vizsga előtt 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.

A tanulmányok alatti vizsgák helye:

A vizsgák helye az az iskola, amellyel a tanulónak jogviszonya van. Indokolt esetben a tanuló más iskolába is jelentkezhet a vizsga letételére. Erre az engedélyt az igazgató adja meg.

A tanulmányok alatti vizsgák időpontja:

A vizsga konkrét időpontjait az igazgató vagy a helyettese jelöli ki. A vizsga pontos napjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt minimum hat héttel értesítést kap.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el.

A vizsgák száma:

Egy tanulónak egy vizsganapra legfeljebb kettő tárgyból szervezhető vizsga. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább 30 perc pihenőidőt kell biztosítani.

Mentességek a tanulmányok alatti vizsgákon:

A tanulmányok alatti vizsgán a hatályos törvények szerint a tanulónál a vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt meg kell növelni,
b) a harminc perc gondolkodási időt tíz perccel meg kell növelni,
c) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
d) írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
e) a szóbeli vizsgát írásban teheti le. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc perc áll rendelkezésére. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

A tanulmányok alatti vizsgák menete:

Az iskolában megtartott tanulmányok alatti vizsgák vizsgabizottságának tagjait az igazgató jelöli ki, és bízza meg a feladat ellátásával.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű

megtartásáért, ennek keretében

(1)

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el,
e) a vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

(2)

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója, vagy az általa megbízott helyettese készíti elő. Az igazgató vagy az általa megbízott helyettes felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató, vagy az általa megbízott helyettes e feladat ellátása során:

a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel 8 óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb 17 óráig tarthat.

A vizsga az iskola tanáraiból alakított 3 fős vizsgabizottság előtt kerül megtartásra. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár, aki a vizsgázót előzőleg tanította. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, az igazgató a vizsgabizottságba két olyan pedagógust jelöl ki, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. Az elnöki teendőket az igazgató, vagy a megbízottja látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy bizottsági tagnak jelen kell lennie. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészből, illetve ezek kombinációjából állhat. Egy vizsga állhat külön szóbeli, külön írásbeli, külön gyakorlati részből is, amelyek más-más alkalommal kerülhetnek megrendezésre. A vizsgázónak az

írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. A szóbeli vizsga megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként felkészülési idővel együtt 60 perc. A vizsgázónak a gyakorlati vizsga végrehajtására rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc. Ha egy vizsga alatt kombinált számonkérés történik, és nem külön-külön megrendezett - írásbeli, szóbeli, gyakorlati, a tantárgytól függő bármilyen variációban - a teljes vizsgaidő tartama akkor sem haladhatja meg a 60 percet.

A vizsga alatt a vizsgázó számot ad tudásáról.

A tanuló értékelését a kérdező tanár végzi, amely során figyelembe kell vennie a vizsgabizottság tagjainak véleményét is. A vizsga az érdemjegy megállapításával zárul.

A vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet közvetlenül a vizsga után ki kell tölteni. A vizsga eredményéről a vizsgázót a jegyzőkönyv kitöltése után tájékoztatni kell, ha ezt a vizsgázó igényli. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a megfelelő záradékkal be kell vezetni. A vizsga eredményét az utolsó vizsga után legkésőbb 2 nappal az intézmény vezetője kihirdeti, arról a vizsgázót és annak törvényes képviselőjét tájékoztatja.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az intézmény nem a *Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon,* vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Írásbeli vizsga szabályai:

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy alakítja ki, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézmény biztosít.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a

vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Eljárás szabálytalanság esetén:

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.
A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó a különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.
Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.
Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának figyelembe vételével mérlegeli, és

a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

A gyakorlati vizsga szabályai:

A gyakorlati vizsgára az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat a vizsgabizottság elnöke tájékoztatja a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyéről és a munkavégzésre vonatkozó előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtásához rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni.

Szóbeli vizsga szabályai:

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb kettő tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a feladat kifejtéséhez szükséges segédeszközt.
Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt lehet biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében

a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A feladatban szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni, vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a feladattal kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel. A szóbeli vizsga akkor tekinthető befejezettnek, ha a vizsgabizottság tagjai meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a feladat kifejtését befejezte, vagy a feladat kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni, vagy a vizsgafeladat kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a feladat kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő letelt. Ha a vizsgázó a húzott tétel feladatanyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal pótfeladatot húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a pótfeladatra adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra felkerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő feladathúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a feladat kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.

A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei:

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. A nevelőtestület osztályozó értekezleten dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről az évközi teljesítmény és érdemjegyek alapján.

Második évfolyamtól, ha a tanuló legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor javítóvizsgát tehet. Amennyiben ennél több tárgyból nem teljesítette a követelményeket, akkor az évfolyamot megismételni köteles.

1. 1-8. évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az előírt tanulmányi követelményeket, a magasabb évfolyamra lépés feltételeit az egyes tantárgyi tervek tartalmazzák.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 4-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
3. Ha a tanuló a 4-8. tanév végén egy vagy három tantárgyból szerez „elégtelen" osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
4. Ha a tanuló a 4-8. évfolyamon a tanév végén háromnál több tantárgyból szerez elégtelen" osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
5. Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folyatja.
6. 4-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
   - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
   - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
   - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott (a Házirend tartalmazza az értékelhetőség egyéni lehetőségeit)
   - egyéni tanrend szerint haladó tanuló
7. A 250 óránál többet mulasztott tanulók és az egyéni tanrend szerint haladók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők: (törvényi előírás szerint)

   5-6.évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, természetismeret.

   7-8.évfolyam: magyar irodalom, magyar nyelvtan, történelem, matematika, fizika, biológia, kémia, földrajz

A tanköteles egyéni tanrend szerint haladó tanuló felkészítéséhez az iskola segítséget nyújthat.

Az értékelés alapelvei

- A tanulók továbbhaladásához elsődleges a Jogszabályi hivatkozások: 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet (továbbiakban: NAT 2020) alapján készült helyi tanterv követelményeihez való viszonyítás, az ahhoz mért tudás megállapítása és teljesítése.

- A tanulóknak a követelményeket a pedagógiai programban, helyi tantervben megfogalmazott céloknak megfelelően kell teljesíteni a kívánt értékeléshez, érdemjegyhez.
- Speciális esetekben a tanuló saját képességeinek figyelembe vételével egyéni haladásra is lehetőség van. (Szakértői vélemény alapján.)
- Sajátos nevelési igényű tanulónál a szakértői véleményben foglaltak alapján jár el az intézmény. Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés arányának megállapításánál figyelembe veszi a tanuló sérülését.

Átjárhatóság

A tanuló joga, hogy kérje átvételét másik nevelési- oktatási intézményből.

A szülő írásos kérelmét az iskola igazgatójának köteles leadni. A kérelem elbírálása az igazgató hatáskörébe tartozik, az érintett szaktanárok, osztályfőnökök véleményének kikérése után. Amennyiben szükséges az iskola külső szakértői véleményt kérhet.

Azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, tartózkodási helye a körzetben van, köteles az intézmény átvenni. A körzeten kívüli tanuló átvételéről az igazgató dönt a munkaközösségek véleményének és az osztálylétszámok, osztályösszetétel figyelembevétele mellett. A nem körzetes tanulók felvételében született döntést a fenntartó módosíthatja. Ha az igazgató engedélyezi a tanuló átvételét, a két iskola által tanított tantárgyak összehasonlítása alapján dönt arról, hogy a tanuló számára el kell-e rendelnie különbözeti vizsgát. Ha a tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, csak annak eredményes teljesítése után iratkozhat be az iskolába, eredeti iskolájában a tanulói jogviszonyát fenn kell tartania. Az évközi átvételnél a különbözeti vizsga letételéről az igazgató eltekinthet. A tanuló érdemjegyeit a volt iskola által küldött hiteles dokumentumok alapján az osztályfőnök átvezeti az osztályozási naplóba. Az átvett tanulók esetleges hiányosságait a szaktanárok segítségével és útmutatásai szerint pótolnia kell.

MELLÉKLETEK

A vizsgatárgyak részei és követelményei

MATEMATIKA

(Vizsgatárgyként részei: szóbeli és írásbeli vizsga)

1. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése. Állítások megfogalmazása.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
- Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (20-as számkör).
- Számok helye a számegyenesen.
- Számszomszédok értése.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása (20-as számkör).
- Matematikai jelek: +, –, =, <, > ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás szóban és írásban (20-as számkör).
- Egyszerű szöveges feladat (nem önálló olvasás alapján) értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése (20-as számkör).
- Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.

Geometria

- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A hosszúság, az űrtartalom és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- Mérőeszközök használata.
- Közös tevékenységekben, csoportokban képes dolgozni, gondolkodni, társait segíteni,

együttműködni.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.
- Képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni.

Valószínűség, statisztika

- Kísérletek végzése, eredmények feljegyzése, közös munka végzése.
- Adatokról megállapítások megfogalmazása.

2. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint. Halmazalkotás.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése. Állítások megfogalmazása.
- Összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés. Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
- Több, kevesebb, ugyanannyi fogalmának helyes használata.
- Néhány elem sorba rendezése próbálgatással.

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (100-as számkör).
- Helyiérték, alaki érték, valódi érték fogalma.
- Római számok írása, olvasása (I, V, X, L, C).
- Számok helye a számegyenesen.
- Számszomszédok értése.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Számok képzése, bontása helyiérték szerint.
- Matematikai jelek: +, –, •, :, =, <, >, ( ) ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
- Szorzótábla ismerete a százas számkörben.
- A műveletek sorrendjének ismerete.
- Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével, leírása számokkal.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.

- Egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetése.
- Szimbólumok használata matematikai szöveg leírására, az ismeretlen szimbólum kiszámítása.

Geometria

- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Testek építése szabadon és megadott feltételek szerint.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérése. A szabvány mértékegységek: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év. Átváltások szomszédos mértékegységek között. Mennyiségek közötti összefüggések felismerése.
- Mérőeszközök használata.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerése, a sorozat folytatása.
- Számpárok közötti kapcsolatok felismerése.
- Képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni.

Valószínűség, statisztika

- Kísérletek végzése, eredmények feljegyzése, közös munka végzése.
- Adatokról megállapítások megfogalmazása.
- A véletlen, biztos, lehetetlen fogalma.

3. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (2000-es számkör).
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 2000-es számkörben.

- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása a 2000-es számkörben.
- Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
- A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás százas számkörben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete.
- Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása.
- Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás, osztás egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.
- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.

Geometria

- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, hl, g, t, másodperc.
- Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.

- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
- Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése.
- Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

4. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Halmazba tartozó elemek közös tulajdonságainak felismerése, megnevezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.
- A változás értelmezése egyszerű matematikai tartalmú szövegben.
- Az összes eset megtalálása (próbálgatással).

Számtan, algebra

- Számok írása, olvasása (10 000-es számkör).
- Helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalma 10 000-es számkörben.
- Negatív számok a mindennapi életben (hőmérséklet, adósság).
- Törtek a mindennapi életben: 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezése, lejegyzése szöveggel, előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása 10 000-es számkörben.
- Mennyiségek közötti összefüggések észrevétele tevékenységekben.
- A matematika különböző területein az ésszerű becslés és a kerekítés alkalmazása.
- Fejben számolás százas számkörben.
- A szorzótábla biztos ismerete a 100-as számkörben.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmának ismerete.
- Műveletek tulajdonságainak, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségének alkalmazása.
- Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Négyjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás kétjegyű, osztás egyjegyű számmal írásban.
- Műveletek ellenőrzése.

- Szöveges feladat: a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata.
- Többszörös, osztó, maradék fogalmának ismerete.

Geometria

- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc.
- Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- Kör fogalmának tapasztalati ismerete.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Gömb felismerése.
- Tükrös alakzatok és tengelyes szimmetria előállítása hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel.
- Négyzet, téglalap kerülete.
- Négyzet, téglalap területének mérése különféle egységekkel, területlefedéssel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Szabályfelismerés, szabálykövetés. Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.

Valószínűség, statisztika

- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
- Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek értelmezése.
- Biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos tapasztalati ismerete.

Informatikai ismeretek

- Tanári segítséggel az életkorának megfelelő oktatási célú programok használata.

- Egy rajzoló program ismerete; egyszerű ábrák elkészítése, színezése.
- Együttműködés interaktív tábla használatánál.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

(A vizsga részei: 1-4. évfolyamon szóbeli és írásbeli vizsga)

1. évfolyam végén

- A tanuló beszéljen érthetően, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit.
- Segítséggel számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje a nyomtatott és az írott betűket.
- Ismert és begyakorolt szöveget pontosságra törekvően olvasson fel.
- Legyen képes szavakat, rövid mondatot önálló olvasással megismerni és megérteni.
- Írása legyen rendezett: a betűket olvashatóan alakítsa és kapcsolja egymáshoz. Ismert szavakat, rövid mondatot írjon le másolással, látó-halló tollbamondással vagy emlékezetből.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával. Ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.

2. évfolyam végén

- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket.
- Rendelkezzen életkorának megfelelő szókinccsel.
- Értse meg az egyszerű szóbeli és írásbeli magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Aktivizálja szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének

udvarias nyelvi formáit.

- Legyen képes összefüggő mondatok alkotására.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje az írott és a nyomtatott betűket.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Hangos és néma olvasás útján értsen meg életkorának megfelelő rövid szövegeket, taneszközeinek utasításait.
- Írása legyen rendezett, pontos.
- Ismerje föl és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a *j* hangot 30-40 begyakorolt szóban.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával.
- Ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

3. évfolyam végén

- A tanuló fejezze ki a gondolatait értelmesen és érthetően.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Figyeljen a beszélgetőtársra.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, történetalkotásba, improvizációba: közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe.
- Segítse a közös tevékenységeket együttműködő magatartással.
- Felkészülés után érthetően, folyamatosan olvasson fel ismert szöveget.
- Értsen meg néma olvasás útján életkorának megfelelő szöveget.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét fogalmazza meg értelmesen.
- Tanulási tevékenységét – fokozatosan növekvő időtartamban – végezze kitartóan.
- Feladatainak megoldásához szükség szerint vegye igénybe az iskola épületében működő községi könyvtárat. Igazodjon el a könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével. Használja az ismert kézikönyveket.
- Mondja el szöveghűen a memoritereket.

- Készítsen 5-8 mondatos szóbeli vagy írásbeli fogalmazást adott vagy választott témáról a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Legyenek rendszerezettek az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei.
- Ismerje fel biztonsággal a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében.
- Vizsgálja felül helyesírását önellenőrzéssel, szükség esetén javítsa.
- Írásbeli munkái legyenek rendezettek, olvashatóak.
- Ismerje a tanulás alapvető célját. Ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke feleljen meg életkori sajátosságainak.
- Nyitottság, motiváltság jellemezze az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.
- Anyanyelvi részképességei legyenek összhangban, fejlődjenek harmonikusan.

4. évfolyam végén

- A tanuló fejezze ki a gondolatait értelmesen és érthetően.
- Aktivizálja szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez.
- Kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, vitába, történetalkotásba, improvizációba: közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe, értékelésbe. Segítse a közös tevékenységeket együttműködő magatartással.
- Felkészülés után érthetően, folyamatosan és kifejezően olvasson fel ismert szöveget. Értsen meg néma olvasás útján életkorának megfelelő szöveget.
- Az olvasottakkal kapcsolatos véleményét fogalmazza meg értelmesen.
- Ismerjen és alkalmazzon néhány fontos olvasási stratégiát.
- Tanulási tevékenységét legyen képes tudatos figyelemmel irányítani fokozatosan növekvő időtartamban.
- Szükség szerint vegye igénybe az iskola épületében lévő községi könyvtárat feladatainak megoldásához.
- Igazodjon el a könyvekben, gyermekújságokban a tartalomjegyzék segítségével. Használja az ismert kézikönyveket.
- Mondja el szöveghűen a memoritereket.
- Készítsen 8–10 mondatos szóbeli vagy írásbeli fogalmazást adott vagy választott témáról a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Legyenek rendszerezettek az alsó tagozaton tanult anyanyelvi ismeretei.
- Ismerje fel biztonsággal a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.

- Alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet körében.
- Vizsgálja felül helyesírását önellenőrzéssel, szükség esetén javítsa.
- Írásbeli munkái legyenek rendezettek, olvashatóak.
- Ismerje a tanulás alapvető célját. Ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke feleljen meg életkori sajátosságainak.
- Nyitottság, motiváltság jellemezze az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.
- Anyanyelvi részképességei legyenek összhangban, fejlődjenek harmonikusan.

Élő idegen nyelv

NÉMET NYELV ÉS IRODALOM

(Vizsgatárgyként részei: szóbeli és írásbeli vizsga)

1. osztály

- A tanuló beszéljen érthetően, alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- A kérdésekre a szituációnak megfelelően válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a megszólítás és köszöntés udvarias nyelvi formáit.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált a német nyelvi képességek fejlesztése területén. A német nyelvi részképességeinek fejlettsége arányos.

2. osztály

- A tanuló beszéljen érthetően, alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- A kérdésekre a szituációnak megfelelően válaszoljon. Aktivizálja a szókincsét a feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a megszólítás és köszöntés udvarias nyelvi formáit.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált a német nyelvi képességek fejlesztése területén. A német nyelvi

részképességeinek fejlettsége arányos.

3. osztály

- A tanuló ismeri és alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait. Megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Kérdésekre a megismert szókincsen belül érthető válaszokat ad.
- A bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit biztosan használja.
- A gyakorolt olvasástechnikával ismert szövegeket folyékonyan olvas és megért. Írásképe rendezett, írástempója megfelelő.
- Írásbeli szövegalkotó képessége a rutinszerűen használt szó-és kifejezésanyagon belül életkorának megfelelő szintű.
- Feladatokat, utasításokat megért, azokra szóban és írásban megfelelően reagál.
- A tanulásban motivált; önálló tanulásra is képes.

4. osztály

- A tanuló ismeri és alkalmazza a szóbeli kommunikáció alapvető szabályait. Megérti az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Kérdésekre a megismert szókincsen belül érthető válaszokat ad.
- A bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit biztosan használja.
- A gyakorolt olvasástechnikával ismert szövegeket folyékonyan olvas és megért. Írásképe rendezett, írástempója megfelelő.
- Írásbeli szövegalkotó képessége a rutinszerűen használt szó-és kifejezésanyagon belül életkorának megfelelő szintű.
- Feladatokat, utasításokat megért, azokra szóban és írásban megfelelően reagál.
- A megismert nyelvi szabályokat jól alkalmazza. Közismereti témák és irodalmi művek gondolati tartalmát megérti, esztétikai sajátosságait felfedezi.
- A szereplőket meg tudja ítélni erkölcsi szempontból is.
- A tanulásban motivált; önálló tanulásra is képes.

Német népismeret
1.-2. évfolyam

Témakör Személyes életvitel, szociális kapcsolatok–A család

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására (család régen és ma) vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A helyet meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása.
- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése a korosztálynak megfelelően.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- Család, rokoni viszonyok, generációk együttélése.
- Családfa, családtagok jellemzése.
- Tevékenységek, használati tárgyak őseink mindennapjaiban.
- Feladatmegosztás a családban.
- Gyermekek kötelességei régen és ma.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Az otthon és környezete

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- A helyet meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- Saját lakóhely és közvetlen környezete.
- Növények a kertben, földeken.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Közlekedés

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- A helyet meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása.
- Régi közlekedési eszközök megnevezése, funkciójuk összehasonlítása a maival.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Háziállatok

- A parasztudvar állatainak megnevezése, gondozásuk, felhasználási lehetőségeik megismerése.
- A „régen” és „ma” közötti különbségek, felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata. A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- Szóbeli beszámoló a tapasztalatokról.

Témakör Társadalmi élet–Életmód

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata. A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- A helyet meghatározó kifejezések elsajátítása és gyakorlása.
- Élet a településen régen.
- Berendezési és használati tárgyak megismerése.
- Paraszthéz részei, berendezési tárgyai.
- A bútorzat díszítő elemei.
- Udvar és kert.
- Melléképületek.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Ünnepek és ünnepnapok

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata. A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Terményhálaadás ünnepe.
- Karácsony.
- Hagyományos karácsonyfa díszei.
- Aprószentek.
- Húsvét.
- Nyuszihívogatók.
- Játékok tojásokkal.

Témakör Kulturális élet, média–Zene és tánc

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata. A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- A szöveg lényegi információinak megnevezése.
- Rigmusok, gyermekdalok.
- Mondókák, kiszámolók.
- Kör- és ügyességi játékok.

Témakör Kulturális élet, média–Népköltészet

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Mondókák, közmondások megtanulása.

3–4. évfolyam

Témakör Személyes életvitel–Szociális kapcsolatok

- Generációk együttélésének ismerete.
- A családok régi és mai együttélési rendszerének összehasonlítása.
- A család szerepének felismerése.
- Múltbeli események elmesélése rövid mondatokban.

Témakör Személyes életvitel–Öltözködés

- A gyermekek viseletében korosztálytól függő különbségek felismerése.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Tájékozódás saját környezetben

- Egy német falu szerkezetének ismerete.
- Régi utcanevek és a fontosabb épületek megnevezései és elhelyezkedésük a faluban.

Témakör Társadalmi élet–Életmód

- Gyógyításra alkalmazott eszközök és használatuk ismerete.
- Néhány népi gyógymód gyakorlati alkalmazása.

Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok

- A naptári év és a családi ünnepkör néhány hagyományának megismertetése.
- Karácsonyi ünnepkör hagyományainak ismerete.
- Húsvéti ünnepkör hagyományainak ismerete.
- Úrnapja hagyományainak ismerete.
- Elsőáldozás hagyományainak ismerete.

Témakör Társadalmi élet–Étkezés

- A konyha és eszközeinek, illetve a hagyományos ételek jellemzőinek ismerete.

Témakör Kulturális élet, média–Zene és tánc

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- Hagyományos néptáncok.
- Népdalok.
- Dalos körjátékok

Témakör Kulturális élet, média–Népköltészet, irodalom

- A népcsoport kultúrájának és hagyományainak megismerése játékos formában.
- Adott téma kapcsán kérdések megválaszolása.
- Nyelvjárási kifejezések megértése adott témában.
- A szöveg lényegi információinak megnevezése.
- Szóbeli beszámoló a tapasztalatokról.
- Közmondások, időjóslatok versek, mesék, mondák.
- Magyarországi német szerzők gyermekversei, meséi, elbeszélései
- például:

- Edina Rieder-Erdőfy: Kinderstimmen
- Igele-Bigele (Gyermekantológia)
- Michelisz József: Zauberhut
- Koch Valéria: Időfa
- Arnold Krisztina: Wolki und ihre Freunde

Témakör Kulturális élet, média–Csoport- és korosztály-specifikus média

- A magyarországi német televízió gyermekműsorai.

Témakör Politika és társadalom–Nemzetiség

- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- A település történetének játékos felfedezése.
- A település nemzetiségi összetételének megismerése.
- Régi utca és dűlőnevek.

KÖRNYEZETISMERET

(A vizsga részei: szóbeli és írásbeli vizsga)

3. évfolyam végén-

Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.
Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.
A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése.
Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint.
Egy természetes életközösség bemutatása.

4. évfolyam végén

Az egészséges életmód alapvető elemeinek alkalmazása az egészségmegőrzés és az egészséges

fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére.

Az életkornak megfelelően a helyzethez illő felelős viselkedés segítségnyújtást igénylő helyzetekben.

A hosszúság és idő mérése, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslése.

Képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására.

A fenntartható életmód jelentőségének magyarázata konkrét példán keresztül, a hagyományok szerepének értelmezése a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében.

Az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatása, az élőlények csoportosítása tetszőleges és adott szempontsor szerint.

Egy természetes életközösség bemutatása.

Egy konkrét gyártási folyamat kapcsán a technológiai folyamat értelmezése, az ezzel kapcsolatos felelős fogyasztói magatartás ismerete.

Magyarország elhelyezése a földrajzi térben, néhány fő kulturális és természeti értékének ismerete.

Informatikai és kommunikációs eszközök irányított használata az információkeresésben és a problémák megoldásában.

VIZUÁLIS KULTÚRA

1. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei:

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín,

vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.

- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

2. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és médiatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.

- A médiaszövegek néhány elemi kódjának a (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészeten belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.

- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése

4. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészeten belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- Különböző típusú médiaszövegek felismerése, a médiatartalmak közötti tudatos választás.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.

- A médiaszövegek előállításával, nyelvi jellemzőivel, használatával kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása, helyes alkalmazása élőszóban.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Etika

(A vizsga részei: szóbeli vizsga)

1. évfolyam végén

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.
- A beszélgetés során törekszik betartani az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

2. évfolyam végén

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Átlátja társas viszonyainak alapvető szerkezetét.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Képes kapcsolatba lépni és a partner személyét figyelembe véve kommunikálni

környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tud alkalmazni.

- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Érzi a szeretetkapcsolatok fontosságát. Érzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében. Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki. Képes átélni a természet szépségét, és érti, hogy felelősek vagyunk a körülöttünk lévő élővilágért.
- Képes rá, hogy érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezze.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő. Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. évfolyam végén

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.

4. évfolyam végén

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és késztetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.

- Képes másokkal tartós kapcsolatot kialakítani, törekszik e kapcsolatok ápolására, és ismer olyan eljárásokat, amelyek segítségével a kapcsolati konfliktusok konstruktív módon feloldhatók.
- Érzelmileg kötődik a magyar kultúrához.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa, és kíváncsi a sajátjától eltérő kulturális jelenségekre.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Érti, hogy a Föld mindannyiunk közös otthona, és közös kincsünk számos olyan érték, amit elődeink hoztak létre.
- Képes a körülötte zajló eseményekre és a különféle helyzetekre a sajátjától eltérő nézőpontból is rátekinteni.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni

ÉNEK- ZENE

(A vizsga részei: 1. osztály: szóbeli vizsga
2-4. osztály: szóbeli és írásbeli vizsga)

1. osztály

A tanulók 20 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'–d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
Érzékelik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, a tempóváltozást. A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklik.
Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről.

2. osztály

A tanulók 40 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből c'–d" hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
Érzékelik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklik.
Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről.

3. osztály

A tanulók 20 dalt (15 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklik. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmusosztinátó, kánon).
Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.
Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.

4. osztály

A tanulók 40 dalt (30 népzenei és 10 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e" hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklik. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek a dalok élményekből kiinduló, szövegtartalmat kifejező megszólaltatásával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinátó, kánon).

Képesek ritmusvariációt, ritmussort alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.

A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják.

Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszertípusokat. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.

A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Digitális kultúra

3. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei:

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép működését;
- ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat;
- tudja használni az alapvető informatikai eszközöket;
- legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével;
- tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat;
- legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára;
- tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel;
- legyen képes animációk megtekintésére;
- legyen képes a médialejátszó alkalmazására;
- legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére;
- legyen képes közhasznú információforrások használatára.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel;
- ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát;
- legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel;
- tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására;
- legyen képes irányított módon információt keresni;
- ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát;
- ismerje a netikett alapjait;
- ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- legyen képes eligazodni az iskolai épületében lévő községi könyvtár tér- és állományszerkezetében;
- ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait;
- ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat;
- legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

4. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép működését;
- ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat;
- tudja használni az alapvető informatikai eszközöket;
- legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével;
- tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat;
- legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára;
- tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel;
- legyen képes animációk megtekintésére;
- legyen képes a médialejátszó alkalmazására;
- legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére;
- legyen képes közhasznú információforrások használatára.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel;
- ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát;
- legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel;
- tudjon teknőcgrafikával ábrákat készíteni.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására;
- legyen képes irányított módon információt keresni;
- ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát;
- ismerje a netikett alapjait;
- ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- legyen képes eligazodni az iskola épületében lévő községi könyvtár tér- és állományszerkezetében;

- ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait;
- ismerje az elterjedt dokumentumtípusokat;
- legyen képes a források azonosító adatainak megállapítására.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

(A vizsga részei: szóbeli és gyakorlati vizsga)

1. évfolyam végén

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának felismerése, megértése.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján.
- Életkori szintnek megfelelő probléma felismerés, problémamegoldás.
- Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok magabiztos alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

2. évfolyam végén

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.

- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő probléma-felismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.
- Célszerű takarékosság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálas anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

3. évfolyam végén

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalkotáskor).
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.

- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

4. évfolyam végén

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása. Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyalkotáskor).
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

TESTNEVELÉS

1. osztály

Előkészítő és preventív mozgásformák

- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A sporteszközök szabadidős használata igénnyé és örömforrássá válása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban.

- A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.
- A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.
- Tudatos levegővétel.
- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

2. osztály

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.
- A medence középhelyzete beállítása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energia-befektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Feszes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- A mozgásának és akaratának gátlása, késleltetése.
- Törekvés arra, hogy a támadó- és védőmozgások az ellenfél mozgásaihoz igazodjanak.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Az általános uszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.
- Tudatos levegővétel.
- Bátor vízbeugrás.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

3. osztály

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légző gyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.
- Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igénnyé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értékké válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

4. osztály

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzusmérés.
- A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és légzőgyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.
- Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energia-befektetéssel, eszközzel, társakkal.
- A bonyolultabb játékfeladatok, a játékszerepek és játékszabályok alkalmazása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások, azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energia-befektetéssel.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igénnyé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alaptechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alaptechnikai elemek ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értékké válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.
- Az saját agresszió kezelése.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alaptechnikai és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.

- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

NYELVTAN

(Vizsgatárgyként részei: szóbeli és írásbeli vizsga)

5. évfolyam

- Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés eleve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerése.
- A tulajdonnév értelem tükröztető helyesírási alapjainak megismerése.
- Törekvés a mindennapi írásbeli alkotásokban az igényes helyesírásra.
- A szavak szerkezete: szó, szótő, toldalékok: képző, jel, rag.
- Az ige és főnév szemantikája.
- Hangalak és jelentés kapcsolata a szavakban.
- Az állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások jelentésének, szerkezetének, használati körének megfigyelése.
- Egynyelvű szótárak használata, könyvtári kutatás, szójelentések csoportos és önálló feltárása.
- A magyar hangrendszer.
- A beszédhangok hasonlóságainak és különbségeinek felfedezése, a képzési módok megfigyelése.
- A magyar hangok rendszere és főbb képzési jellemzőik:
- Néhány, a magyar nyelvre jellemző hangkapcsolódási szabályszerűség.
- A saját nyelvváltozatból ismert hangok eltérései a sztenderd változattól.

6. évfolyam

- Személyes élmények megfogalmazása különböző szöveg-típusokban: mese, elbeszélés, leírás, jellemzés, levél.
- Szövegalkotás az internetes műfajokban: pl. e-mail, komment.
- Az írás nem nyelvi jeleinek (betűforma, -nagyság, sorköz, margó, távolság, színek, kiemelések stb.), a szöveg képének az írott üzeneten túli jelentése.

- A kézzel írt és a számítógépes szövegek különbözőségei.
- A tulajdonnév értelemtükröztető helyesírási alapjainak megismerése.
- A megismert helyesírási esetek felismerése és tudatos alkalmazása az írott szöveg megértése és szövegalkotási folyamatában; az önkontroll és szövegjavítás fokozatos önállósággal
- A szavak egy lehetséges osztályának, a szófajok legjellemzőbb csoportjainak áttekintése
- A tanult alapszófajok leggyakoribb képzőinek megismerése, szóalkotási gyakorlatok.

7. évfolyam

- A kommunikációs céloknak megfelelő papíralapú és elektronikus szövegek írása. Forrásjegyzék önálló elkészítése, az idézés pontos jelölése.
- A tanulást segítő papíralapú és számítógépes jegyzetelés gyakorlása, törekvés a legoptimálisabb egyéni forma kialakítására.
- Összetett szavak helyesírásának alapvető szabályainak megismerése, alkalmazása
- Szószerkezetek típusai, fajtái: mellérendelés, alárendelés.
- A szószerkezetek és a mondatok megalkotásában szerepet játszó viszonyszók és mondatszók.
- A szószerkezettípusok felépítésének megfigyelése, felismerésük és alkotásuk.
- A fő mondatrészek szerepének és mondatbeli viszonyainak, a hozzájuk kapcsolódó vonzatok jellemzőinek tanulmányozása.
- A szóösszetételek típusai, jelentésük változása, helyesírási szabályai.
- Szóösszetétel, alapszó, képzett szó, szókapcsolat megkülönböztetése.

8. évfolyam

- A helyesírás értelem tükröztető szerepének felhasználása különféle írásbeli műfajokban.
- Az írásjelek, a szöveg központozásának legfontosabb szabályai.
- A párbeszéd és az idézetek (egyenes, szabad függő, függő) írásmódja.
- Egyszerű és összetett mondat; tagolt és tagolatlan mondat; minimális és bővített mondat; alárendelő és mellérendelő mondat.
- A magyar nyelv eredete (finnugor rokonság), helye a nyelvek között. Nyelvünk agglutináló (ragasztó) jellegének bizonyítékai példákkal A magyar nyelv eredete

(finnugor rokonság), helye a nyelvek között. Nyelvünk agglutináló (ragasztó) jellegének bizonyítékai példákkal

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

IRODALOM

(Vizsgatárgyként részei: szóbeli és írásbeli vizsga)

5. évfolyam

- 3-4 magyar népmese, művek a népköltészetből, néhány műmese a világirodalomból és a magyar irodalomból, beleértve a kortárs mesét is. Különféle mesetípusok, pl. állatmesék, tündérmesék, varázsmesék, tréfás mesék. (Például: Tündérszép Ilona és Árgyélus, A kis fánkocska, A legerősebb állat.)
- Legalább egy hosszabb vagy két rövidebb mese megtanulása kívülről.
- Hírese mesegyűjtők, magyar és külföldi meseírók.
- A mesék műfaji sajátosságai.
- Magyar mesehősök.
- Mesés epikai művek és lírai alkotások eltérő beszédmódja, pl. népmesékben és ezekben a mesékben: Csukás István: A téli tücsök meséi, Tandori Dezső: Medvetalp és barátai, Fésűs Éva: A palacsintás király, Lázár Ervin: Molnár fia zsák búzája; másfelől pl. népdalok, lírai alkotások olvasása: Nagy László: Adjon az Isten, József Attila: A bánat, Kosztolányi Dezső: Öcsém, Ingrid Sjöstrand: Ha volna apukám
- Mese és valóság a János vitéz történetében
- Mitológiai és bibliai történetek.
- Petőfi Sándor: Az Alföld és még egy vers, Arany János: Családi kör című verse. Ezen túl több más, a témához kapcsolódó – különböző korokból származó – mű, beleértve a régióhoz, a lakóhelyhez kötődő irodalmi emlékeket is.
- Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk, valamint más ifjúsági regények

6. évfolyam

- Két-három magyar történeti monda, köztük népmonda, egy népballada és műballadaként A walesi bárdok és még egy Arany-ballada. Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka, Arany János: Rege a csodaszarvasról.
- Timaffy László: A Duna meséje, Lengyel Dénes: Munkács vára, Komjáthy István: Miért haragszik a Balaton; illetve pl. ezen meséken keresztül: Az őzfiú, A muzsikáló

ezüstkecske, A deákból lett király).

- Arany János: Toldi
- Elbeszélő költeményként Fazekas Mihály: Lúdas Matyi, regényként Gárdonyi Géza: Egri csillagok továbbá kortárs vagy klasszikus ifjúsági regények, vagy azok részletei.
- Lírai alkotások elemzése különböző korokból, beleértve a régi magyar irodalmat, nevezetesen Csokonai: A Reményhez, Janus Pannonius: Pannónia dicsérete, továbbá néhány lírai mű a más korokból (például: Balassi Bálint), valamint a 20–21. század magyar költészetéből is (a kortársak közül például Lackfi János, Varró Dániel)

7. évfolyam

- Különféle témájú lírai alkotások a klasszikus és kortárs lírából, a magyar és a világirodalomból, ezen belül konkrétan Arany János: Szondi két apródja és még egy műve.
- Műfajok megnevezése: dal, elégia, óda, himnusz, epigramma, helyzetdal, költői levél, ars poetica. Jellemzőik összefoglalása.
- Anekdotikus történetek, kisepikai alkotások a magyar és a világirodalom különböző korszakaiból, különös tekintettel Mikszáth Kálmán novelláira, elbeszéléseire.
- Néhány novella és elbeszélés feldolgozása, értelmezése.
- Magyar történelmi események és korszakok megidézése az irodalomban, Jókai Mór, Mikszáth Kálmán és mások műveiben. Jókai Mór: A kőszívű ember fiai, Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője.
- Olvasmányok a reformkor irodalmából, különös tekintettel Kölcsey Ferenc: Himnusz, Parainesis (egy részlet), Petőfi Sándor: Nemzeti dal, Szeptember végén, és Vörösmarty Mihály: Szózat című művére. Legalább 3 további alkotás, például István öcsémhez, Reszket a bokor, mert… Egy gondolat bánt engemet.
- tekintettel Tamási Áron: Ábel a rengetegben
- Legalább egy dráma (vígjáték, színmű)

8. évfolyam

- Szépirodalmi alkotások a Nyugat három nemzedékének korából. Ady Endre: Párisban járt az Ősz, és még két vers; József Attila: A Dunánál; Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (egy részlet); Kosztolányi Dezső két novellája és két lírai alkotása; Móricz Zsigmond egy novellája, Radnóti Miklós: Nem tudhatom… és még egy mű, Szabó Lőrinc egy mű.

További lehetőségek: Ringató, Rejtelmek, Szeretném, ha szeretnének, Babits Mihály, Tóth Árpád, Illyés Gyula, Juhász Gyula egy-két műve.

- Legalább egy dráma (vígjáték, színmű)
- Tamási Áron: Ábel a rengetegben
- Változatos témájú irodalmi művek olvasása és feldolgozása a magyar és világirodalomból, különös tekintettel a népszerű, illetve lektűr irodalomra, és annak hatáskeltő eszközeire. (Például: J.K. Rowling, J.R.R. Tolkien, Stephanie)
- Olvasmányok a 20–21. századi irodalomból. 1 Örkény-novella, 2 Weöres-mű, 2-3 kortárs magyar szépprózai mű, köztük legalább 1 ifjúsági regény, például Böszörményi Gyula: Gergő és az álomfogók, 5 közelmúltbeli és kortárs magyar lírai mű, például Lackfi János: Lavina-dal, Zelk Zoltán: Hajnali vendég, Áprily Lajos: Királyasszony kertje, Baka István: Vezeklés; 2 világirodalmi ifjúsági regény és 2 részlet, például Meggin Cabot: A fiú a házból, Patricia Schröder: Juli és a nagybetűs szerelem
- Néhány mondatos ismeretkör a barokkról, klasszicizmusról, realizmusról, posztmodernről. Korszakok időbeli kőrül határolása évszázad pontossággal. Három-három stílusjellegzetesség megnevezése leegyszerűsítő, absztrahált formában.

Félévi és tanév végi vizsgák anyaga - Magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam: Magyar nyelv

A kommunikáció alapjai

A jelek világa

A kommunikáció fogalma, tényezői

A kommunikáció nem nyelvi jelei

A kommunikációs kapcsolat

FOGALMAK: természetes jelek, mesterséges jelek, jelrendszerek, feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna, beszédhelyzet, arcjáték, gesztusok, testhelyzet, külső megjelenés, térköz; hangsúly, hanglejtés, tempó, hangerő, szünet, csend; megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, kérdés, kérés

Helyesírás, nyelvhelyesség

Hang és betű, az ábécé

Betűrend, elválasztás

Helyesírásunk alapelvei: a kiejtés elve

Helyesírásunk alapelvei: a szóelemzés elve

Helyesírásunk alapelvei: a hagyomány elve

FOGALMAK: hang és betű, ábécé, helyesírási alapelv (kiejtés elve, szóelemzés elve, hagyomány elve, egyszerűsítés elve) elválasztás, helyes kiejtés, nyelvi normáknak megfelelő mondatalkotás, határozóragok megfelelő használata

Állandósult szókapcsolatok

Szólások

Szóláshasonlatok

Közmondások

Szállóigék

Köznyelvi metaforák

FOGALMAK: állandósult szókapcsolat, szólás, szóláshasonlat, közmondás, szállóige, köznyelvi metaforák

A nyelvi szintek: beszédhang, fonéma, szóelemek, szavak, szóösszetételek

Hangképzés, fonéma

A magánhangzók csoportosítása

Magánhangzótörvények:

Hangrend

Illeszkedés

FOGALMAK: beszédhang, fonéma, magánhangzó, mássalhangzó, hangkapcsolódási szabályszerűségek, szó, szóelem, egyszerű szó, összetett szó

Hangalak és jelentés

Egyjelentésű szavak

Többjelentésű szavak

Azonos alakú szavak

Rokon értelmű szavak

Ellentétes jelentésű és hasonló alakú szavak

FOGALMAK: egyjelentésű, többjelentésű, hasonló alakú, ellentétes jelentésű, hangutánzó, hangulatfestő szavak, jelentésmező

Szövegalkotás a gyakorlatban

Felelet, szóbeli beszámoló, vázlat

A leírás

Az elbeszélés

A párbeszéd

A levél (hagyományos, elektronikus)

A plakát, a meghívó

6. évfolyam: Magyar nyelv

Szófajok a nagyobb nyelvi egységekben: a mondatokban és a szövegben.

A szófajokhoz kapcsolódó helyesírási, nyelvhelyességi, szövegalkotási, szövegértési tudnivalók

Szóelemek, szófajok

Az ige fogalma

Az igeidők

Az igemódok

Az ige ragozása

A leggyakoribb igeképzők

Az igék helyesírása

A határozószó

A főnév

Személynevek és helyesírásuk

A földrajzi nevek és helyesírásuk

Az állatnevek, égitestek, márkanevek és helyesírásuk

Az intézménynevek, címek, díjak és helyesírásuk

A melléknév

A melléknevek helyesírása

A számnév

A számnév helyesírása

A névmások

A személyes és birtokos névmás

A kölcsönös és visszaható névmás

A mutató és kérdő névmás

A vonatkozó, határozatlan és általános névmás

Az igenevek:

- A főnévi igenév
- A melléknévi igenév
- A határozói igenév

FOGALMAK: szó, szóelem, szófajok: ige, főnév, melléknév, számnév, határozószó, igenevek, névmások, viszonyszók, mondatszók

7. évfolyam: Magyar nyelv

I. Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése

Kommunikáció szóban és írásban

Vita és érvelés

Alkalmi beszéd, ünnepi beszéd, köszöntő

Hozzászólás, felszólalás, kiselőadás

Kommunikációs zavar

A tömegkommunikáció szerepe, feladatai, tájékoztató és véleményközlő műfajai

FOGALMAK: tömegkommunikáció, kommunikációs zavar, vélemény, vita, érv, cáfolat, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd

II. Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek, a szóösszetételek, az ezekhez kapcsolódó helyesírási ismeretek

A mondat a szövegben, a mondatok csoportosítása

Az állítmány

Az alany

A tárgy

Határozók

Hely-, idő-, állapot- és módhatározó

Eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél-és állandó határozó

A jelzők

Minőség-, mennyiség-, birtokos és értelmező jelző)

A mellé- és alárendelő szószerkezet

Az egyszerű mondat szerkezete

Az egyszerű mondat helyesírása

Szóképzés

Alárendelő szóösszetételek

FOGALMAK: egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szószerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető); szóösszetétel, szóképzés, szórend.

8. évfolyam: Magyar nyelv

A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, ritkább szóalkotási módok

A köznyelv és csoportnyelvek

Nyelvjárások

Ritkább szóalkotási módok

Mozaikszók, ikerszók és szórövidülések

FOGALMAK: irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban

A szöveg megszerkesztettsége, szerkezeti egységei

Szövegtípusok és műfaji, retorikai, stilisztikai jellemzői

Az érv és a cáfolat

FOGALMAK: elbeszélés, leírás, jellemzés, érvelés, cáfolat

Összetett mondat a szövegben

A mellérendelő összetett mondat

Az alárendelő összetett mondatok

A sajátos jelentés tartalmú mellékmondat

Az összetett mondat helyesírása

Az idézés

FOGALMAK: összetett mondat, alárendelés, mellérendelés, logikai viszonyok; idézet, idézés

Nyelvtörténet, a nyelvrokonság kérdései

A nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint

Nyelvünk eredete, rokonsága

Nyelvtörténet, nyelvemlékek

Nyelvújítás

FOGALMAK: rovásírás, nyelvemlék, nyelvújítás, nyelvcsalád, nyelvrokonság, jövevényszó

5. évfolyam: Magyar irodalom

Család, otthon, nemzet

Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék

Petőfi Sándor: Egy estém otthon

Füstbe ment terv

Magyar vagyok

Arany János: Családi kör

Kányádi Sándor: Nagyanyó-kenyér

Fehérlófia

Az égig érő fa (magyar népmese)

Arany János: Rege a csodaszarvasról

Görög mítosz: Daidalosz és Ikarosz

Bibliai történetek

A világ teremtése

Noé,

Jézus születése,

A betlehemi királyok

FOGALMAK: népmese, mese, mesealak, meseformálás, meseszám, kaland, motívum, monda, rege, mítosz, valamint a témakörhöz választott szövegek elemzéséhez kapcsolódó fogalmak: hagyomány, nemzeti hagyomány, nemzeti kultúra, hazaszeretet, eredetmonda, dal, életkép, idill, lírai én

Petőfi Sándor: János vitéz

FOGALMAK: verses epika, elbeszélő költemény; ütemhangsúlyos verselés, verssor; felező tizenkettes, páros rím; hasonlat, metafora, megszemélyesítés; párhuzam, ellentét

Szülőföld, táj

Petőfi Sándor: Szülőföldemen

Petőfi Sándor: Az alföld

Petőfi Sándor: Úti levelek

Nagy László: Balatonparton

Weöres Sándor: Tájkép

FOGALMAK: hagyomány, napló, személyesség, tájleírás, téma, útleírás

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

FOGALMAK**:** Az epikai mű szerkezete: előkészítés, cselekmény, fordulat, bonyodalom, tetőpont, megoldás, végkifejlet, helyszín, főszereplő, mellékszereplő

Memoriterek:

Weöres Sándor: Ó, ha cinke volnék

Petőfi Sándor: János vitéz (részletek)

Arany János: Rege a csodaszarvasról (részlet)

Arany János: Családi kör (részlet)

6. évfolyam: Magyar irodalom

Hősök az irodalomban

Arany János: Mátyás anyja

Arany János: A walesi bárdok

Beckó vára vagy Csörsz árka

Szent László legendája vagy Lehel kürtje

Fogalmak: próbatétel, ismétlődő motívum, időmértékes verselés, vándortéma; daktilus, spondeus, hexameter; epigramma, ballada, vígballada, népballada, műballada, balladai homály, kihagyás

Arany János: Toldi

FOGALMAK: verses epika, elbeszélő költemény; s, előhang, epizód, késleltetés; allegória; fokozás, túlzás, megszólítás

Szeretet, hazaszeretet, szerelem

Bibliai történetek

Mária és József története

Jézus tanítása a gyermekekről

(karácsonyi ünnepkör)

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem
Radnóti Miklós: Bájoló

FOGALMAK: líra, lírai alany, lírai én, téma, motívum; versforma, rímszerkezet, keresztrím, alliteráció; dal, népdal

Gárdonyi Géza: Egri csillagok

FOGALMAK: történelmi regény, elbeszélő, időszerkezet, több szálon futó cselekmény, jellemek

Memoriterek:

Csokonai Vitéz Mihály: Tartózkodó kérelem
Arany János: A walesi bárdok (részlet)
Arany János: Toldi (részletek)

7. évfolyam: Magyar irodalom

Korok és portrék

István király intelmei Imre herceghez (részletek)
Mesék Mátyás királyról: Hogyan került holló Mátyás király címerébe? (Kóka Rozália gyűjtése alapján)
Janus Pannonius: Pannonia dicsérete
Balassi Bálint: Egy katonaének
Balassi Bálint: Hogy Juliára találá, így köszöne néki
Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (részletek: I./1-21.versszak)
Mikes Kelemen: Törökországi levelek (részletek)
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Berzsenyi Dániel: Levéltöredék barátnémhoz
Kölcsey Ferenc: Huszt
Kölcsey Ferenc: Emléklapra
Kölcsey Ferenc: Himnusz
Kölcsey Ferenc: Parainesis (részletek)
Vörösmarty Mihály: Szózat
Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem

Petőfi Sándor: Nemzeti dal
Petőfi Sándor: Szeptember végén
Arany János: A fülemile
Arany János: A tölgyek alatt vagy Epilógus
Jókai: A huszti beteglátogatók
Mikszáth Kálmán: A néhai bárány
Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője

FOGALMAK: reneszánsz, humanizmus, reformáció, könyvnyomtatás, vitézi élet, életkép, dal, epigramma, dráma, vígjáték (komédia), kuruc kor, toborzódal, bujdosóének, siratóének, levél, emlékirat
romantika; közösségi emlékezet, önazonosság; szállóige, szónoklat, humor, óda, elégia, dal, himnusz, epigramma, kisepika, anekdota, novella, elbeszélés,

Memoriterek:
Csokonai Vitéz Mihály: A Reményhez
Kölcsey Ferenc: Himnusz
Kölcsey Ferenc: Huszt
Kölcsey Ferenc: Emléklapra
Vörösmarty Mihály: Szózat
Petőfi Sándor: Nemzeti dal
Petőfi Sándor: Szabadság, szerelem
Petőfi Sándor: Szeptember végén

8. évfolyam: Magyar irodalom

Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század első felében
Líra a 20. század első felének magyar irodalmában
Ady Endre: Góg és Magóg fia vagyok én…
Ady Endre: Őrizem a szemed
Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba
Babits Mihály: Ádáz kutyám
Kosztolányi Dezső: Mostan színes tintákról álmodom
Juhász Gyula: Milyen volt…
Dsida Jenő: Hálaadás

József Attila: Rejtelmek
József Attila: Kertész leszek
József Attila: Születésnapomra
Áprily Lajos: Március
Radnóti Miklós: Nem tudhatom

FOGALMAK: metonímia, szimbólum; anafora

Epika a 20. század első felének magyar irodalmában

Kós Károly: Az országépítő (részlet)
Karinthy Frigyes: Röhög az egész osztály
Móricz Zsigmond: Pillangó vagy Légy jó mindhalálig
Tamási Áron: Ábel a rengetegben (részlet)
Móricz Zsigmond: Hét krajcár

FOGALMAK: kisepika, novella, elbeszélés, iskolaregény, fejlődésregény; népies regény; humor, paródia; lírai novella, realista novella, aforizma

„Vérző Magyarország" – Trianon a magyar irodalomban

Reményik Sándor: Mi a magyar?

Kárpát-medencei irodalmunk a 20. század második felében

Líra a 20. század második felének magyar irodalmában

Szabó Lőrinc: Tücsökzene (részletek)
Nagy László: Ki viszi át a Szerelmet
Weöres Sándor: A társ
Kányádi Sándor: Két nyárfa
Kányádi Sándor: Öreg iskola ünnepére
Wass Albert: Üzenet haza (részlet)

FOGALMAK: lírai önéletrajz, népies dal

Epika a 20. század második felének magyar irodalmában

Sütő András: Anyám könnyű álmot ígér (részlet)

Tamási Áron: Bölcső és bagoly (részlet)

Örkény István: Egyperces novellák (részletek)

FOGALMAK: egyperces, groteszk, humor

Dráma a 20. század második felének magyar irodalmában

Irodalom és színház vagy mozgókép

A 20. századi történelem az irodalomban

(világháborúk, holokauszt, romaholokauszt, a kommunista diktatúra áldozatai, 1956)

Szabó Magda: Abigél

Pilinszky János: Francia fogoly

Choli Daróczi József: Dal

Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról (részlet)

FOGALMAK: jellemfejlődés

Memoriterek:

Ady Endre: Őrizem a szemed

József Attila: Születésnapomra

József Attila: Mama

Radnóti Miklós: Nem tudhatom…

Kányádi Sándor: Két nyárfa

MATEMATIKA

(A vizsga részei: írásbeli és/vagy szóbeli)

5. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- A tízes számrendszer biztos használata
- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Összeadás, kivonás többjegyűvel; szorzás, osztás kétjegyűvel.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Vegyes tört fogalma, törtek egyszerűsítése, bővítése
- Legfeljebb kétjegyű pozitív nevezőjű törtek összeadása, kivonása. Pozitív nevezőjű törtek szorzása, osztása egész számmal.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete.
- Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása. (átlagszámítás)
- Egyszerű valószínűségi játékok, kísérletek

6. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.

- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyszerű egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.
- Tört szorzása törttel, törttel való osztás

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.

- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Egyszerű valószínűségi játékok, kísérletek.

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás, felírása hatványokkal
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből

vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.

- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzései a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

8. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Két véges halmaz közös része, egyesítése, különbsége. Ezek felírása, ábrázolása. Halmaz komplementerének, részhalmazának felírása.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás, felírása hatványokkal
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval, két tagból közös számtényező kiemelése.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek lebontogatással, vagy mérlegelv segítségével. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes és fordított arányosság grafikonjának felismerése, az egyenes arányosság grafikonjának megalkotása, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzései a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör elnevezéseinek, tulajdonságainak ismerete, kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.
- El tudja készíteni a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla hálóját; képes testeket építeni képek, alaprajzok, hálók alapján.
- Ismeri a kocka, a téglatest, a hasáb és a gúla következő tulajdonságait: határoló lapok típusa, száma, egymáshoz viszonyított helyzete; csúcsok, élek száma; lapátló, testátló;
- Méréssel meg tudja adni az egyenes hasáb, téglatest, kocka alakú tárgyak felszínét és térfogatát, egyenes hasáb felszínét és térfogatát képlet segítségével kiszámolja; a képleteket megalapozó összefüggéseket érti.
- Ismeri a gömb tulajdonságait.
- Tudja alkalmazni a kocka, a téglatest, a hasáb, a gúla, a gömb tulajdonságait feladatok megoldásában.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

ÉLŐ IDEGEN NYELV
NÉMET NYELV ÉS IRODALOM

(A vizsga részei: írásbeli és szóbeli.)

5. évfolyam

- a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés növekvő biztonsággal történő követése
- rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek)
- a tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése
- az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben; a szöveg lényegének kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével
- a megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre és a beszédhelyzetre
- tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan
- különböző beszélők egyre biztosabb megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat hangsúlyozva, megismételve beszélnek

- a mondanivaló nonverbális támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel
- rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra
- egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal
- kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal
- meg nem értés esetén nonverbális elemekkel, pl. testbeszéddel támogatott ismétlés, magyarázat kérése
- aktív részvétel dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban
- felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal
- minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután)
- egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése
- tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása
- Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.
- egyszerű, informatív szövegből tárgyszerű információ szerzése.
- rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával projektmunka készítése (pl. poszterek, faliújságok,).

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
   - Köszönés, elköszönés, bemutatkozás, érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
   - Bocsánatkérés és arra reagálás
   - Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás
2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
   - Véleménykérés és arra reagálás
   - Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
   - Egyetértés, egyet nem értés, tetszés, nemtetszés

3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

- Dolgok, személyek megnevezése, leírása
- Információkérés, információadás
- Igenlő vagy nemleges válasz, tudás, nem tudás

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

- Kérés
- Javaslat és arra reagálás
- Meghívás és arra reagálás
- Kínálás és arra reagálás

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

- Visszakérdezés, betűzés kérése, betűzés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

- jelenidejűség: igeragozás jelen időben, szabályos és rendhagyó igék
- jövőidejűség: jelen idő + időhatározó

Birtoklás kifejezése

- birtokos névmások
- haben

Mennyiségi viszonyok

- számok
- határozatlan mennyiség (határozatlan névelő)

Minőségi viszonyok

- melléknevek a mondatban

Modalitás

- módbeli segédigék (möchten)

Esetviszonyok

- névszók a mondatban
- határozatlan névelő, határozott névelő
- grammatikai nemek
- tagadás

Szövegösszetartó eszközök

- névmások
- kérdőszavak
- szórend (kijelentő, kérdő, felszólító mondat)

6. évfolyam

- Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése és a tanári utasítások megértése.
- Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése.
- Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.
- Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.
- Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel.
- Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás.
- Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben.
- A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban.
- Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel.
- Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, a kommunikáció fenntartása érdekében.
- Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.
- Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.
- Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
- Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elismétlése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása.

- Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben.
- Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése.
- Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból.
- Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témákról, különböző szövegtípusok létrehozása.
- Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal.
- Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután).
- Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során.
- A2 szintű nyelvtudás:
- A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényeget és néhány konkrét információt.
- Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.
- Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.
- Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.
- Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök
   - Köszönés, elköszönés, megszólítás
   - Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
   - Személyes levélben megszólítás, elköszönés
2. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
   - Véleménykérés és arra reagálás
   - Egyetértés, egyet nem értés, tetszés, nemtetszés
   - Érdeklődés, nem érdeklődés valami iránt
   - Bizonytalanság kifejezése
   - Csodálkozás
3. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
   - Dolgok, személyek megnevezése, leírása
   - Információkérés, információadás
   - Igenlő vagy nemleges válasz

- Rákérdezés valaminek az okára, indok kifejtése

4. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

- Kérés
- Javaslat és arra reagálás
- Meghívás és arra reagálás, Meghívás és arra reagálás írásban
- Invitálás, rábeszélés

5. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

- Visszakérdezés

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

- jelenidejűség (Verben mit Dativ)
- múltidejűség (Perfekt mit haben und sein, Präteritum von sein)
- jövőidejűség (jelen idő + időhatározó)

Birtoklás kifejezése

- birtokos névmások

Térbeli viszonyok

- irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

- időpontok

Mennyiségi viszonyok

- számok

határozott, határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

- melléknévfokozás és hasonlítás (als, wie)

Modalitás

- módbeli segédigék (können, dürfen, wollen, sollen)

Esetviszonyok

- névszók a mondatban

Szövegösszetartó eszközök

- kötőszók, szórend (weil, dass)
- mutató névmás
- kérdő névmás (wecher, welche, welches?)
- eldöntendő kérdés (ja, nein, doch)
- határozatlan névmás
- Possessivartikel

- személyes névmás

7-8. évfolyam

- A hallott szöveg gondolatmenetének nagy vonalakban való követése, egyes tényszerű részinformációk megértése, amennyiben a beszéd világos, és ismerős kiejtéssel folyik.
- Mindennapi társalgásban a világos beszéd követése szükség esetén visszakérdezések segítségével.
- Telefonbeszélgetésekben a főbb információk megértése.
- Ismerős témákról szóló rádiós és televíziós hírműsorok és egyszerűbb hangfelvételek lényegének megértése.
- Egyszerű nyelvezetű film követése, amelyben a cselekményt nagyrészt a vizuális eszközök és az események közvetítik.
- A szövegértési stratégiák alkalmazása, például ismerős beszédtéma esetén az időnként előforduló ismeretlen szavak jelentésének kitalálása a szövegösszefüggésből és a mondat jelentésének kikövetkeztetése.
- Társalgásban való részvétel ismerős témák esetén, felkészülés nélkül.
- Érzelmek kifejezése és reagálás mások érzelmeire, mint például reménykedés, csalódottság, aggodalom, öröm.
- A tanulmányokhoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó beszélgetésben való részvétel, információcsere, álláspont kifejtése, rákérdezés mások nézeteire.
- Gondolatok, vélemény kifejezése kulturális témákkal kapcsolatban, például zene, film, könyvek.
- Választási lehetőségek összehasonlítása, előnyök és hátrányok mérlegelése.
- Utazások során felmerülő feladatok, például közlekedés, szállás intézése vagy ügyintézés a hatóságokkal külföldi látogatás során.
- Váratlan nehézségek kezelése (pl. elveszett poggyász, lekésett vonat).
- Interjúban, konzultáción való részvétel kezdeményezése és információ megadás (pl. tünetek megadása orvosnál).
- A mindennapi témák, család, érdeklődési kör, iskola, utazás és aktuális események megtárgyalásához elegendő szókincs és annak általában helyes alkalmazása.
- Általában tisztán érthető kiejtés és intonáció.
- Részletes élménybeszámoló az érzések és reakciók bemutatásával.
- Könyv vagy film cselekményének összefoglalása és az ehhez kapcsolódó reakciók megfogalmazása.

- Vélemények, tervek és cselekedetek rövid magyarázata.
- Rövid, begyakorolt megnyilatkozás ismerős témákról.
- Az összefüggő beszédben kompenzáció alkalmazása, például körülírás elfelejtett szó esetén.
- A feladat megoldásához szükséges információk megtalálása hosszabb szövegekben is.
- A köznyelven írt szövegekben az érzések, kérések és vágyak kifejezésének megértése.
- Ismert témájú hivatalos levélben az elintézéshez szükséges információk megértése.
- Az egyszerű szövegfajták felépítésének felismerése, ezen ismeret alkalmazása a szövegértés során.
- Hírek, gondolatok, vélemények és érzések közlése olyan elvontabb és kulturális témákkal kapcsolatban is, mint például a zene vagy a művészet.
- Életrajz, lényegre koncentráló leírás, elbeszélés készítése.
- Saját ötletekről jegyzet készítése.
- Az írás egyszerű tagolása: bevezetés, kifejtés, lezárás; bekezdések szerkesztése.
- B1 nyelvi szint.
- A tanuló képes főbb vonalaiban és egyes részleteiben is megérteni a köznyelvi beszédet a számára ismerős témákról.
- Képes önállóan boldogulni, véleményt mondani és érvelni a mindennapi élet legtöbb, akár váratlan helyzetében is. Stílusában és regiszterhasználatában alkalmazkodik a kommunikációs helyzethez.
- Ki tudja magát fejezni a szintnek megfelelő szókincs és szerkezetek segítségével az ismerős témakörökben. Beszéde folyamatos, érthető, a főbb pontok tekintetében tartalmilag pontos, stílusa megfelelő.
- Több műfajban képes részleteket is tartalmazó, összefüggő szövegeket fogalmazni ismert, hétköznapi és elvontabb témákról. Írásbeli megnyilatkozásaiban megjelennek műfaji sajátosságok és különböző stílusjegyek.
- Képes megérteni a gondolatmenet lényegét és egyes részinformációkat a nagyrészt közérthető nyelven írt, érdeklődési köréhez kapcsolódó, lényegre törően megfogalmazott szövegekben.

Kommunikációs eszközök

1. Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

- Megszólítás, köszönés, elköszönés
- Köszönet és arra reagálás
- Bemutatkozás, bemutatás, Megszólítás

- Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás
- Bocsánatkérés és arra reagálás
- Személyes levélben megszólítás, elköszönés

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
   - Sajnálkozás, öröm, csodálkozás, remény, félelem, bosszúság, kívánság, óhaj, izgalom, várakozás
3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök
   - Véleménykérés és arra reagálás
   - Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése
   - Egyetértés, egyet nem értés
   - Tetszés, nemtetszés
   - Ellenvetés és visszautasítása
   - Akarat, kívánság, képesség
   - Szándék, terv
   - Dicséret, kritika, szemrehányás
   - Saját vélemény kifejtésének árnyaltabb eszközei
4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök
   - Dolgok, személyek megnevezése, leírása
   - Események leírása
   - Információkérés, információadás
   - Igenlő vagy nemleges válasz
   - Tudás, nem tudás
   - Bizonyosság, bizonytalanság
   - Grafikon értelmezése
5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök
   - Kérés
   - Tiltás, felszólítás
   - Javaslat és arra reagálás
   - Tanácskérés és adás, ajánlattétel
   - Segítség felajánlása, elfogadása
6. Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök
   - Visszakérdezés, kérdésismétlés
   - Beszélgetési szándék jelzése, félbeszakítás, lezárás
   - Megerősítés
   - Körülírás, példa megnevezése

Fogalomkörök

Cselekvés, történés, létezés kifejezése

- jelenidejűség (Präsens, Präsens mit Vokalwechsel, trennbare Verben)
- múltidejűség (Präteritum – rendhagyó és nem rendhagyó igéknél, modális segédigéknél, Perfekt – rendhagyó és nem rendhagyó igéknél)
- jövőidejűség (Futur)
- személytelenség (es, sich-Verben)
- műveltetés (lassen - Präsens, Präteritum)
- Szenvedő szerkezet (Präsens)

Birtoklás kifejezése

- Possessivpronomen
- gehören + D.
- von, -s
- Genitiv

Térbeli viszonyok

- irányok, helymeghatározás

Időbeli viszonyok

- gyakoriság
- időpont, időtartam

Mennyiségi viszonyok

- számok
- határozott, határozatlan mennyiség

Minőségi viszonyok

- melléknevek, melléknévragozás

Modalitás

- módbeli segédigék
- felszólítás

Esetviszonyok

- névszók a mondatban
- Verkleinerung: -chen
- Összetett főnevek
- (an)statt + Genitiv

Logikai viszonyok

- alárendelések (Kausalsatz, Objektsatz Subjektsatz, Temporalsatz, Finalsatz (damit, um+zu+Infinitiv)

- feltételesség (Konditionalsatz (Indikativ) Präsens, Konditionalsatz mit „würde”, wäre, hätte)

Szövegösszetartó eszközök

- kötőszók (weil, da, wenn, (an)statt + dass)
- névmások

Függő beszéd

- jelen idő, kijelentő mód

NÉMET NÉPISMERET

5–6. évfolyam

Témakör Személyes életvitel–Szociális kapcsolatok

- A tanulók érdeklődjenek családjuk múltja és gyökerei iránt.
- A tanulók találják meg a korábban élt generációk értékeit.
- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.
- Család tagjai.
- Rokonság tagjai és kapcsolatuk.
- Családfa.

Témakör Személyes életvitel–Családi ünnepek

- A tanulók legyenek képesek tanultak rajzos ábrázolására és saját rajzos vázlatuk alapján a legfontosabb információk megfogalmazására.
- A nemzetiség életéből vett jelenetek eljátszása.
- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.
- Lakodalmi népszokások megismerése.
- Lakodalom: meghívás, menete, ünnepi viselet.

Témakör Iskola, képzés és hivatás–Az iskola régen és ma

- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.
- Iskola épülete.
- Osztályterem: berendezési tárgyak.
- A tanítás menete.
- Személyzet.

- Iskolaszerek.
- Fraktúra.
- Dicséret, elmarasztalás, szidás formái.

Témakör Iskola, képzés és hivatás–Munka és megélhetés

- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.
- Tipikus mesterségek.
- Nyersanyag, tevékenység és munkaeszköz, termék.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Lakóhely

- Saját lakóhely és közvetlen környezete.
- A magyarországi német falu.
- Települések nevei németül.
- Településformák és jellemzőik.
- Középületek és funkciójuk.
- A paraszthá z helyiségei.
- Berendezési tárgyak és használatuk.
- Melléképületek és funkciójuk.
- Településstruktúra.

Témakör Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok

- Az egyházi év.
- A karácsonyi ünnepkör: Advent, Barbaranap. Mikulásnap, Lúcianap, Karácsony, Újév, Vízkereszt.
- Farsang: hagyományok, hiedelem.
- Böjti időszak: tilalmak és ételek.
- Húsvét: Nagyhét, hagyományok, hiedelmek.

Témakör Társadalmi élet–Életmód

- Témákhoz kötődő nyelvjárási szavak felismerése, reprodukciója a korosztálynak megfelelően.
- Búcsú: előkészületek, a nap menete.
- Szokásrendszer, hiedelem.

Témakör Kulturális élet, média–Zene és tánc

- A korábbi generációk értékeinek felfedezése.
- Hagyományos néptáncok és népdalok.
- Betekintés a népzene hagyományrendszerébe.

Témakör Kulturális élet, média–Népköltészet, irodalom

- Magyarországi német szerzők gyermekversei, meséi, mondái, elbeszélései például:
- Edina Rieder-Erdőfy: Kinderstimmen
- Igele-Bigele (Gyermekantológia)
- Michelisz József: Zauberhut
- Koch Valéria: Időfa
- Arnold Krisztina: Wolki und ihre Freunde

Témakör Kulturális élet, média–Nyomtatott és elektronikus sajtó

- Magyarországi német média az ifjúság számára.

Témakör Politika és társadalom–Nemzetiség

- A tanulók keressenek választ következő kérdésekre kik tartoznak az egyes népcsoportokhoz, kik a németek.
- A „régen” és „ma” közötti különbségek felismerése.
- Az idő tagolására és múlására vonatkozó kifejezések helyes használata.
- Nemzetiségek Magyarországon.
- A hazai népcsoportok elnevezései.

7–8. évfolyam

Témakör Személyes életvitel–Öltözködés

- A nyelvjárási szókincs irányított bővítése feladatok segítségével.
- Projektmunkák bemutatása írásban és szóban.
- Jellemző anyagok, motívumok és színek.
- Népviselet korosztály és nem szerint.
- Népviselet gondozása, tárolása.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Településstruktúra

- A németség betelepítésével kapcsolatos helyismeret: térképhasználat.
- Németek lakta területek Magyarországon.
- A területek megnevezései a szakirodalom alapján.
- Tájékozódás térben és időben.

Témakör Gazdaság, technika, környezet–Hagyományos mezőgazdaság

- A paraszti év.
- Tulajdonviszonyok.
- Nemek szerint munkamegosztás.
- A munka lépései, eszközei.
- Betakarítás: aratás, szüret, záróünnepek.

Témakör Társadalmi élet–Életmód

- Népi gyógymód, hiedelemvilág.
- Gyógyításra használt eszközök és alkalmazásuk.
- Életbölcsességek, paraszti megfigyelések, szabályok.
- A téli időszak egyetlen szórakozási lehetősége: a fonó.

Témakör Társadalmi élet–Étkezés

- Alapanyagok, ételek hozzávalói.
- Háziállatok a parasztudvaron.
- Étkezési szokások.
- Heti étrend.
- Hétköznapok és ünnepnapok ételei.
- Tartósítás formái, folyamata.
- Asztalhierarchia, ülésrend az asztalnál.

Témakör Társadalmi élet–Ünnepek és ünnepnapok

- Az egyházi év.
- Karácsonyi ünnepkör:
- Az adventi koszorú eredete.
- Szent Barbara története, Barbaranap hagyományai
- Mikulásnap hagyományai.
- Lúcianap hagyományai.
- Jézus születésének története.
- Karácsonyi népszokások.
- Húsvéti ünnepkör:
- Böjti időszak népszokásai.
- A keresztút állomásai.

Témakör Társadalmi élet–Családon kívüli privát és társadalmi szervezetek

- Az írott és elektronikus média alapvető ismerete.
- Egyesületek.
- Civil szervezetek.
- Néhány reprezentatív egyesület, civil szervezet, magyarországi német szervezet tevékenységének megismerése.

Témakör Politika és társadalom–Településtörténet

- A hazai németség történetének ismerete és figyelemmel kísérése.
- Az identitás fejlesztése.
- Kezdeti német- magyar kapcsolatok (XI. sz.)
- A magyarországi németek betelepítése (XVIII. sz.): ígéretek, nehézségek
- Időbeli és térbeli tájékozódás a témához kapcsolódóan.
- Térkép és időszalag használata.

Témakör Politika és társadalom–Nemzetiségpolitika

- Nemzetiségek Magyarországon.
- Német nemzetiség lakta területek
- A magyarországi németek szimbólumai: Himnusz, címer.
- A magyarországi németek intézményei.

Témakör Német nyelv és irodalom–Nyelvjárások

- Nyelvjárási kifejezések és irodalmi nyelvi változataik összevetése.
- A magyarországi német nyelvjárások néhány jellemzője.
- Hasonlóságok, eltérések felfedezése.

Témakör Német nyelv és irodalom–Magyarországi német irodalom

A kortárs magyarországi német irodalom lírája és prózai

TÖRTÉNELEM

(A vizsga részei: írásbeli és szóbeli)

5. évfolyam

- Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével.
- A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése. A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása. Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi

közösségek létfenntartását.

- Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.
- Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére.
- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni.
- Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.
- Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni.
- Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

6. évfolyam

- Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével.
- A családhoz, a lakóhelyhez, a nemzethez való tartozás élményének személyes megélése. A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása. Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.
- Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.
- Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni. Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére.

- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére, vizuális vázlatok készítésére.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.
- Képes legyen szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni.
- Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.
- Legyen képes egyszerű térképeket másolni, alaprajzot készíteni.
- Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére.

7. évfolyam

- Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.
- A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.
- Az új- és modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli,

tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.

- Ismerje a XIX - XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.
- Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.
- Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit.
- Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.
- Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.
- Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.
- Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.
- Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.
- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.

- Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

8. évfolyam

- Az újkori és modernkori egyetemes és magyar történelmi jelenségek, események feldolgozásával a jelenben zajló folyamatok előzményeinek felismerése, a nemzeti azonosságtudat kialakulása.
- A múltat és a történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. technikai fejlődésének hatásai a társadalomra és a gazdaságra) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok (pl. társadalmi kirekesztés) azonosítása, megítélése.
- A modernkorban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak azonosítása, a hasonlóságok és különbségek felismerése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek segítik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását, fejlődését.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli, tudjon példát mondani ellentétes értékelésre.
- Ismerje a XX. század nagy korszakainak megnevezését, illetve egy-egy korszak főbb jelenségeit, jellemzőit, szereplőit, összefüggéseit.
- Ismerje a magyar történelem főbb csomópontjait egészen napjainkig.
- Legyen képes e hosszú történelmi folyamat meghatározó szereplőinek azonosítására és egy-egy korszak főbb kérdéseinek felismerésére.
- Ismerje a korszak meghatározó egyetemes és magyar történelmének eseményeit, évszámait, történelmi helyszíneit.
- Legyen képes összefüggéseket találni a térben és időben eltérő fontosabb történelmi események között, különös tekintettel azokra, melyek a magyarságot közvetlenül vagy közvetetten érintik.
- Tudja, hogy az egyes népek és államok a korszakban eltérő társadalmi, gazdasági és vallási körülmények között éltek, de a modernkor beköszöntével a köztük lévő kapcsolatok széleskörű rendszere épült ki.
- Tudja, hogy Európához köthetők a modern demokratikus viszonyokat megalapozó szellemi mozgalmak és dokumentumok.
- Tudja, hogy Magyarország a trianoni békediktátum következtében elvesztette

területének és lakosságának kétharmadát, és közel ötmillió magyar került kisebbségi sorba. Jelenleg közel hárommillió magyar nemzetiségű él a szomszédos államokban, akik szintén a magyar nemzet tagjainak tekintendők.

- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudjon különbséget tenni a demokrácia és a diktatúra között, s tudjon azokra példát mondani a feldolgozott történelmi korszakokból és napjainkból.
- Ismerje fel a tanuló a hazánkat és a világot fenyegető globális veszélyeket, betegségeket, terrorizmust, munkanélküliséget.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem különböző típusú forrásai között, és legyen képes egy-egy korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Tudja, hogy hol kell a fontos események forrásait kutatni, és legyen képes a megismert jelenségeket, eseményeket összehasonlítani.
- Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges adatokat, eseményeket és kulcsszavakat.
- Legyen képes a tanuló történelmi ismeretet meríteni és egyszerű következtetéseket megfogalmazni hallott és olvasott szövegekből, különböző médiumok anyagából.
- Legyen képes információt gyűjteni adott témához könyvtárban és múzeumban; olvasmányairól készítsen lényeget kiemelő jegyzetet.
- Legyen képes könyvtári munkával és az internet kritikus használatával forrásokat gyűjteni, kiselőadást tartani, illetve érvelni.

ÁLLAMPOLGÁRI ISMERETEK

- Ismerje fel a sajtó és média szerepét a nyilvánosságban, tudja azonosítani a reklám és médiapiac jellegzetességeit.
- Legyen képes szóbeli beszámolót készíteni önálló gyűjtőmunkával szerzett ismereteiről, és kiselőadást tartani.
- Legyen képes saját vélemény megfogalmazása mellett mások véleményének figyelembe vételére, és tudjon ezekre reflektálni.
- Legyen képes példák segítségével értelmezni az alapvető emberi, gyermek- és diákjogokat, valamint a társadalmi szolidaritás különböző formáit.
- Legyen képes példák segítségével bemutatni a legfontosabb állampolgári jogokat és kötelességeket, tudja értelmezni ezek egymáshoz való viszonyát.
- Legyen képes a gazdasági és pénzügyi terület fontosabb szereplőit azonosítani, illetve egyszerű családi költségvetést készíteni, és mérlegelni a háztartáson belüli megtakarítási lehetőségeket.

HON- ÉS NÉPISMERET

5. évfolyam

- Ismerjék a tanulók lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, történetének nevezetesebb eseményeit, jeles személyeit.
- Alakuljon ki az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudatuk.
- Ismerjék a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeit, a család felépítését, a családon belüli munkamegosztást.
- Tudják értelmezni a megszerzett ismeretek birtokában a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.
- A tanulók tudják a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösség megtartó szerepüket.
- Sajátítsák el egy-egy jeles nap, ünnepkör köszöntő vagy színjátékszerű szokását, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak népszokásait és a hozzájuk kapcsolódó tevékenységeket.
- Ismerjék a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek, valamint szülőföldjük hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit; a hazánkban élő nemzetiségeket és etnikai kisebbséget.
- Ismerjék településük hagyományait, szokásait.

FIZIKA

(A vizsga részei: írásbeli és/vagy szóbeli)

7. évfolyam

- A tanuló legyen képes egyszerű jelenségek, kísérletek irányított megfigyelésére, a látottak elmondására.
- A változások, kölcsönhatások felismerése.
- Az egyes kölcsönhatások jellemzőinek ismerete.
- A különböző halmazállapotok jellemzése a részecskemodell alapján.
- Hosszúság, hőmérséklet és az idő mérése készségszinten, mértékváltások.

- Az egyenletes mozgás jellemzése; sebesség grafikonok értelmezése.
- Tömeg fogalma, mértékegysége.
- Erő fogalma, dinamikai értelmezése, mértékegysége; ábrázolása.
- Súly fogalma, súlytalanság állapota.
- Erőfajták ismerete.
- Egyensúly fogalma.
- Newton III. törvénye.
- Az energia, munka, teljesítmény, fogalma, jele, mértékegysége.
- Emelők egyensúlyának feltétele; alkalmazása feladatokban.
- Az energiamegmaradás törvénye és alapvető jelentősége.
- Annak megértése, hogy az egyszerű gépekkel munkát nem takarítunk meg, csak erőt.
- Arkhimédész törvénye; úszás, lebegés, merülés feltételei.
- A halmazállapot-változások jellemzése; felismerése a mindennapi környezetben.

8. évfolyam

- A testek elektromos állapotának, valamint az elektromos mező fogalmának értelmezése.
- Elektrosztatikai kísérletek elvégzése, megmagyarázása. Elektromos töltés fogalma.
- Elektromos áram; áramerősség fogalma.
- Anyagok csoportosítása elektromos tulajdonságuk szerint.
- Egyszerű áramkörmegadása, kapcsolási rajzok összeállítása. Jártasság az áramerősség és feszültség mérésében.
- Az elektromos ellenállás értelmezése, fogalma.
- Az elektromos jelenségek felismerése az iskolán kívüli életben is.
- Az elektromos áram hatásainak ismerete és ezek gyakorlati alkalmazása, haszna és veszélye.
- Az elektromos berendezéseken feltüntetett adatok értelmezése.
- Elektromos munka és teljesítmény számítása.

- A balesetmegelőzési és érintésvédelmi szabályok ismerete, betartása.
- A háztartási elektromos energiatakarékosság jelentősége és lehetőségei.
- Az elektromágneses indukció felismerése.
- A hang és fény jellemzői, a hallás és látás fizikai háttere.
- A fény terjedési tulajdonságainak és kölcsönhatásainak ismerete.
- A fénytörés és fényvisszaverődés törvényei.
- Tükrök, lencsék képalkotása, használata a mindennapi életben.
- A Naprendszer, az Univerzum felépítése.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

(A vizsga részei: írásbeli és szóbeli)

5-6. évfolyam

- A tanuló tudjon anyagokat, kölcsönhatásokat, fizikai, kémiai változásokat felismerni, jellemezni. Értelmezze a jelenségeket az energiaváltozás szempontjából
- Ismerje az emberi szervezet felépítését, működését, serdülőkori változásait és okait. Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.
- Formálódjon reális énképe, értse a családi és a társas kapcsolatok jelentőségét, élete irányításában kapjon döntő szerepet az erkölcsi értékrendnek való megfelelés. Legyen embertársaival empatikus és segítőkész.
- Ismerje a Föld helyét a Világegyetemben, Magyarország helyét Európában.
- Alakuljon ki átfogó kép hazai tájaink természetföldrajzi jellemzőiről, természeti-társadalmi erőforrásairól, gazdasági folyamatairól, környezeti állapotukról. Legyen képe a közöttük levő kölcsönhatásokról.
- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, termesztett növényeit, a házban és ház körül élő állatait. Értse az élő és élettelen környezeti tényezők kölcsönhatását. Ismerje fel a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- Tudjon tájékozódni a térképeken. Értelmezze helyesen a különböző tartalmú térképek jelrendszerét, használja fel az információszerzés folyamatában.

- Erősödjön a természet és a haza iránti szeretete. Törekedjen a természeti és társadalmi értékek védelmére.
- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.
- Legyen képes egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, illetve. csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni.
- Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerése iránt. Az internet és a könyvtár segítségével legyen képes tudása bővítésére. Legyenek saját ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási módszerei.

BIOLÓGIA

(A vizsga részei: írásbeli és szóbeli)

7-8. évfolyam

- A tanuló ismerje Magyarország legfontosabb nemzeti parkjait és a lakóhelyén vagy annak közelében található természeti értékeket (védett növények és védett természeti értékek).
- Legyen tisztában a környezet-egészségvédelem alapjaival, a gyógy- és fűszernövényeknek a szervezetre gyakorolt hatásával.
- Tudja, hogy milyen szerepe van a biológiai információnak az önfenntartásban és fajfenntartásban.
- Értse a család szerepének biológiai és társadalmi jelentőségét.
- Értse, hogy a párkapcsolatokból adódnak konfliktushelyzetek, és legyen kész azokat megfelelő módszerekkel kezelni.
- Tudja a tanult nem sejtes és sejtes élőlényeket összekapcsolni az emberi szervezet működésével, értelmezze azokat az élőlények és környezetük egymásra hatásaként.
- Legyen tisztában saját szervezete működésének alapjaival.
- Értse és tudja bizonyítékokkal alátámasztani, hogy az élővilág különböző megjelenési formáit a különböző élőhelyekhez való alkalmazkodás alakította ki.
- Legyen világos számára, hogy az ember a természet része, és ennek megfelelően cselekedjen.
- Tudja, hogy az életmóddal nagymértékben befolyásolhatjuk szervezetünk egészséges működését. Tekintse az egészséget testi, lelki szociális jóllétnek.

- Kerülje az egészséget veszélyeztető anyagok használatát, tevékenységeket.
- Tudjon sérültet, beteget alapvető elsősegélynyújtásban részesíteni.
- Empátiával viszonyuljon beteg és fogyatékkal élő társaihoz.
- Tudjon egyszerű kísérleteket, vizsgálódásokat elvégezni, csoportmunkában és önállóan infokommunikációs eszközök segítségével beszámolókat készíteni, szemléltető anyagot összeállítani, adatokat elemezni és valós problémákra megoldásokat javasolni. Tanári irányítással tudjon projektmunkát végezni.

FÖLDRAJZ

(A vizsga részei: írásbeli és szóbeli)

7. évfolyam

- A tanulók átfogó és reális képzettel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól).
- Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törtvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban.
- Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait. Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban. Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal.
- Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését.
- Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.
- Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.
- Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.
- Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések

végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket.

- Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.
- Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét.
- A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni.
- Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.
- Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

8. évfolyam

- Legyen átfogó ismeretük földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és társadalom-földrajzi sajátosságairól, lássak azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét.
- Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében.
- Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.
- Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy ország csoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban, ismerjék fel az egyes országok, ország csoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban.
- Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait.
- Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban.
- Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal.
- Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy

regionális folyamatokkal függenek össze.

- Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését.
- Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.
- Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.
- Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére. Ezek során alkalmazzák digitális ismereteiket.
- Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni országokat és tipikus tájakat.
- Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét.
- A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni.
- Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.
- Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre.
- Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

DIGITÁLIS KULTÚRA

(A vizsga részei: szóbeli és gyakorlati)

5. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére:

- ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;
- ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;

- ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
- tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;
- segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
- ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;
- ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére:

- tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit;
- ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
- tudjon adatokat táblázatba rendezni;
- segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
- tudjon különféle adatbázisokban keresni;
- ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.
- *A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére*
- legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;
- tudjon egyszerű programot készíteni;
- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére:

- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára;
- legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;
- legyen képes a találatok értelmezésére;

- legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére;
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;
- legyen képes az interneten talált információk mentésére;
- ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére:

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére:

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskola épületében működő községi könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskola épületében működő községi, vagy a lakóhelye szerinti könyvtár szolgáltatásait.

6. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére:

- ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;
- ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;
- ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
- tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;
- segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat

használatának szabályait;
- ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;
- ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére:
- tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit;
- ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
- tudjon adatokat táblázatba rendezni;
- segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,
- tudjon különféle adatbázisokban keresni;
- ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére:
- legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;
- tudjon egyszerű programot készíteni;
- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére:
- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára;
- legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;
- legyen képes a találatok értelmezésére;
- legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére;
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;

- legyen képes az interneten talált információk mentésére;
- ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére:

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére:

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskola épületében lévő községi könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

7. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére:

- ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;
- ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét, legyen képes tenni a függőség kialakulása ellen;
- tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;
- ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;
- önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére:

- tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
- tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;
- ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;
- tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére:

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
- tudjon kódolni algoritmusokat;
- tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
- ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
- legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére:

- legyen képes megkeresni a kívánt információt;
- legyen képes az információ értékelésére;
- legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- *A tanuló az információs társadalom témakör végére*
- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
- legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
- a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
- egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

8. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére:

- ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;
- ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét, legyen képes tenni a függőség kialakulása ellen;
- tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;
- ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;
- önállóan legyen képes a tanult feladattípusok azonosítására, a megoldáshoz szükséges hardver- és szoftvereszközök kiválasztására és használatára.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére:

- tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
- tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;
- ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;
- tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére:

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;

- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
- tudjon kódolni algoritmusokat;
- tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
- ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
- legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére:

- legyen képes megkeresni a kívánt információt;
- legyen képes az információ értékelésére;
- legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére:

- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
- legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére:

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
- a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
- egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési tecnika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kultárális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

6. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját

jelzésrendszerek kialakítása.

- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési tecnika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kultárális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

7. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata kölönböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.

- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8. évfolyam

Követelmények, a fejlesztés várt eredményei

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról

ÉNEK-ZENE

(A vizsga részei: szóbeli és írásbeli vizsga.)

5. évfolyam

- válogatás régi rétegű és új stílusú népdalokból (10 magyar népdal éneklése)
- gregorián zenei szemelvények
- nemzeti énekeink: Erkel Ferenc-Kölcsey Ferenc: Himnusz, Egressy Béni-Vörösmarty Mihály: Szózat éneklése fejből
- többszólamúság: kánonok, könnyű reneszánsz (15-20 szemelvény)
- A dalanyag tiszta, kifejező, éneklése, kiscsoportos és egyéni előadásmódban, törekvés a stílusos éneklésre.
- Kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel.
- Zenei forma alkotás:
  * kérdés-felelet játékok funkciós környezetben, négy és nyolcütemes egységekben
  * zenei forma alkotása visszatérő elemekkel (rondó, variáció)
- zeneelméleti ismeretek bővítése
- hangközök: kis és nagy szekund
- tempójelzések és dinamikai jelek
- abszolút hangnevek
- hangszínhallás és többszólamú hallás készség fejlesztése: énekes hangfajok ismerete (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus)
- formaérzék fejlesztése: visszatéréses kéttagú forma
- népszokások, néphagyományok
- A hangszerek megkülönböztetése és azonosítása a következő szempontok szerint: dallamhangszer, ritmushangszer, műzenei és népi hangszer (duda, tekerő, cimbalom, citera).
- Reneszánsz kórusdalok, barokk szemelvények
- Gregorián ének, reneszánsz tánc, madrigál
- A tanult zenei elemeket felismerik.
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után

6. évfolyam

- Magyar történeti énekek: históriás énekek, kuruc kori dalok, az 1848–49-es szabadságharc dalai.
- zongorakíséretes dalok: bécsi klasszikus és más zenei stílusból
- A dalanyag tiszta, kifejező, éneklése, kiscsoportos és egyéni előadásmódban, törekvés a stílusos éneklésre.
- kreatív gyakorlatok változatos ritmusképletekkel
- változatos ritmusképletek használata.
- zeneelméleti ismeretek bővítése
- új ütemfajták: 6/8, 3/8, felütés, csonka ütem, triola, kis éles és kis nyújtott ritmus, tizenhatodok
- dúr és moll hangsorok,
- hangközök, kis és nagy terc
- Hangszínhallás és többszólamú hallás készség fejlesztése: énekes hangfajok ismerete (szoprán, mezzo, alt, tenor, bariton, basszus),
- formatan: triós forma, rondó forma, variációs forma
- Tájékozottság a szemelvények történeti korával, a zeneszerző életével, a művek műfajával és formájával kapcsolatban.
- Hangköz, formai egység (dallamfordulat, dalforma, variációs forma, triós forma és rondó forma).
- más népek zenéje
- Zeneirodalmi szemelvények a stílusérzék fejlesztéséhez – a bécsi klasszika zeneirodalmából.
- vokális művek
- hangszeres művek – szerenád, divertimento, szimfónia tétel (triós forma, rondó forma), hangszeres művek (variáció, versenymű),
- dal, daljáték, opera, menüett, szvit, concerto, szerenád, divertimento, versenymű, szimfónia
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után

7. évfolyam

- magyar népzene az életkornak megfelelő csoportokból

- más népek dalai (pl. orosz, cseh, szlovák, lengyel, román népdalok, más földrészek népzenéje, afroamerikai zene)
- többszólamúság: kánonok
- A zenehallgatási anyaghoz kapcsolódó énekes anyag: dal- és témarészletek a romantika korából.
- A zenei példák éneklése közben az életkori sajátosságoknak megfelelő tiszta intonáció és helyes hangképzés, továbbá stílusos, kifejező éneklésre törekvés.
- verbunkos dal
- Különböző metrikájú, egyszerű ritmusgyakorlatok alkotása és reprodukálása.
- Ritmus, metrum: különböző táncok metrikai és ritmikai jellemzőinek megfigyelése, reprodukciója
- Zeneelméleti ismeretek bővítése
- Hangközök: kis és nagy szext, kis és nagy szeptim
- Szerkesztési és formai ismeretek: homofon és polifon szerkesztésmód, egy-egy zenei ötlet kibontása a barokk zenében, klasszikus szonátaforma megfigyelése.
- A népdalfeldolgozás módjai Bartók és Kodály művészetében.
- Műzene és népzene megkülönböztetése hangszerek megfigyelésével.
- Ismerkedés a partitúrával (a zenehallgatást segítő egyszerűsített kottakép).
- Az énekes anyaghoz kapcsolódó szemelvények meghallgatása, zeneirodalmi szemelvények a zeneirodalom széles spektrumából válogatva:

  * a középkor és a reneszánsz zenéje: gregorián és trubadúr ének, madrigál,

  * barokk zene: kantáta és oratórium szvit, concerto, concerto grosso részletek,

  * bécsi klasszicizmus: vonósnégyes, versenymű, szimfónia,

  * a romantika zenéje: romantikus dal, operarészlet, zongoradarabok, programzene, szimfonikus költemény,

- a zeneirodalom gazdagságának, műfaji sokszínűségének megismerése
- a meghallgatott szemelvények felismerése
- zenetörténeti korszakok, stílusjegyek, műfajok és formák rendszerezett ismerete
- fogalmak: trubadúr ének, madrigál, oratórium, kantáta, concerto grosso, vonósnégyes, versenymű, szimfonikus költemény; táncjáték, kamarazene,
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 20 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

8. évfolyam

- zongorakíséretes dalok, népdalok 20. századi vagy mai feldolgozásai

- példák a populáris zenéből
- romantikus dal, táncnóta
- zeneelméleti ismeretek bővítése
- verbunkos dal
- nemzeti jelleg a romantika zenéjében, a kelet-európai népek népzenéje
- impresszionizmus a festészetben és a zenében
- A populáris dalok zenei jellemzőinek megfigyelése a következő szempontok alapján: forma, szöveg, szövegábrázolás, dallami jellemzők, alapritmus és más érdekes ritmikai elemek, hangszerelés, improvizáció, dallami díszítés, különleges előadói megoldások.
- Alapvető ismeretek, a mű keletkezésének körülményeiről, zeneművek történeti koráról, a zeneszerzők életéről, a művek műfajáról és formájáról.
- a 20. század zenéje: kórusművek, daljáték, opera, táncjáték, kamarazene, jazz és a rock születése,
- kortárs zenei művek megismerése.
- Műfajok megismerése: jazz, rock, musical
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 20 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

TESTNEVELÉS

5-6. évfolyam végén

Alapkövetelmények:

- Alakzatok felvétele és változtatása, zárt alakzatban közlekedés, a térformák változtatásának biztonsága.
- Tegyenek szert jártasságra a bemelegítésre, képességfejlesztésre, arányos testi fejlődés elősegítésére alkalmas gyakorlatok végzésében.
- A tanulók legyenek képesek jelre gyorsan megindulni; futósebességüket szabályozni, a távhoz igazítani: minimum 8-10 percig kitartóan futni.
- Gyorsfutás 60 m-en (9,5-12 sec)
- Ismerjék meg a magasugrás, illetve távolugrás alapvető fázisainak lényeges elemei. (has- és lábmunka összhangja).
- Kislabdahajításban érjenek el a fiúk legalább 25-30 m-es, a lányok 20-25 m-es

teljesítményt. A tanultakból mutassanak be 5-6 elemből álló talaj gyakorlatot.

- A szereken tanultakból önálló gyakorlatot (kiinduló, befejező helyzet, leugrás, felugrás, stb.)
- Legyenek képesek a saját testtömegük feletti uralomra a támasz és függés gyakorlatokban, a szekrényugrásnál egyre erőteljesebb elugrásra.
- Ismerjék meg legalább két labdajáték alapvető technikai, taktikai elemeit és szabályait.
- A tanulók tudjanak mozgás közben labdát kezelni; támadásban labdaátvételre helyezkedni, illetve a szabadon levő társnak labdát továbbítani, védekezésben a labdát birtokló támadót zavarni.
- A szabadidős sportokban szerezzenek alapvető jártasságokat és készségeket a lehetőségek szerint.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés:

Értékelési szempontok:

- a szakkifejezések megértése, alkalmazása
- a szervezési feladatok önálló megvalósítása
- a taktikai feladatok önálló megvalósítása
- a technikai ismeretekben javulás
- munkafegyelem
- aktivitás az órákon
- az önmagukhoz mért fejlődés alapján értékeljük, osztályozzuk tanítványainkat

Rendgyakorlat, gimnasztika

- értékeljük a fegyelmezett, pontos, szép kivitelezést a tanult mozgás oknál, feladatoknál, valamint a tanulóknak a gyakorlatok önálló összeállításában és bemutatásában nyújtott teljesítményét

Atlétika

- a teljesítménypróbákban az egyéni teljesítmény javulása alapján, továbbá a mozgásban, mozgásügyességben mutatott fejlődés alapján

Torna

- a tanulóknak a tornagyakorlatokban nyújtott /testtartás, hajlékonyság, erő, bátorság, ügyesség/ teljesítményét, fejlődését értékeljük
- a tanulóknak a követelmények között felsorolt tevékenységekben, továbbá a teljesítménypróbákban nyújtott eredményességét, fejlődését értékeljük

Sportjátékok

- a labda nélküli mozgásokban /taktikai elemek, védő, támadó/, valamint a labdával végzett feladatoknál a fogásbiztonság, labdaátvétel, dobásbiztonság, valamint az átadásban mutatott tanulói szorgalmat, teljesítményt értékeljük, osztályozzuk
- labdával, labda nélküli mozgásokban a koordinált mozgást, a labdajátékokban a támadásban, védekezésben nyújtott egyéni /a csapat játékát segítő/ teljesítményt értékeljük

Természetben űzhető sportok

- szabadtéri órákra való felkészülés, az ott eltöltött idő hatékonysága, aktív, inaktív hozzáállás alapján értékeljük tanítványaink munkavégzését
- tanórán kívüli egyéb sporttevékenység /rekreáció/
- tanórán kívüli iskolai testnevelés /iskolai sportkör/
- munkamorál, munkafegyelem

Ellenőrzési, értékelési, minősítési alapelvek:

A gyakorlás eredményének folyamatos ellenőrzése alapvető feladat. A sikeres végrehajtást vagy taktikai megoldást követő tanári elismerés, illetőleg a hibák közlése az egyéni fejlődés ösztönzője. A folyamatos ellenőrzés eredményét esetenként néhány tanulónál osztályzattal is kifejezzük. Ez különösen ösztönző szorgalmas, de gyengébb képességű tanulóknál.

Egy-egy időszak vagy témakör befejezése után az időszakos ellenőrzést végezzük. értékelésére. Az osztályzást mindig rövid indoklás követi, a továbbfejlődés feladatainak tudatosításával.

A végső érdemjegy megállapítása nem szorítkozhat csupán a tanulók teljesítményének lemérésére. A személyiség egészét kell értékelni, figyelembe véve a fejlődést és a szorgalmat. Így válhat az értékelés és ellenőrzés a személyiségfejlesztés eszközévé.

7-8. évfolyam végén

Alapkövetelmények:

A tanulók legyenek képesek rendgyakorlatoknál a tér- és távköz gyors felvételére, a kijelölt hely megtalálására, a bemelegítéshez szükséges gimnasztikai gyakorlatok és azok szakkifejezéseinek ismeretére és önálló végrehajtására, a sportgimnasztikai gyakorlatok mutassanak összefüggést a zene sajátosságaival, ismerjék a küzdő és önvédelmi gyakorlatokat;

- a tanult tornagyakorlat-elemek, illetve azok kapcsolatainak biztonságos végrehajtására, szekrényugrásnál egyre erőteljesebb elugrásra, növekvő első ívre;
- jelre gyorsan megindulni, futósebességüket szabályozni, a távhoz igazítani, minimum 8-10 percig kitartóan futni. Mutasson eltérést a nekifutás a távol-, illetve a

magasugrásnál. Futástechnikájuk mutasson eltérést a gyors- és a tartós futás esetén. Váljon kifejezetté az ugrásoknál a kar- és lábmunka összhangja, kislabdahajításnál a dobás hátulról való elindítása, a labda minél hosszabb úton történő gyorsítása; /kislabdahajítás minimum 16-20 méterre/.

- tudjanak mozgás közben labdát kezelni, támadásban labdaátvételre helyezkedni, illetve a szabadon lévő társnak labdát továbbítani, védekezésben a labdát birtokló támadót zavarni; röplabdában a labdához hozzáállni, azt pontosan továbbítani;
- legyenek képesek a választott sport játékba aktívan bekapcsolódni.
- egyéni sikervágyukat tudják alárendelni a csapatérdeknek.

Ellenőrzés, értékelés, minősítés:

Tanulóink testi felkészültségéről, ismereteiről, jártasságairól, készségeiről, egy-egy sportágban elsajátított technikai, taktikai tudásáról, mozgáskoordinációjáról, kondíciójáról és teljesítményéről az értékelés és a minősítés révén nyerhetünk reális képet.
Az értékelés alapját adó objektív mérések lehetővé teszik

- a tanulók aktuális teljesítményszintjének viszonyítását /kiindulási alap/,
- a tanulók önmagukhoz való viszonyítását /fejlesztési cél/,
- a tanulók teljesítményében bekövetkezett változások nyomon követését /a fejlődés vizsgálata/
- a tanítás eredményességének vizsgálatát /önellenőrzés/
- az osztálytársak, az iskola évfolyamának eredményeihez, ill. az országos standardhez való viszonyítás /rangsorolás/.

Az értékelés módjai:

- a tanuló folyamatos megfigyelése
- az aktivitás folyamatos ellenőrzése
- meghatározott témákban és időpontokban végzett ellenőrzések
- objektív tesztek és sportági teljesítményértékek mérése

Az értékelés területei:

- motoros képességek /gyorsaság, állóképesség, erő/ teljesítményszintjének mérése
- sportági feladatok, mozgástechnikák mérése
- sportági iránymutató teljesítményértékek mérése
- tanulói aktivitás, magatartás, viselkedés, cselekedet értékélése: tanórai és a tanórán

kívüli tevékenység, szabadidős sporttevékenység: testedzés, versenyzés,

Az osztályozás, értékelés anyaga és ideje:

- a motoros képességek felmérése / tavasszal/ évente egyszer
- a sportági feladatok, mozgástechnikák, eredmények felmérése félévenként, vagy a lényeges anyagrészek befejezése után. Lehetőleg havonta, de kéthavonta föltétlenül értékeljük a tanulók sportági teljesítményét.

ETIKA

5-6. évfolyam

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, elfogadja és értékeli a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik a megalapozott véleményalkotásra, illetve vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mérten szerepet vállal a rászorulók segítésében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.

- Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világképek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

7-8. évfolyam

- A tanuló megérti, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- Érti, hogy az emberek viselkedését, döntéseit tudásuk, gondolataik, érzelmeik, vágyaik, nézeteik és értékrendjük egyaránt befolyásolják.
- Képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- Életkorának megfelelő szinten ismeri önmagát, hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor képes reálisan felmérni a lehetőségeit.
- Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket, és el tudja viselni az értékek közötti választással együtt járó belső feszültséget.
- Képes ellenállni a csoportnyomásnak, és saját értékrendje szerinti autonóm döntéseket hozni.
- Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- Kialakultak benne az európai identitás csírái.
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.
- Érti a szabályok szerepét az emberi együttélésben, s e belátás alapján igyekszik alkalmazkodni hozzájuk; igényli azonban, hogy maga is alakítója lehessen a közösségi szabályoknak.
- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie.
- Életkorának megfelelő szinten tisztában van vele, hogy minden döntés szabadsága egyúttal felelősséggel is jár.
- Fontosnak érzi a közösséghez tartozást, miközben törekszik személyes autonómiájának megőrzésére.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélhetik meg, ami konfliktusok forrása lehet.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

5-6. évfolyam

- Tapasztalatok megfogalmazása a környezet elemeiről, állapotáról, a környezet átalakító tevékenységgel járó felelősség belátása.
- Tapasztalatok az ételkészítéssel, élelmiszerekkel összefüggő munkatevékenységekről.
- Ételkészítés és tárgyalkotás során a technológiák helyes alkalmazása, eszközök szakszerű, biztonságos használata.
- Elemi műszaki rajzi ismeretek alkalmazása a tervezés és a kivitelezés során.
- Az elkészült produktumok (ételek, tárgyak, modellek) reális értékelése, a hibák felismerése, a javítás, fejlesztés lehetőségeinek meghatározása.
- Az ember közvetlen tárgyi környezetének megőrzésére, alakítására vonatkozó szükségletek felismerése, a tevékenységek és beavatkozások következményeinek előzetes, helyes felismerése, az azzal járó felelősség belátása.
- A tárgyi környezetben végzett tevékenységek biztonságossá, környezettudatossá, takarékossá és célszerűvé válása.
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak, valamint a tömegközlekedés szabályainak biztonságos alkalmazása.
- A kerékpár karbantartásához szükséges ismeretek elsajátítása.
- A vasúti közlekedésben való biztonságos és udvarias részvétel.
- Tájékozódás közúti és vasúti menetrendekben, útvonaltérképeken. Útvonalterv olvasása, készítése.

7-8. évfolyam

- Az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása.
- A háztartás elektromos, víz-, szennyvíz-, gáz- és más tüzelőberendezéseinek biztonságos kezelése, takarékos és felelős használata, a használattal járó veszélyek és környezeti hatások tudatosulása, hibák, működészavarok felismerése. Egyszerű karbantartási, javítási munkák önálló elvégzése.
- Környezettudatosság a háztartási hulladékok kezelése során.
- A víz- és energiafogyasztással, hulladékokkal kapcsolatos mennyiségek és költségek

érzékelésének, becslésének képessége.

- Elköteleződés a takarékos életvitel és a környezetkímélő technológiák mellett.
- A kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- Tájékozottság a közlekedési környezetben.
- Tudatos közlekedési magatartás.
- A közlekedési morál alkalmazása.
- Környezettudatos közlekedésszemlélet.
- Alapvető tájékozottság a továbbtanulási lehetőségekről, elképzelés a saját felnőttkori életről, pályaválasztási lehetőségek mérlegelése.
- Tapasztalatok, ismeretek, véleményalkotás a meglátogatott munkahelyekről, ezek összevetése a személyes tervekkel.
- Az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresése.
- A munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése.
- A munkába álláshoz szükséges alapkészségek és ismeretek elsajátítása.

II.

HELYI TANTERV

1. AZ ISKOLA EGYES ÉVFOLYAMAIN TANÍTOTT TANTÁRGYAK, A KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS AZOK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

Iskolánk az oktatási miniszter által kiadott kerettantervek alapján elkészítette a helyi tantervet, a helyi óraszámokat, ahol figyelembe vette az iskolában folyó német nemzetiségi nyelv nyelvoktató formában történő oktatását.

1.1. Helyi tantervünk sajátosságai - nyelvoktató német nemzetiségi oktatás

A Pedagógiai Programot és a Helyi tantervet a Köznevelési Törvény és a nemzetiségi iskolai oktatás irányelveinek figyelembe vételével készítettük el. A német nemzetiségi helyi tantervben meghatározott követelmények csak a nem kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétellel teljesíthetők.

Iskolánkban, beiratkozáskor a szülők írásban nyilatkoznak, hogy kérik, és elfogadják a német nemzetiségi nyelvoktatást, és ennek tudatában vállalják a kötelező tanórák fölötti nem kötelező tanórákat, és az ezzel járó magasabb heti óraszámokat.

Intézményünk „nyitott iskola”, ahová nem csak nemzetiségi tanulókat várunk, hanem mindenkit, aki érdeklődik programunk iránt és azonosulni tud azzal. A szabad iskolaválasztás joga és Veszprém közelsége okán iskolánk speciális versenyhelyzetbe került. A veszprémi általános iskolák különböző tagozatai elszívó hatást jelentenek a gyermekek körében. Iskolánk versenyképességét bizonyítja, hogy sok szülő felismerte a helyben folyó oktatás előnyeit és iskolánk mellett döntött. Ha a szülők gyermekük számára nem igénylik a német nemzetiségi oktatást, úgy lehetőségük nyílik az általános tanterv szerinti oktatást választani.

Nemzetiségi nyelvoktató képzés

A gyerekek első osztálytól kezdik a német nyelv alapozását. Heti 5 németóra mellett 1 német honismeret órájuk is van a tanulóknak, ahol a nemzetiségi hagyományokkal ismerkedhetnek meg. Az alsó tagozaton történő alapozó munkát egészíti ki a felső tagozaton, a nyelvtani ismeretek gazdagítása. A kommunikációalapú oktatás előtérbe kerül iskolánkban. Célunk, hogy a diákok merjenek német nyelven társalogni, biztonsággal boldoguljanak a német anyanyelvű országokban.

Általános tanrend alapú képzés

Az általános képzést választó tanulók idegen nyelv oktatása a 4. évfolyamon heti 2 órában kezdődik.

Az első 3 évben az ő óraszámukban, a nemzetiségi nyelvoktató képzéshez képest pluszként jelenik meg egy matematika, egy magyar, egy ének-zene, egy vizuális kultúra tanóra. Ezekben

az osztályokban az anyanyelvi és matematika készségek, képességek fejlesztésére helyezzük a fő hangsúlyt.

Az iskolának minden év május 20-áig fel kell mérnie, hogy a tanuló mely egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán, kötelező etikaórán kíván részt venni. Kiskorú tanulónál a választás jogát a szülő gyakorolja.

Ha az első osztályba jelentkezők létszáma lehetővé teszi, két osztályt indítunk:

- Az egyik osztályt a német nemzetiségi tagozatra iratkozó gyerekekből szervezzük. Itt a tanítás ennek megfelelő óraszámban és tanterv szerint zajlik. Hetedik osztálytól második idegen nyelvként heti két órában angol nyelvet is tanulhatnak, szakköri keretben a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott TTF függvényében az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével
- A másik osztályba iratkozó gyerekek általános tanterv szerint haladnak. Ők a negyedik évfolyamtól kezdve élő idegen nyelvként angol nyelvet tanulnak, hetedik évfolyamtól második idegen nyelvként német nyelvet is, szakköri keretben a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott TTF függvényében az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével
- Amennyiben a beiratkozó gyereklétszám csak egy osztály indítását teszi lehetővé, a német nemzetiségi tagozatra iratkozók az osztályon belüli csoportként működnek, a német nemzetiségi tagozat óraszámai és tanterve szerint tanulnak. Az osztályon belüli másik csoportot a hagyományos tanrend szerinti oktatásban részesülő diákok alkotják.
- A nagy létszámú csoportokat a törvényi előírásoknak megfelelően megbontjuk.

A tanítás nyelve a magyar nyelv, a német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyat tanítási óra keretében az első évfolyamtól heti öt órában, a német népismeret tantárgyat pedig további heti egy órában tanulják a gyerekek. Iskolánkban nyelvoktató német nemzetiségi oktatás folyik. A német nemzetiségi oktatás fő célja, hogy kedvet ébresszen a tanulókban a német nyelv tanulása, a nemzetiségi kultúra megismerése és megőrzése iránt. A nemzetiségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását. A nemzetiségi nyelv tanításával, az irodalom és a német nemzetiségi honismeret témaköreinek elsajátíttatásával hozzájárul a nemzetiségi oktatás céljainak megvalósításához. A német nemzetiségi nyelv tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, valamint a beszédközpontú nyelvoktatásra törekszik.

A nemzetiségi jellegnek át kell szőnie a képzés minden területét, meg kell jelennie a tárgyakban és a tanórán kívüli tevékenységekben is. A német népcsoporttal kapcsolatos ismereteket részben önálló tárgyként (német hon-és népismeret), részben integráltan közvetítjük.

Célunk, hogy:

- a tanulók biztonsággal mozogjanak a hétköznapi élet tanult kommunikációs helyzeteiben;
- tudjanak párbeszédet folytatni;
- legyenek képesek a német nyelv használatával új emberi kapcsolatokat kialakítására;
- értsék meg a tömegkommunikációs eszközök német nyelvű adásait;
- tartsák tiszteletben más országok népeinek kultúráját;
- olyan nyelvi tudásra tegyenek szert, amelyre építhetnek a továbbtanulásnál is.

1.2. A német nemzetiségi nyelvoktatás tantárgyai

Német nyelv és irodalom - A nemzetiségi nyelvoktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), irodalom és kultúra tanításának.
Német honismeret - A tananyag a német nemzetiség és anyaország kultúrájáról, történelméről, hagyományairól és jelenéről szóló ismereteket tartalmazza, tanórán kívüli foglalkozásokban is megjelenik, pl. német nemzetiségi versenyek, néptánc. A német népismeret tanítása heti 1 órában, önálló tantárgyként valósul meg.

1.3. A német nemzetiségi nyelvoktatás feltételrendszere

Iskolánk minden nemzetiségi osztályában/csoportjában német nemzetiségi nyelvoktató oktatás folyik. A pedagógusok speciális feladatokat látnak el. Rendelkeznek ismeretekkel a német anyanyelvi országok kultúrájáról és a magyarországi németek történelméről, szokásairól.

1.3.1. Német nemzetiségi nyelvoktatás tanórán kívüli formái

A német népismeret oktatásánál fontos feladatunknak tekintjük a

- helyi hagyományok gyűjtését, őrzését, ápolását (Veszprémfajsz Német Nemzetiségi Önkormányzatával való együttműködés)
- német ünnepkörök megismertetését (Márton- nap, májusfa állítás és kitáncolás)
- a főbb ünnepek német sajátosságainak bemutatása
- nemzetiségi nap szervezése
- lehetőség szerint iskolai kirándulás Városlődre,
- tanulmányi versenyeken való részvétel támogatása

- első osztályosaink Schultütte-vel való megajándékozása
- iskolai ünnepségeken német műsorszám beiktatása
- a magyarországi németek himnuszának lejátszása tanévnyitó és tanévzáró ünnepségeken.

2. KERETTANTERVEK MEGNEVEZÉSE

Iskolánkban az Oktatási Hivatal által aktuálisan kidolgozott kerettantervek alapján folyik az oktatás.

Alsó tagozat:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_1_4_evf

Felső tagozat:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_alt_isk_5_8

Német nemzetiség:

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_neveles_oktatas_kerettantervei/nemet

2.1. A kerettantervek bevezetésének üteme

Új NAT$_2$: 2020. január 31-én a Kormány kihirdette a **módosított Nemzeti alaptantervet**, amelyet a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet tartalmaz. Ennek megfelelően a 2020/2021-es tanévtől az 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre az ennek megfelelően átdolgozott helyi tantervek.

TANTÁRGYI RENDSZER ÉS HETI ÓRASZÁMOK

Alsó tagozat								
	1. osztály		**2. osztály**		**3. osztály**		**4. osztály**	
Tantárgyak	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv
Magyar nyelv és irodalom	*7*	7+1	-	-	-	-	-	-
Magyar irodalom	-	-	*5*	5+1	*4*	3+1	*4*	3+1
Magyar nyelv	-	-	*2*	2	*2*	2	*2*	2
Nemzetiségi német nyelv és irodalom	*2+2+**1***	-	*2+2+**1***	-	*2+2+**1***	-	*2+2+**1***	-
Német népismeret	***1***	-	***1***	-	***1***	-	***1***	-
Német nyelv	-	-	-	-	-	-	-	2
Matematika	*4*	4+1	*4*	4+**1**	*4*	4+1	*4*	4+1
Környezet-ismeret	-	-	-	-	*1*	1	*1*	1
Vizuális kultúra	*1*	2	*1*	2	*1*	2	*1*	1
Ének-zene	*1*	2	*1*	2	*1*	2	*1*	2
Digitális kultúra	-	-	-	-	*1*	1	*1*	1
Technika és tervezés	*1*	1	*1*	1	*1*	1	*1*	1
Testnevelés	*5*	5	*5*	5	*5*	5	*5*	5
Etika/Hit-és erkölcstan	*1*	1	*1*	1	*1*	1	*1*	1
Szabadon tervezhető	*1*		*1*				*1*	
Nemzetiségi órakeret +10%	*2*	-	*2*	-	*2*	-	*2*	-
Rendelkezésre álló órakeret	***27***	**24**	***27***	**24**	***27***	**24**	***28***	**25**

Felső tagozat								
	5. osztály		6. osztály		7. osztály		8. osztály	
Tantárgyak	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv	*nemzeti-ségi*	általános tanterv
Magyar irodalom	*2*	2	*2*	2	*2*		*2*	
Magyar nyelv	*2*	2	*2*	2	*2*		*1,5*	
Nemzetiségi német nyelv és irodalom	*3+**2***	-	*3+**2***	-	*3+**2***		*3+**2***	
Német népismeret	***1***	-	***1***	-	*1*		*1*	
Német nyelv	-	3	-	3	-		-	
Angol nyelv	-	-	-				***1***	
Matematika	*4*	4	*4*	4	*4*		*3,5*	
Történelem	*2*	2	*2*	2	*2*		*2*	
Állampolg-i ism.	-	-	-	-	-		*1*	
Hon-és népismeret	***1***	**1**	-	-	-		-	
Természettudomány	*2*	2	*2*	2	-		-	
Biológia	-	-	-	-	*2*		*1*	
Földrajz	-	-	-	-	*1,5*		*1,5*	
Fizika	-	-	-	-	*1,5*		*1,5*	
Kémia	-	-	-	-	*1*		*2*	
Vizuális kultúra	*1*	1	*1*	1	*1*		*1*	
Ének-zene	*1*	2	*1*	1	*1*		*1*	
Digitális kultúra	*1*	1	*1*	1	*1*		*1*	
Technika és tervezés	*1*	1	*1*	1	*1*		-	
Testnevelés	*5*	5	*5*	5	*5*		*5*	
Dráma és színház	-	-	***1***	**1**				
Közösségi nevelés	*1*	1	*1*	1	*1*		*1*	
Etika	*1*	1	*1*	1	*1*		*1*	
Szabadon tervezhető	*1*		*1*	1				
Nemzetiségi órakeret +10%	*2*	-	*2*	-	*2*		*2*	
Rendelkezésre álló órakeret	***31***	**28**	***31***	**28**	***33***		***33***	

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a fenti

táblázatokban szereplő tantárgyakban növeltük meg azzal a céllal, hogy ezekből a tárgyakból az alapkészségek fejlesztésére, az egyéni képességekhez igazodó fejlesztésre, gyakorlásra több idő jusson. Így ezt az órakeretet a kerettantervi követelmények megszilárdítására, a tanultak begyakorlására használjuk fel. Új tanítási tartalmakat ezek az órák nem tartalmaznak.
Az informatika tantárgy tanítására 3-4. évfolyamon a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet 8§(3) által biztosított órakeret egy részét, míg az 5. évfolyamon a szabadon választható órákat vettük igénybe. A kellő informatikai tudás napjainkban már elengedhetetlen, ezért szükségesnek tartjuk az informatika tantárgy alsóbb osztályokban történő bevezetését.
Német nemzetiségi nyelvoktató általános iskola vagyunk, második idegen nyelvként az angol nyelv oktatását tervezzük bevezetni 7. évfolyamtól, szakköri keretben a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott TTF függvényében az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével.

3. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

3. 1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.
Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógus/ok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.
Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).

- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

3. 2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.
Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.
Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.
Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.
Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulókban a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését.

A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.
A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.
Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoport, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.
E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.
Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

3. 3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetenciaterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.
A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

Az iskolai nevelés-oktatás alapvető célja az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák fejlesztése, melyek a következők:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, etika tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

3. 4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már 1-6. évfolyamon - megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

Etika oktatás / Hit – és erkölcstan oktatás (a 20/2012.EMMI rendeletben is megtörtént az erkölcstan óra etika órára történő cseréje, 2016. január 1-től hatályos)

A Nkt. 2011. évi CXC. törvény szerint az intézményben a 2013/2014-es tanévtől a kötelező tanórai foglalkozások része az etika óra vagy a helyette választható hit- és erkölcstan óra. Utóbbit a területileg illetékes bejegyzett egyházak – az iskola nevelő- és oktató tevékenységétől függetlenül- szervezhetik. Az iskola minden év május 20-ig felméri, hogy a tanulók melyik tanórán kívánnak részt venni.

4. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

- Iskolánkban a nevelő- oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a miniszter

hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomatatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (tornafelszerelés, rajzfelszerelés, matematikai segédeszközök, kiadványok). Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező és ajánlott tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk.

- Az iskola igazgatója a tankönyvjegyzéket a megérkezést követő egy napon belül a tankönyvfelelősökön keresztül eljuttatja az alsós munkaközösséghez és a szaktanárokhoz.
- A munkaközösségek, szaktanárok tájékozódnak a tankönyvek tartalmáról, szakmai színvonaláról (szakmai fórumokon, továbbképzéseken, tankönyvbemutatókon).
- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.
- A tankönyvek kiválasztásakor minden esetben a szakmai szempontok dominálnak.

Tankönyvválasztás elvei:

- egyezés a Nemzeti alaptantervben foglaltakkal
- érthető, életkori sajátosságnak megfelelő nyelvezet
- a tananyag elrendezésében biztosítson lehetőséget a differenciálásra, rendszerezésre
- tudományos pontosság
- problémák életszerű bemutatása
- a többi tankönyvvel való összehangoltság
- ábrák legyenek szemléletesek
- feladatai változatosak, a tanult ismeretek alkalmazását gyakoroltató könnyebb és nehezebb feladatokat is tartalmazzon
- előnyben részesítjük a tantervi követelményeknek megfelelő, kipróbált, olcsóbb tankönyveket.

A 2017/18-as tanévtől minden tanuló ingyenes tankönyvre jogosult. 3.évfolyamtól tartós tankönyveket adunk ki a diákoknak.

- Tornafelszerelés tekintetében sportnadrágot, fehér pólót, fehér zoknit (minőségtől, ártól független) és tornacipőt kérünk.
- Matematikaórán a szerkesztésekhez szükséges körzőt, vonalzót, szögmérőt a szülőknek kell biztosítaniuk.
- Rajzórákon a tananyaghoz szükséges rajzfelszerelést kérünk.

- A technika és életvitel tantárgy tanításához szükséges fát, fémet, műanyagot iskolánk biztosítja - egyéb anyagot (ragasztó, színes papír, cérna, stb.) a szülők vásárolják meg.
- A taneszközök és tankönyvek kiválasztásánál kikérjük a szülői munkaközösség véleményét.
- A kötelezően előirt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (tanév végi szülő értekezlet, iskolai honlap) tájékoztatjuk.

A német nemzetiségi tankönyvek kiválasztásának elvei:

- kommunikatív szemléletű tankönyvek és munkafüzetek;
- a tanulók korosztályának és tudásszintjének megfelelő, témakör-központú tananyagok;
- alkalmas legyen a különböző módszerek és munkaformák használatára;
- adjon lehetőséget ismétlésre, ellenőrzésre;
- segítse a házi feladatok, és önálló munkák elvégzésére;
- legyen szemléletes, érdekes, elgondolkodtató;
- rendelkezzen megfelelő hanganyaggal.

Alsó tagozatban német nemzetiségi tankönyvekből tanítunk. Első osztályban csak szóbeli a felkészülés, a második tanévben kezdenek el írni és olvasni a tanulók. Felső tagozatban is német nemzetiségi tankönyvekből tanítunk, sok kiegészítő anyagot használunk a német nyelv elmélyítése érdekében. A német honismeret tantárgyhoz szintén a német nemzetiségi tantervben ajánlott tankönyveket használjuk.

5. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

5.0. Ellenőrzés

Az ellenőrzés során a pedagógus megbízható, érvényes információkat szerez a nevelés - oktatás folyamatáról. Az értékelés során elemzi, viszonyítja a célokhoz és a követelményekhez. Az ellenőrzés mindig figyelembe veszi az érvényes igazgatói határozatokat.

5.0.1. Ellenőrzés formái

- szóbeli
- írásbeli
- gyakorlati

5.0.2. A szóbeli beszámoltatás rendje

A szóbeli beszámoltatás történhet összefüggő felelet, kiselőadás, beszélgetés formájában.

5.0.3. Az írásbeli beszámoltatás rendje

- Az írásbeli beszámoltatás történhet feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, formájában.
- Írásbeli felelet bármikor alkalmazható.
- A témazáró dolgozat megírásának időpontját legalább egy héttel előre tudatni kell a tanulókkal.
- Egy tanítási napon legfeljebb 2 témazáró íratható.
- Kétes esetben a témazáró jegy hangsúlyos szerepet kap a tanuló félévi és évvégi értékelésében.

5.0.4. A gyakorlati beszámoltatás rendje

A gyakorlati beszámoltatás történhet munkadarab, gyűjtőmunka, sportteljesítmény formájában.

5.1. Az értékelés

Pedagógiai gyakorlatunkban alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a nevelési-oktatási és képzési eredményeket vizsgáljuk, értékeljük.

Az értékelésben alkalmazott módok:

Formatív értékelés fő funkciója a segítő, fejlesztő értékelés. Célja a tanulási eredmények megerősítése, a tanulási nehézségek feltárása.

Szummatív értékelés fő funkciója a minősítés, kategorizálás, lezárás egy- egy nevelési-oktatási szakasz zárásaként.

Diagnosztikus értékelés fő funkciója a helyzetfeltárás. Arra irányul, hogy a tanulók milyen feltételekkel kezdik a nevelés- oktatás bizonyos szakaszát, megfelelnek e a továbbhaladás feltételeinek. Lehetőséget ad arra, hogy mely területeken emelkednek ki, illetve maradnak el a tanulók.

- Az általános iskola első osztályától a 2. osztály első félévéig félévkor és év végén a tanulók tanulmányi munkájukról, magatartásukról, szorgalmukról szöveges értékelést kapnak, a második évfolyam második félévétől az osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik. Az első évfolyam jogszabályi előírásoknak megfelelően ismételtethető.
- A minősítések tartalmát a tanító - csakúgy, mint az alkalmazott évközi egyéni értékelési módot - a szülőkkel szóban értekezleten ismerteti, valamint írásban a KRÉTA rendszerbe félévkor, bizonyítványába év végén bejegyzi.

- Az alábbi szempontok figyelembe vételével történik az értékelés:
  - aktivitás
  - felfedezőkedv
  - innovatív tanulási mód
  - mérlegelő gondolkodás
  - alkotói szemlélet
  - rendszerszemlélet
  - problémamegoldó képesség
  - tipikus és atipikus fejlődésű tanulók differenciált értékelése

a) Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését. Minden tantárgyból az éves óraszám +1 érdemjegy minimum rendelkezésre kell állni. Az érdemjegyekből nem hiányozhat a témazáró dolgozatok értékelése.

b) Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A dolgozatok kiosztása, megbeszélése után a pedagógus az érdemjegyeket bejegyzi.

c) A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret – 3.osztálytól- tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon, a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek

d) A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.

Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében - a témazáró dolgozaton kívül minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika és életvitel tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

e) A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott - fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.

f) A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak

esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

KIVÁLÓAN MEGFELELT
JÓL MEGFELELT
MEGFELELT
FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

g) Projektmunka értékelése: csoporton belüli ön- és társértékelés

- önértékelés (ún. belső értékelés)
- társértékelés (a csoporton belüli társak értékelése)
- a projekt értékelése, a tanulságok összegzése (pedagógus által, a tanulók bevonásával)
  - Projektmunka értékelési szempontjai:
    - a produktum értékelése – a munka eredményességét tekintve
    - a folyamat / tanulás értékelése – az elvégzett, megvalósított folyamatok alapján
    - szocialitás, együttműködés, társas kapcsolatok

h) Kollaboratív és kooperatív csoportmunkák és értékelésük:

A csoportmunkát kétféle módon szervezhetjük:

1. Kollaboratív csoportmunka: A kollaboráció során a csoportok a kollektív bölcsességet felhasználva szinkrontevékenységet használva vesznek részt a munkában.
2. Kooperatív csoportmunka: A kooperatív együttműködés magasabb szintű, mint a kollaboráció, a csoporttagok megosztják egymás között a feladatokat, az egyén szintjén dolgoznak, majd ezen tudásanyag alapján jutnak el a szinkronizáláshoz és a prezentációhoz.

   Értékelés:

   - Csoporton belüli értékelés – a tanulók egymást értékelik a tanulási folyamat sikeressége alapján (folyamatos, szóbeli)
   - Mentori értékelés – a pedagógus, mint mentor értékeli a csoportok munkáját olyan formában, mely csak a csoporttagok számára hallható, így lehetőség van a javításra, helyesbítésre (folyamatos, szóbeli)
   - Csoportmunka önértékelés – a csoportok nyilvánosan értékelik saját munkájukat,

törekedve a pozitív megerősítésre, kiemelve a csoporterősségeket, a változtatásra szoruló elemeket nem negatívumként megfogalmazva (egyszeri, szóbeli)

- Visszacsatoló pozitív értékelés – a pedagógus a csoportok munkáját értékeli, lezárva a csoportmunkát. Fontos, hogy a végső, fejlesztő értékelés a tanulók számára motiváló hatású legyen. (összegző, szóbeli)
- Lényeges, hogy a csoportmunkákat, projekteket nem célszerű jeggyel értékelni.

i) Tantermen kívüli oktatás, digitális munkavégzés értékelése:

- élő (valós idejű) beszámoltatás;
- időben késleltetett távoli beszámoltatás;
- folyamatba ágyazott értékelés;
- önértékelési lehetőségek;
- önreflektív eszközöket használata.

5.1.2. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

- ***Kiválóan megfelelt***: A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja a megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.
- ***Jól megfelelt***: A tantervi követelményeket általában jól teljesíti. Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.
- ***Megfelelt*** A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti. Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.
- ***Felzárkóztatásra szorul***: A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

- A második évfolyam második félévétől az osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik:

  jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

  Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

0% - 34%: **1** (elégtelen)
35% - 64%: **2** (elégséges)
65% - 79%: **3** (közepes)
80% - 89%: **4** (jó)
90% - 100%: **5** (jeles)

A tanári szabadság megengedi, hogy a pedagógus eltérjen ettől a táblázattól a feladat nehézségétől és a tantárgy sajátosságaitól függően, a gyermek érdekében.

5.1.3. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

- ***Jeles***: A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel. Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot. Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz. Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja. A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.
- ***Jó***: A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti. Fogalmai tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan. Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat. Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.
- ***Közepes:*** Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti. Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt. Fogalmai nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.
- ***Elégséges:*** A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a tovább haladáshoz feltétlenül szükséges. Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni. A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.
- ***Elégtelen***: A tantervi követelményeknek nem tud eleget tenni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA rendszeren keresztül.

5.2. A tanuló jutalmazásával összefüggő, magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első - nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket használhatjuk.

- A minden évfolyamon az osztályfőnök a tanuló magatartását minden hónap végén értékeli, az osztályban tanító összes pedagógussal együtt. Az osztályfőnök a félévi és tanév végi osztályzatot az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. A félévi osztályzatokat a KRÉTA rendszerből nyomtatva kapják meg a tanulók, az év végit a bizonyítványba kell bejegyezni. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a Házirendben szabályozottak.
- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első - nyolcadik évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket használhatjuk. 1 – 8. évfolyamon minden hónap végén az osztályfőnök értékeli a tanuló szorgalmát az osztályban tanító összes pedagógussal együtt. Az osztályfőnök a félévi és tanév végi osztályzatot az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. A félévi osztályzatokat a KRÉTA rendszerből nyomtatva kapják meg a tanulók, az év végit a bizonyítványba kell bejegyezni. Iskolánkban a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a Házirendben szabályozottak.
- Az iskolai dicséretek és elmarasztalások formái a Házirendben szabályozottak.
- A tanulók jutalmazásának, elismerésének módszerei, valamint a fegyelmező intézkedések – szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi – rendje és szempontrendszere a Házirendben szabályozottak.

A tanulók félévi és évvégi értékeléséhez félévenként legalább három érdemjegy szükséges. Az érdemjegyek súlypontozása a KRÉTA rendszerben beállítottak szerint történik.

5. 3. Petőfi- díj

A Petőfi Sándor Általános Iskola nevelőtestülete a 2004/2005 - ös tanévben Petőfi - díjat alapított.

A díj odaítélésének feltételei:

1.) A Petőfi - díjat tanévenként a tantestület javaslatára - a diákönkormányzat véleményének meghallgatása mellett - kaphatja meg az iskola legjobb 8. osztályos tanulója. A nevelőtestület dönthet arról, hogy a díjat megosztja.

2.) A díj olyan végzős tanulónak ítélhető oda, aki:
8 éven át példamutató szorgalmával és magatartásával, sport, illetve egyéb versenyeken elért kimagasló eredményével hozzájárult iskolánk hírnevének öregbítéséhez.

3.) A kitüntetés egy emléklapból és jutalomkönyvből áll, melyet a kitüntetett a

tanévzáró ünnepélyen az iskola igazgatójától vehet át.

4.) A kitüntetés odaítéléséről - a tantestület és a DÖK előterjesztése alapján – a nevelőtestület dönt.

A Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola nevelőtestülete a 2022/2023 - as tanévben tiszteletbeli Petőfi - díjat alapított.

A díjat az iskola külső partnerei, pedagógusai, szülői munkaközösség tagjai közül választott, az iskola diákjaiért kimagasló munkát végzett személy kaphatja. A díjra az iskola igazgatója terjeszthet fel jelölteket.

5.4. Digitális országos mérések lebonyolítása

https://www.oktatas.hu/kozneveles/meresek/digitalis_orszagos_meresek/altalanos_leiras

5.4.1. Digitális országos mérés

A mérés, értékelés keretében meg kell vizsgálni a szövegértési és matematikai eszköztudás fejlődését a hatodik és nyolcadik évfolyamokon valamennyi tanulóra kiterjedően.
2022-től a rendszer kiegészül a természettudomány kompetenciaterülettel.
A mérőeszközöket és a méréshez szükséges szakmai anyagokat az Oktatási Hivatal juttatja el a nevelési-oktatási intézménybe. A mérések lebonyolítása fokozatosan az online térre tevődik át.
A mérés eredményéről a következő tanév során kap tájékoztatást az intézmény.
Az intézmény az országosan kötelezővé tett mérésekben részt vesz. A lebonyolítás szabályait mindig megosztja a szülőkkel, tanulókkal.

6. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA, TÉMAZÁRÓ DOLGOZATOK SZÁMA

- Iskolánkban az alábbi szabályok érvényesülnek:
- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség es képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az első-nyolcadik évfolyamon hétvégére feladott házi feladat mennyisége nem lehet több mint a hét közbeni házi feladat.
- Az első-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére- egyik óráról másikra esedékes feladatokon túl - nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.
- A tanulmányi versenyen résztvevő tanulók kaphatnak versenyre felkészítő feladatokat hétvégére és szünetre is.

- Első-negyedik évfolyamon naponta 1 témazáró dolgozat íratható. (4. évfolyamtól 2)
- Ötödik-nyolcadik évfolyamon naponta maximum 2 témazáró íratható.

7. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A nagyobb létszámú osztályoknál az informatika órán a számítógépek száma miatt csoportbontást alkalmazunk. Csoportbontást indokol a nyelvi órákban, ha egy osztályba soroltak az általános és a nemzetiségi nyelvoktató tanrendet választó tanulók. A fejlesztés, tehetséggondozás is csoportokban valósul meg.

A tanítás után napközi és tanulószobai felügyeletet, foglalkozást kérhetnek a szülők.

Az egyéb foglalkozások és szakkörök iskolánk minden tanulója számára látogatható, szülői nyilatkozat alapján.

8. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ELVEI

- Iskolánk a beiskolázási körzetéből - melyet a tankerületi központ (20/2012. EMMI rendelet 24. §) határoz meg – minden jelentkező tanulót felvesz a fenntartó által meghatározott maximális létszámhatárig.
  Az első osztályba történő beiskolázás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Tanköteles gyermekét a szülő köteles a lakóhelye, annak hiányában tartózkodási helye szerinti illetékes vagy választott iskola első évfolyamára beíratni.
- Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
    - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
    - a szülő és a gyermek személyi igazolványát vagy útlevelét, illetve a lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
    - a nevelési tanácsadó felvételt javasoló szakvéleményét (ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta).

- A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
    - a szülő és a gyermek személyi igazolványát vagy útlevelét, illetve a lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
    - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
    - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt. Az iskola magasabb évfolyamaira beiratkozó tanulók számára nincsenek speciális feltételeink. Az átvétel előfordulhat akár tanév közben is. Abban az esetben, ha a tanuló korábbi iskolájában valamely tantárgyat nem tanult, amely iskolánk óratervében szerepel, osztályozóvizsgát kell tennie. A felkészüléshez egy év „türelmi időt" kap.

A tanulói jogviszony megszűnik:

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján
- az általános iskola nyolcadik évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló a tanulmányait nem kívánja folytatni.
- nem tanköteles tanuló esetén, ha a kötelező tanórai foglalkozásokról a jogviszonyban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott
- a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján

9. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉS PROGRAMJA

9. 1. Az iskola egészségnevelési programja

9. 1. 1. *Az egészségnevelési program célja*

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit

- az életkorral járó biológiai-pszichohygiénes tennivalókat;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram
- fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit
- alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás,
- drogfogyasztás;
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság
- elérésében;

- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	- A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése. - A sportjáték komplex szerepének kihasználása. - Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.	A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Eurofit-mérés). Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.
Az egészséges „fair–play” uralta versenyszellem kialakítása	- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdeni tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése. - A közösségbeli „én-szerep” felismerése.	A tanulók: - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	- Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy sokténye zős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása. - Annak tudatosítása a tanulókban, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének. - Tudatmódosító szerekkel kapcsolatos prevenció. - Az egészségmegóvó alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat. - A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulókban az egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló	A tanulók: - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megóvásának lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

Célok	Feladatok	Kritériumok
	magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása. - A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolása. - Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok). - Az ökoiskolai tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).	
Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása	- Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése. - A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.	A tanulók: - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.
A biztonságos életvezetés elsajátítása	- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása. - Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra. - Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciós folyamatok és tevékenységek kialakítása. - A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.	A tanulók: - ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.

9. 1. 2. Az egészségnevelés várható eredményei

1. A család szerepének megértése.
2. A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
3. A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása.
4. A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.

5. A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való igény megteremtése.
6. Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása.
7. Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
8. A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
9. A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
10. A testi higiénia iránti igény kialakítása.
11. A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
12. Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
13. A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
14. Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
15. Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
16. A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

9. 1. 3. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).

2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.

3. A szabadidős, napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (sportszakkör, sportkör stb.).

5. A napközis munkatervben – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – szánkó) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.

6. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.

8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.

9. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönfélébb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára lehetőség szerint készüljön minden tanévben javaslat. A testnevelő kollégák ezeket a javaslatokat vegyék fontolóra, mutassanak meg a diákoknak különböző mozgásokat, sportágakat.

9. 2. Az iskola környezeti nevelési programja

A környezeti nevelés olyan pedagógiai folyamat, amely a társadalom fejlődése és a természet fenntarthatósága céljából elősegíti és erősíti az emberek környezettudatos magatartását, életvitelét.

A környezeti nevelés átfogja a személyiség kognitív és nem kognitív tartományait, alakítja az érzelmi viszonyulásokat, értékrendet, megismerési, cselekvési és döntési képességeket fejleszt, az embert képessé teszi az együttműködésre, altruizmusra és életvitelének tudatos hangolására, beleértve az önkorlátozást is.

9. 2. 1. Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Településünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Módszerek, tanulásszervezési formák:

- a tanítási órák klasszikus módszerei;
- kooperatív tanulási technikák;
- tanítási órán kívüli környezetben megvalósuló egyéni, páros és csoportos tevékenységformák.

9. 2. 2. A környezeti nevelés színterei

- tanítási órák;
- egyéb foglalkozások, kiemelten az iskolai foglalkozások szabadidő-szegmense, valamint a napközis és tanulószobai foglalkozások;
- erdei iskolák, osztálykirándulások;
- ÖKO iskolai programok;

- projektnapok iskolán kívüli helyszínei;
- a „jeles napok” rendezvényein való aktív részvétel;
- a témához kapcsoló vetélkedőkön, pályázatokon, versenyeken való részvétel;
- az úszás lehetőségének biztosítása (1. es 2. évfolyamokon);
- sportköri foglalkozások (felső tagozaton);
- a túrázás alkalmankénti szervezése;
- korcsolyázás szervezése tanulóink számára;
- DÖK- nap;
- a tanulók egészségügyi szűrővizsgálatának megszervezése;
- papírgyűjtés évente egy alkalommal;
- szelektív hulladékgyűjtés;
- az iskola udvarának virágosítása;
- madáretetők elhelyezése és gondozása;
- ünnepnapokhoz kötődő játszóház szervezése.

9. 2. 3. Környezeti nevelés a tanórákon

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos foglalkozások teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

Felső tagozaton a környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *biológia-egészségtan, földrajz, fizika, kémia*. E tantárgyak tanulása során szerzi meg a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi-kulturális viszonyok pozitív irányú formálása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tantárgyi oktatás feladatai közé tartozik az is, hogy

bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A *technika, életvitel és gyakorlat* tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

A *művészeti tantárgyak* alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A *test- és egészségneveléssel kapcsolatos tantárgyak* a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértetésével, és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

9. 2. 4. Környezeti nevelés az egyéb foglalkozásokon, kiemelten a napközis és tanulószobai foglalkozásokat

Az egyéb foglalkozásokon a nevelési-oktatási tartalomhoz igazodóan a környezettudatos magatartásra nevelés a tantárgyhoz illetve műveltségi területhez kapcsolódó tartalmi struktúra része. Minden szabadidőben töltött pedagógiai tartalmú foglalkozás döntő arányban magába foglalja – a foglalkozás tematikai jellegétől függően – mind a környezet és a természet megismerésének és védelmének témáját, mind az egészségnevelés preferált céljait. Jellegéből fakadóan elsősorban a szakkörök esetén teljesedhet ki a gyakorlatban is e nevelési tartalom.
A napközis és tanulószobai foglalkozások természetes része a környezettudatos magatartásra nevelés.

9. 2. 5. Környezeti nevelés osztálykiránduláson, erdei iskolában

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tantárgyi időben szervezett terepi program, az osztálykirándulás és az erdei iskola szervezése, mely a helyi tantervi célok megvalósulását szolgálja azzal, hogy a valóságos környezet megismerésére, értékeinek befogadására, a problémák értelmezésére támaszkodik. A programokon az érzéki-megismerő tanulás, a cselekvő-felfedező magatartás dominál. Ösztönzi a kollektív és egyéni érdeklődés kialakulását. A szabadidő megszervezése, az önkiszolgálás, a tanulási helyzeteken kívüli csoportos tevékenységek és együttesen megélt élmények képezik fontos előnyeit. Jelentős személyiség- és közösségfejlesztő hatású. Iskolánkban az 5.évfolyamra lépő tanulók Nemesvámos község

környékét, valamint a Balaton- felvidéki növény és állatvilágát ismerhetik meg ezen a programon. A hét közösségépítő és nevelő hatása kiemelkedő. A diákok a felsős tanárokkal kötetlen formában szerezhetnek közös élményeket.

Az osztálykirándulások célja minden osztályban egységesen az, hogy a diákok felkeressék, megismerjék, megbecsüljék a magyar történelem, kultúra emlékhelyeit, természeti kincseit.

A Határtalanul pályázat a 7.évfolyam számára választható pályázati rendszeren alapuló program. Célja a határon túli magyarlakta területek, az ott élő magyarság életkörülményeinek megismerése.

A kirándulások, erdei iskolák időpontját éves munkatervünkben előre meghatározzuk.

Fontos a diákok és pedagógusok utaztatásához szükséges nyilatkozatok beszerzése a szállításukat biztosító vállalkozástól. Ennek tartalma a vonatkozó EMMI rendeletben foglaltaknak megfelelő.

Ha a program anyagi kötelezettséggel jár, akkor a szülők arról szülői értekezleten dönthetnek.

9. 2. 6. A környezeti nevelés tantárgyközi keretek közt

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Területei:

- Környezetvédelmi, környezetszépítő pályázatok.
- Helyismereti és helytörténeti foglalkozások, szakkörök, versenyek.
- Hagyományőrző programok.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
1. Környezettudatos magatartás elősegítése	Tudatformálás ismeretekkel, élményekkel. Természetes anyagokkal való ismerkedés.	Papírmerítés.	A környezettudatos gondolkodás alapjainak az elsajátítása.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	Természeti tárgyak, dolgok, jelenségek észlelése, megfigyelése, vizsgálata.	Cserepes növények gondozása (öntözés, tápoldatozás, átültetés), az iskola környékén lévő fák, bokrok ültetése, megfigyelése, ápolása.	Igény kialakítása az esztétikus zöld környezetre.
	A természeti környezet időbeli, térbeli, működésbeli változásainak érzékelése, helyi, térségi, globális szinten.	Vízminőség- vizsgálat. az iskola településén.	A káros környezeti hatások tudatosítása.
	A földrajzi táj és a földrajzi környezet alakulásának adott szintű értelmezése.	A geológiai tanösvények bejárása, a terület botanikai, zoológiai értékeinek megismerése.	Ismerkedés a környék természeti kincseivel.
	A környezeti problémák természettudományos megközelítésű értelmezése.	Az erdőlátogatás szabályainak ismerete. A veszélyes hulladékok megismerése, kezelésük szabályai.	A szelektív hulladékgyűjtés gyakorlatosítása.
	Környezeti hatások és történések közötti kapcsolat meglátása.		Ok-okozati összefüggések felismerése.
	A környezet egészségünkre gyakorolt hatásainak ismerete.	A levegőt szennyező források és a szennyeződés következményeinek vizsgálata.	
	„E” számok, élelmiszer adalékanyagok megismerése.	Mi van a Colában? – élelmiszerek vizsgálata.	Az egészséges táplálkozás megalapozása.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	A természetes és környezetbarát anyagok felhasználása. Az újrahasznosítás fogalmának, hasznának ismerete.	Papírgyűjtés, szelektív hulladékgyűjtés az iskola településén.	Környezetbarát anyagok megismerése.
	Az energia és az anyagtakarékosság fontosságának ismerete.	Az áram és víztakarékosság lehetőségeinek vizsgálata otthon és az iskolában.	Energiatakarékossági ismeretek szerzése.
	Hulladékmentességre törekvő szemlélet kialakítása.	Környezetbarát vásárlás.	Környezetbarát csomagolási ismeretek.
	A „Zöld Napok", azaz a fontosabb környezet- és természetvédelmi jeles napok ismerete.	Megemlékezés a legfontosabb „Zöld Napokról" hagyományos formában (pl. Föld Napja) illetve projekt-módszerrel (pl. a Víz Világnapja).	A környezetvédelmi napok tartalmának jelentősége.
2. A környezetért felelős egészségorientált életvitel elősegítése	Felelős állampolgári szerepekre való felkészítés. Környezetszennyezés elhárítása, környezeti problémák felismerése.	Az Alaptörvény környezet védelméről szóló cikkeinek értelmezése. Helyi viszonyoknak megfelelő környezeti probléma kiválasztása, helyi környezeti gondok megismerése, pályázatokon való részvétellel.	A közvetlen környezet problémáinak felismerése.
	Praktikus környezetvédelmi ismeretek szerzése, a háztartás	„Zöldköznapi praktikák" megismerése lépésről lépésre.	Háztartási praktikák megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	környezetbarát működtetése.		
	Felelős állampolgári magatartás kialakítása. Tudatos egészség-megőrzési viselkedés. A szűrővizsgálatok fontosságának ismerete.	Iskolai egészség- és sportnapok szervezése.	Az egészségmegőrzés alapjainak a kialakítása.
	Állóképesség fejlesztése. Helyes életviteli szokások kialakítása. Szabad percek, órák felhasználása. Káros környezeti hatások elkerülésének, kivédésének technikái.	Túrák, hétvégi kirándulások, erdei iskolák. A média és internet káros hatásainak vizsgálata. Mibe ne csomagoljuk uzsonnánkat?	Helyes napirend, életviteli szokások megismerése és alkalmazása.
3. Környezettudatos értékrend, „ökológiai morál” kialakítása	Érzelmi viszonyulások alakítása, képessé tenni az egyént a másokkal való együttműködésre. Az élet tiszteletére való nevelés. Az állatok iránti felelősség kialakítása, az állattartás etikája.	Madáretető, madárkalács készítése, madáretetés novembertől február végéig.	A tudatos kisállat-védelem kialakítása.
	Megélhető vagy elképzelhető élethelyzetek teremtése.	Látogatás Kittenberger Kálmán Vadasparkban (lehetőség szerint) A ház körüli állatokkal és növényekkel valóismerkedés.	Az állatok életközeli megismerése.
	Gondolatok befogadására és kifejezésére való nyitottság és képesség	Helyzetgyakorlatok, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek. Az iskola esztétikai	Szerepjátékok által a különböző élethelyzetek megismerése.

Cél	Feladat	Tevékenység	Kritérium
	fejlesztése. A környezet esztétikai felismerése iránti igény kialakítása. Az együttes cselekvésekhez szükséges sajátos kommunikáció fejlesztése. Családi szerepek.	képének közös kialakítása. Erdei iskola, osztálykirándulás, projektnapok, iskola szintű programok közös megvalósítása.	

A környezeti nevelés piramisa:

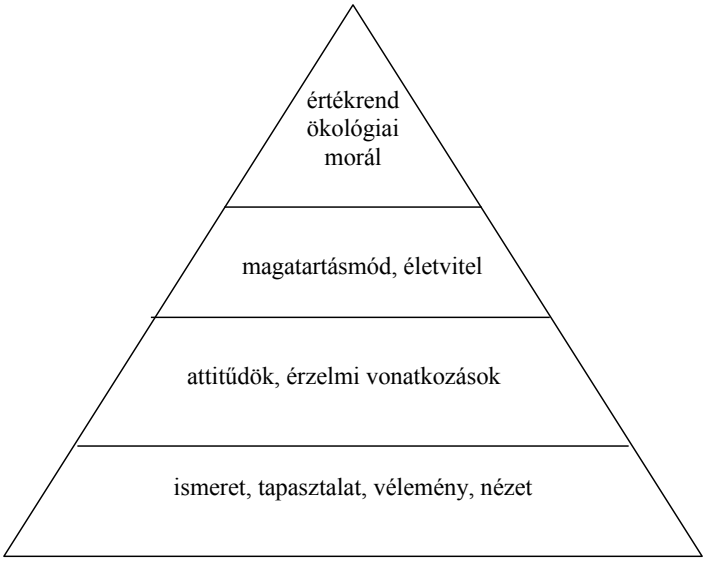

Zöld Napok tervezett időpontjai:

Március 22.	A víz világnapja
Április 22.	A Föld napja
Május 10.	Madarak és fák napja
Szeptember 19	Szemétszedés világnapja
Szeptember 23.	Takarítási világnap
Október 4.	Az állatok világnapja

9. 3. Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő

környezeti nevelési lehetőségek

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak.

Ehhez mindenkinek – pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt – tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Iskolánk arculatának fontos eleme a településünk lakói felé való nyitottság, törekvés arra, hogy a lakosság egy szélesebb rétege számára szabadidős és kulturális tevékenységek színtere lehessen.

Az iskola belső környezete

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben elsősorban a szobanövények gondozásával járulhatunk hozzá. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a tanulókat a növényekkel való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Általánossá kell, hogy váljon iskolánkban a környezetbarát termékek használata a papírhasználattól az írószereken át a takarításig, tanórákon, tanórákon kívül és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használjunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító adalékokat tartalmazó termékeket (oldószeres ragasztó, alkoholos filc). Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

A környezetismeret és a természetismeret órák eszközigényesek. Fontos, hogy milyen tárgyi felszereltségre építhetünk: szemléltetőeszközök, tablók, poszterek, képgyűjtemények, képi, vizuális információk. Ezek beszerzése, újítása folyamatos.

Hulladékgyűjtés

A szelektív hulladékgyűjtés megszervezésével hozzájárulunk nemcsak iskolánk, hanem tágabb életterünk, szűkebb környezetünk megóvásához.

Kommunikáció: faliújság, iskolarádió, honlap

Tanulóink és természetesen a szülők, a pedagógusok figyelemfelkeltését, tájékoztatását biztosítja a faliújság és az iskolarádió. Így tudunk szóban, írásban, fotókon hírt adni az iskolában, történő jelenségekről, folyamatokról, eseményekről, programokról.

9.4. Felvilágosító tevékenység

- rendkívüli osztályfőnöki órákon,
- szülői értekezleteken,
- nevelőtestületi értekezleten,
- munkaközösségi foglalkozásokon,
- iskolai szintű rendezvényeken (vetélkedők, versenyek, előadások),
- továbbképzéseken.

9.5. Kapcsolatrendszer

Iskolán belüli kommunikáció

Az intézményen belüli koordinátori szerepet az osztályfőnökök és a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusok látják el. Munkájukat a tantestület minden tagja segíti. A tapasztalataink cseréjére a munkaközösségi foglalkozásokon és a nevelési értekezleten kerül sor.

Külső partnerek

- Veszprémi Tankerületi Központ
- Nemesvámos Község Önkormányzata
- Német Nemzetiségi Önkormányzat – Veszprémfajsz
- Csillagvirág Óvoda - Nemesvámos
- Iskola egészségügyi szolgálat és iskola fogorvos
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat, Veszprémi Tagintézménye
- Polgárőrség – Nemesvámos
- Iskolarendőr
- Bajnok Diák Sportegyesület
- Pannon Várszínház
- Petőfi Színház
- Laczkó Dezső Múzeum
- Nemesvámos Község Könyvtára

- középiskolák, melyekkel szerződést kötött iskolánk

9.6. Pedagógus továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás a pedagógusok számára is létkérdés. A megújuláshoz újabb módszertani és szakmai ismeretek elsajátítására van szükség. Mindennek megvalósítására a kötelező és nem kötelező szakmai továbbképzéseken való részvétel biztosit lehetőségeket.

10. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSŐGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Minden nevelőnek feladata - az iskolai év elején és a tanév során folyamatosan - a szociális hátrányokkal küzdő fiatalok feltérképezése, problémáik megismerése.
Intézményünkben a szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formák szolgálhatják:

- családlátogatás, környezettanulmány,
- a hátrányt kiváltó okok feltárása
- folyamatos kapcsolattartás,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó program szervezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok, folyamatos kapcsolattartás az illetékes szakemberekkel,
- pályaorientációs tevékenység,
- információnyújtás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon,
- a községben működő segítő szervezetek tevékenységének figyelemmel kísérése, támogatása,
- a helyi önkormányzati támogatások megszerzésének ösztönzése,
- motiválás arra, hogy vegye igénybe a kedvezményes étkezést és a délutáni foglalkozásokat,
- rendszeres kapcsolattartás a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálattal, illetve az egészségügyi szervekkel,
- a tankönyvtámogatás törvény adta lehetősége,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon,
- a Nemesvámosi Iskoláért Alapítvány anyagi támogatásának igénybe vétele a legjobb tanulmányi eredményt elérő, de hátrányos szociális és anyagi helyzetű tanuló(i)nk részére.

Alkalmazott módszerek:

- megfigyelés, beszélgetés
- tanácsadás, konfliktuskezelés
- pótló, korrigáló nevelés
- drámapedagógiai foglalkozások
- előadások szervezése

Etikai alapelvek:

- Egyenlő bánásmód elve
- Az emberi méltóság tiszteletben tartásának elve
- Méltányosság elve

11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE, A HELYI MÓDSZEREK MEGHATÁROZÁSA

A testnevelés tantárgyat tanító nevelő a köznevelési törvény szerint minden évben egy alkalommal (április- május) elvégzi a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát.

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területen mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére a szükséges szint elérésére, megtartására.

Iskolánkban a fizikai állapot mérése a Hungarofit-teszt alapján történik. A motoros teljesítmények és mérésük célja nem az osztályozás.

Az értékelési rendszer az általános fizikai teherbíró- képesség minősítéséhez MINI HUNGAROFIT próbáit használjuk (1+4 motorikus próbában elért teljesítmény alapján).

I. Aerob állóképesség mérése
   1. Cooper- teszt, 12 perces futás

II. Általános testi erő, erő- állóképesség mérése
   1. Helyből távolugrás
   2. Hanyattfekvésből felülés
   3. Hason fekvésből törzsemelés
   4. Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás

Minősítési rendszer

Kategóriák az általános fizikai teherbíró képesség minősítéséhez:

0	-	20,5	pont	IGEN GYENGE
21	-	40,5	pont	GYENGE
41	-	60,5	pont	KIFOGÁSOLHATÓ
61	-	80,5	pont	KÖZEPES
81	-	100,5	pont	JÓ
101	-	120,5	pont	KIVÁLÓ
121	-	140	pont	EXTRA

JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK GYŰJTEMÉNYE

20/2012(VIII.31) EMMI

110/2012(6.4) Kormányrendelet (továbbiakban NAT2020)

NKT 2011. évi CXC törvény

401/2023 Kormányrendelet II. melléklet

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény

- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (XII.17.) Korm.rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI. törvény a Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógiai programjának előkészítésében közreműködött a nevelőtestület, a szakmai munkaközösségek. A programot a 2024. augusztus 29-én tartott értekezleten a nevelőtestület elfogadta.

A Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola pedagógiai programot az Intézményi Tanács véleményezte, elfogadásra javasolja. (lásd melléklet)
A Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programját a fenntartó hagyja jóvá.

A Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola **Pedagógiai Programját** a mai napon **jóváhagyásra javasolja.**

Kelt: Nemesvámos, 2024. 08. 29.

Birher Krisztina
igazgató

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése alapján a **Nemesvámosi Petőfi Sándor Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola** pedagógiai programját mint az intézmény fenntartója az alábbi záradékkal jóváhagyom.

Veszprém, 2024. augusztus 30.

.....
Szauer István
tankerületi igazgató

Záradék

A pedagógiai programban foglaltak megvalósítását engedélyezem, a fenntartóra többletkötelezettséget hárító feladatok tekintetében az adott évi költségvetési keretek mértékéig az alábbi elvek szerint támogatom.

1. Az iskola helyi tantervében a tanulók számára a NAT szerint meghatározott kötelező óraszámok, a tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, tehetséggondozó, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások), valamint a csoportbontások finanszírozása a fenntartó által az adott tanévre jóváhagyott tantárgyfelosztás alapján, az aktuális tanulólétszám figyelembe vételével történik.
2. A tankerület a mindennapos testnevelés keretében megvalósuló úszásoktatáshoz a kerettanterv alapján biztosít fedezetet.
3. A fenntartó a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 183. §-a alapján a Belügyminisztérium által az adott tanévre meghirdetett, és az Oktatási Hivatal illetékességébe tartozó versenyekhez pénzügyi támogatást nyújt.
4. A diákolimpiai versenyek anyagi támogatásának alapja a Magyar Diáksport Szövetség adott tanévre szóló versenykiírása.
5. A kiemelkedő tanulmányi, sport- vagy művészeti eredményt elérő tanulók év végi jutalmazásához, az intézmény által alapított díjak adományozásához a tankerület erre a célra külön keretet határoz meg.
6. A pedagógiai programban szereplő, adott tanévre vonatkozó, munkatervben rögzített, fenntartóra többletkötelezettséget hárító programok esetében a fenntartó a költségvetési keretek függvényében az intézmény vezetőjének előzetes kérelme alapján dönt.